

Notulen van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tynaarlo, gehouden op dinsdag 23 oktober 2007 om 14.00 uur in de vergaderzaal van het gemeentehuis, Kornoeljeplein 1 te Vries.

Aanwezig: de raadsleden, te weten, de dames T.A.M. Buis en ir. C.H. van den Berg-Huisman, de heer H.J. Bolhuis, mevrouw G.B. Bomhof-Ruijs, de heer J. Brink, mevrouw A.E. Brinkman, de heer P. van Es, de dames J. van Gelder-van den Berg en N. Hofstra, de heren J. Hoogenboom, A. Kalk, C.H. Kloos, R. Kraayenbrink, L.M. Kremers, A.M. Meerman, P.A. van Mombergen, G. Pieters, R. Prins, O.D. Rietkerk, J.L. Stel, J. Talens en de dames T. Terwal-Arends en R.R.M. Zuiker.

De wethouders, te weten, de heren mr. Ing. J.D. Frieling, H. Kosmeijer en de heer H. Assies en de gemeentesecretaris, de heer mr. P. Post

Voorzitter : de heer J. Rijpstra
Griffier : de heer J. L. de Jong
Notuliste : mevrouw Y. van Duijn, Notuleerservice To The Point

1. Opening / mededelingen

De voorzitter opent de vergadering van de raad van de gemeente Tynaarlo en heet alle aanwezige leden, de leden van het college, de steunfractieleden, de vertegenwoordigers van de pers, de ambtelijke ondersteuning, alsmede de luisteraars van Radio Loep en belangstellenden op de publieke tribune, hartelijk welkom. De internetuitzending wordt in Afghanistan gevolgd door de zoon van de heer Kloos, die aldaar is gelegerd met de Koninklijke Marechaussee. De voorzitter heet hem van harte welkom.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen van het verslag van de raadsvergadering van 9 oktober 2007 en vaststellen actielijst.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Vragenrecht

Van het vragenrecht wordt gebruik gemaakt door Mevrouw Brinkman van de Partij van de Arbeid en de heer Stel van de VVD. Beiden willen spreken over de tarieven van de Zuidlaarder markt.

De heer Stel geeft aan dat een ieder kennis heeft kunnen nemen van de commotie bij de ambulante handel naar aanleiding van de tariefsverhogingen waartoe vorig jaar november unaniem in de raad is besloten. De eerste vraag naar aanleiding hiervan is, hoe de communicatie is geweest richting de ambulante handel. De tweede vraag is, of nu sprake is van kostendekkendheid. Mocht dat niet zo zijn, wat is dan nog het verschil. De heer Stel weet niet of dit zo kort na de Zuidlaarder markt al bekend is, maar zijn fractie is er wel benieuwd naar.

De voorzitter beaamt, dat de raad vorig jaar heeft aangedrongen op kostendekkendheid van de Zuidlaardermarkt, inclusief de gelden voor de ambulante handel. De burgemeester werd er ook tijdens de Zuidlaardermarkt mee geconfronteerd. Spreker moet constateren dat de communicatie op dit punt niet de schoonheidsprijs verdient. De voorzitter wil wat dit betreft de hand in eigen boezem steken. Hij zegt toe een afspraak te maken met de vertegenwoordiger van de ambulante handel om dat in ieder geval recht te zetten. Niet om de tarieven naar beneden te brengen, maar wel om te spreken over de wijze waarop de communicatie is verlopen. Het heeft gelukkig niet geleid tot een afname van de ambulante handel. In het vervolgtraject zijn de publicaties over de tarieven wel naar behoren gegaan. Het zou netter geweest zijn om dat met een vertegenwoordiger van de ambulante handel te communiceren. De voorzitter heeft nog geen eindafrekening van de Zuidlaardermarkt van dit jaar gezien en kan dus niets zeggen over de kostendekkendheid. De voorzitter heeft wel begrepen, dat zowel het verpachten van de kermis, alsook de ambulante handel goed is verlopen. Zijn gevoel zegt dat langzaam in de richting van de kostendekkendheid gegaan wordt.

De heer Stel verzoekt, zodra er helderheid is, hierover geïnformeerd te worden.

De voorzitter zegt dit toe. Zodra de cijfers van de Zuidlaardermarkt er zijn, zal de raad hierover geïnformeerd worden. Spreker vraagt of mevrouw Brinkman nog aanvullende vragen heeft.

Mevrouw Brinkman, die iets verlaat was, vernam van haar fractievoorzitter dat de vragen bevredigend zijn beantwoord.

De voorzitter en mevrouw Brinkman zijn het er over eens, dat als de fractievoorzitter van de PvdA de vragen bevredigend beantwoord vindt, het dan ook zo zal zijn.

5. Spreekrecht

De voorzitter meldt, dat er geen insprekers zijn voor het spreekrecht. Hij geeft aan dat de heer Brink van Gemeentebelangen om 16.00 uur aanwezig zal zijn. De heer Kalk zal de voorzitter om 15.00 uur even vervangen, omdat de burgemeester dan een 100-jarige zal gaan feliciteren in de Kornoeljihof. Het is wel belangrijk, dat de juiste burgemeester daar op de juiste plaats komt. Er mag gezegd worden dat de burgemeester verhuist naar Haren, maar niet dat er een andere burgemeester in de Kornoeljihof komt. Hij zal daar ongeveer

een half uur zijn om over politiek te praten. Daar wil de 100-jarige het graag over hebben.

De voorzitter stelt voor agendapunten 7 en 8 samen te behandelen. In de eigen bijdrage kunnen deze programmapunten wel gesplitst worden.

De heer Meerman vraagt of de tijd die er staat voor behandeling van deze punten dan ook twee keer 10 minuten is.

De voorzitter antwoordt ontkennend.

7/ 8. Najaarsnota 2007 en Begroting 2008

De heer Kalk geeft aan dat de fractie van de PvdA de Najaarsnota en de Begroting in één adem zal behandelen. Dit zal de voorzitter deugd doen.

In juni onlangs kreeg de fractie de gelegenheid haar zegje te doen over de voorjaarsnota en dat heeft de fractie gedaan in anderhalf kantje. Het zal nu nog korter zijn. Er worden drie dingen gedaan: checken van de punten van toen en wat het college daar mee gedaan heeft. Ten tweede doet de fractie een procedureel voorstel voor dit moment, voor volgend jaar. Ten derde vindt de fractie iets van het positief beeld uit de najaarsnota.

De visie van de PvdA op Vries-Oost werd kort geleden ten doop gehouden en er is lof geogst voor de wijze van aanpak. De fractie zal verder gaan met dit onderwerp en zal dat ook met andere thema's op vergelijkbare wijze doen. Bijstelling van de cijfers voor de regiovisie acht de fractie zinvol. De fractie heeft bij iedere bespreking over dit onderwerp de continue toetsing van cijfers bepleit en voelt zich door het recente ABF-rapport gesterkt. Toch herhaalt spreker wat in juni gezegd is: college, zet druk op de ketel bij een aantal onderwerpen op ruimtelijk ordeningsgebied: Kranenburg-Zuid, Bovendiepen, Komplan Eelde, Zuid-Es, opvulling open plekken in de diverse kernen. Er is geen enkele aanleiding om bij de wijziging van de richtcijfers of eventuele verlaging daarvan, rustig aan te doen. Het streven moet zijn, dat in de loop van deze regeerperiode er effectief kan worden begonnen met de uitvoering van een aantal bestemmingsplannen. Kortom er moet gebouwd worden.

De fractie heeft nog geen reactie ontvangen op de punten die in juni zijn ingebracht betreffende de cirkelbus en de aansluiting van de Q-liner voor de plaatsen Tynaarlo en Vries. Ook op het idee over het betrekken van eigenaren in de rioolheffing heeft het college niet gereageerd. Dat vindt de PvdA een gemiste kans bij de behandeling van de begroting. Of komt het college er bij de vaststelling van de diverse belastingen op terug? De fractie ziet de beantwoording in deze vergadering tegemoet. Wat gaat het college doen met het idee van de fractie van de PvdA, om 10 jaar Tynaarlo toch vooral te houden en te vieren onder het motto: door het volk, voor het volk? Ook op dit punt uit juni, had de heer Kalk graag een schriftelijke reactie bij de begroting gezien. Wat niet is kan natuurlijk vandaag nog komen.

Als tweede punt heeft de heer Kalk een procedureel voorstel voor volgend jaar. Dit jaar kwam de najaarsnota later dan de begroting, zodat het lastig is om beide in samenhang te bezien. Als Prinsjesdag hier het heikele punt is, dan stelt spreker voor om de begroting en

de najaarsnota in 2008 gecombineerd in november te behandelen.

Verder heeft de fractie van de PvdA een vergelijking gemaakt tussen de cijfers uit de begroting en uit de najaarsnota. Qua leesbaarheid zou het overigens mooi zijn, als voor alle vier momenten in het jaar, voorjaarsnota, begroting, rekening en najaarsnota, er met één matrix gewerkt wordt. De stukken kunnen dan naast elkaar worden gelegd en de cijfers kunnen eenvoudig worden vergeleken. Dit is volgens de heer Kalk een hartenkreet van veel raadsleden. Los daarvan ziet de fractie van de PvdA een duidelijke verbetering in de positie, als gekeken wordt naar de uitkomsten van de najaarsnota. Dat heeft waarschijnlijk ook te maken met een aantal keuzes van het kabinet. Als de cijfers op lange termijn worden bekeken, verbetert de positie van deze gemeente structureel met circa €500.000. De heer Kalk steunt het college, om dit bedrag vooralsnog te parkeren. De keuze van het kabinet voor versterking van collectieve voorzieningen als de WMO en daarbij niet alleen taken over de schutting te gooien, maar nu ook de centjes, juicht de heer Kalk toe.

De fractie van de PvdA geeft wel wat suggesties voor de besteding van genoemd voordeel. De PvdA is er een warm voorstander van om de zwembaden open te houden. Dat mag eventueel ook wat geld kosten heeft de heer Kalk bij een eerdere gelegenheid gezegd. Het zou kunnen zijn, dat de ambitie voor het grondbedrijf wat beknelde raakt doordat er een bijstelling komt in de cijfers voor de aantallen te bouwen woningen. De PvdA hoopt het niet, maar mocht dit zo zijn, dan biedt de toegenomen ruimte hier wellicht ook een oplossing voor.

Het huidige sociaal cultureel werk wordt grotendeels gefinancierd met incidenteel geld. Dat is een keuze geweest. De fractie wil er nogmaals een pleidooi voor houden, om als er wat geld extra is, daar toch zoveel mogelijk middelen weer structureel voor vrij te maken.

In elke gemeente is er, ten slotte, de behoefte aan goed onderhoud op een breed terrein. De heer Kalk heeft gelezen dat dit ook met name geldt voor het gebied van het materieel, de tractiekosten. Goed rentmeesterschap brengt ook met zich mee dat voor dit soort zaken, het onderhoud in het algemeen, middelen worden gereserveerd. De fractie geeft deze vier punten mee in de verdere betrachting van het resultaat, door het college.

De PvdA-fractie stelt ten slotte voor in juni 2008 bij de voorjaarsnota, als in 2006, weer met vier of vijf thema's per fractie en 10 minuten spreektijd te gaan werken op één A4-tje. De heer Kalk heeft dat nu ook gedaan en het kan. Het leidt ook tot een zekere verplichting van de spreker om zich te beperken. Daarin toont zich ook vaak de meester.

De fractie van de PvdA ziet de reactie van het college op genoemde punten met belangstelling tegemoet.

De heer Stel merkt op, dat de gemeente Tynaarlo een gezonde financiële positie kent en dat de VVD daar zeer content mee is. De najaarsnota geeft aan dat er een financieel voordeel is van incidentele middelen die toegevoegd worden aan de ARG1, van € 75.000 en voor structureel €40.000 na toevoeging aan de ARG1. De VVD heeft al meerdere keren aangegeven er voorstander van te zijn, de ARG1 aan te vullen en is blij dat daar nu de gelegenheid toe is. De fractie kan instemmen met het beleid, om behoedzaam om te gaan met de ontstane structurele voordelen voor de meerjarenbegroting. In de licht bezien wordt voorgesteld, om het structureel voordeel van € 17.337 ook toe te voegen aan de ARG1, in

plaats van aan nieuw beleid voor 2008 en verder.

Het is voor de VVD-fractie vanzelfsprekend, dat er investeringsplannen komen voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Wat betreft de reserve 'Mee te nemen gelden naar 2008' gaat de VVD-fractie er van uit, dat er t.z.t. een voorstel komt bij de raad om deze gelden te besteden.

De VVD-fractie heeft de volgende opmerkingen over het grondbedrijf. Het complex Tienelswolde duurt wel erg lang, met name omdat er veel vraag is naar woningen in dit segment van de markt in Zuidlaren. De heer Stel is zeer benieuwd naar de reden van deze stagnatie en naar de inspanningen die het college verricht om hier voortgang te boeken.

Verder maakt de fractie zich wat zorgen over de verkoop van kavels in Zuidoevers. Komt het totale project hiermee onder druk te staan? Wat zijn de financiële consequenties hiervan.

Er wordt vermeld dat de verkopen op het bedrijventerrein Vriezerbrug achter lopen bij de prognoses. De VVD-fractie heeft juist de indruk dat het tegenovergestelde aan de hand is. Wanneer de gronden, waar een optie op is genomen ook daadwerkelijk worden verkocht, waar we toch van mogen uitgaan, dan is er geen achterstand t.o.v. de prognoses. Sterker nog, als deze ontwikkeling doorzet, zijn alle kavels voor 2012 verkocht.

Er wordt voorgesteld de groene kamer op de markt te zetten. Ondanks dat deze kavel wordt gebruikt als financiële dekking voor het gemeentehuis wil de VVD toch voorstellen deze locatie uit strategisch oogpunt niet te verkopen. De prognose is dat op termijn het aantal arbeidsplaatsen wordt uitgebreid. Zo moet nog uitbreiding plaatsvinden bij het grondbedrijf. Op de langere termijn kunnen er misschien meer van dit soort strategische keuzes worden gemaakt. Dat kan er toe leiden, dat de groene kamer nog voor eigen huisvesting nodig is. Gezien de financiële situatie van de gemeente Tynaarlo op dit moment, maar ook in de meerjaren raming, is het volgens de VVD-fractie verantwoord, maar misschien ook verstandiger om deze grond af te boeken en op dit moment in elk geval nog niet te verkopen.

De najaarsnota geeft aan dat er op het gebied van communicatie tussen afdelingen het nodige verbeterd moet worden. De VVD-fractie constateert, dat het niet alleen tussen de afdelingen zo is, maar dat het ook een probleem naar buiten toe is. Zojuist heeft de fractie daar bij het vragenrecht al een vraag over gesteld. Het blijkt maar weer van groot belang om vooraf goed te communiceren. Als de communicatie naar de Zuidlaardermarkt duidelijk was geweest en de motivatie om kostendekkend te gaan, goed was geweest, had men het niet leuk gevonden maar toch geaccepteerd. Dat voorkomt veel narigheid. Zo kunnen ook voorbeelden genoemd worden van Zeyen en de bijeenkomst Grote Veen, die volgens de VVD fractie niet succesvol zijn verlopen. De fractie vindt toch, dat hier in de nabije toekomst zorgvuldiger mee om moet worden gegaan. Dit was de bijdrage ten aanzien van de Najaarsnota. Tijdens deze bijdrage meent de heer Stel ook voldaan te hebben aan alle vragen die vermeld stonden in de Najaarsnota.

De begroting is opgedeeld in 6 thema's en 30 programma's. De fractie van de VVD wil graag vasthouden aan de 30 programma's, met name om de controlerende taak zo goed mogelijk te kunnen uitoefenen. De thema's mogen van de fractie achterwege blijven. Dit jaar zijn er ook voor het eerst twee boekwerken, een waar de zes thema's in vermeld staan en een waar de 30 programma's in staan. Dit vraagt toch meer werk en geeft ook wel eens

meer verwarring.

Tijdens de begrotingsvergadering vorig jaar zijn er afspraken gemaakt over de OZB. De fractie van de VVD heeft uiteindelijk na een uitvoerige discussie ingestemd met het loskoppelen van woningen en niet woningen om de OZB tarieven vast te stellen. Daarnaast heeft het college voorgesteld om met terugwerkende kracht € 240.000 extra door de ondernemers te laten opbrengen, door het waardeverschil dat was ontstaan tussen woningen en niet woningen vanaf 2000 tot heden. De VVD fractie heeft bij de vorige begrotingsvergadering al aangegeven hier geen voorstander van te zijn. Destijds is er voor gekozen om met een systeem één OZB tarief vast te stellen. Door het waardeverschil dat in de afgelopen zeven jaar is ontstaan, nu alsnog met terugwerkende kracht te innen is geen keuze van de VVD fractie. De politieke realiteit in ogenschouw nemend heeft de VVD er ook mee ingestemd, het college de opdracht te geven om met de ondernemers deze problematiek te bespreken en gezamenlijk tot een oplossing te komen. De oplossing is dat de ondernemers de komende jaren € 150.000 extra moeten opbrengen. Nogmaals wil de VVD fractie benadrukken tegen politiek met terugwerkende kracht te zijn, maar de fractie wil zich in dit geval conformeren aan de afspraak die is gemaakt tussen college en ondernemers.

Zoals al eerder aangegeven vindt de VVD fractie veiligheid voor de burger belangrijk. Er is in de voorjaarsnota gevraagd om extra camerabewaking. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen, in overleg met de wijkagent, om bij vier objecten camera's te plaatsen. Naast de twee die al geplaatst zijn, komt daarmee het aantal op zes. De VVD fractie is blij met deze ontwikkeling, hoe triest het ook is dat het nodig is, die een bijdrage levert aan het terugdringen van het vandalisme. De VVD wil even afwachten hoe deze laatste vier camera's bevallen en of er nog meer behoefte is. Mocht het nodig zijn, dan wil de fractie van de VVD er bij de voorjaarsnota 2008 op terugkomen om er dan eventueel nog meer gelden voor vrij te maken.

Al meerdere keren heeft de VVD aandacht gevraagd voor het weerstandsvermogen. In de begroting 2008 wordt aangegeven dat de raad er per brief nader over geïnformeerd zal worden. In de brief wordt aangegeven, dat de beschikbare buffer van 10 miljoen euro en de onbenutte belastingcapaciteit, voldoende weerstandscapaciteit geven voor onze gemeente. De VVD fractie heeft daar nog eens navraag naar gedaan en is tot de conclusie gekomen, dat er in Nederland te weinig expertise is om het weerstandsvermogen goed in beeld te brengen. Het is vreemd dat het moet en dat er geen capabele mensen zijn om het goed in beeld te brengen. 10 miljoen euro lijkt op het eerste gezicht ruim voldoende, maar door de actieve grondpolitiek, waar de VVD fractie wel een voorstander van is, worden de nodige risico's gelopen. Als voorbeeld noemt de heer Stel het project Zuidoevers. In de najaarsnota wordt aangegeven, dat de verkoop van bouw kavels achterloopt bij de planning. Hier zijn toch al snel enkele miljoenen mee gemoeid. Overigens gaat de VVD er van uit dat de kavels nog wel verkocht worden. Dit voorbeeld wordt aangedragen om de risico's van actieve grondpolitiek in beeld te brengen. Nog een paar tegenvallers en de 10 miljoen euro komt al in zicht.

Nu er toch over tegenvallers wordt gesproken gaat de heer Stel verder met de Regiovisie. Destijds zijn er in regiovisie verband afspraken gemaakt over de woningbouw opgave. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de gemeente Tynaarlo 1600 woningen moet bouwen in

de komende 25 jaar. Op zich een goede zaak om als regio de woningbouwopgave op elkaar af te stemmen. Vervolgens is een structuurplan opgesteld, een woonplan gemaakt en middels de Wet Voorkeursrecht Gemeente, gronden aangekocht om de woningbouwopgave te realiseren. Nu komt de regiovisie een aantal jaren later met nieuwe inzichten over de woningbouwopgave met aantallen die aanmerkelijk lager liggen dan de vorige keer. Dit komt naar de mening van de VVD fractie wel erg ongeloofwaardig over. Overigens wordt in hetzelfde rapport wel aangegeven, dat de vraag naar woningen in deze regio, dus Noord Drenthe, op hetzelfde niveau zit als bij de vorige prognose. Binnen de regiovisie is de afspraak gemaakt, dat wanneer de prognoses wijzigen, er voor de deelnemende gemeenten ook een procentuele aanpassing plaats vindt op de te bouwen woningen. Mede gezien de uitkomst van het rapport stelt de VVD-fractie voor om deze regeling aan te passen. De heer Stel doelt daarmee op de regio Noord Drenthe, waar de vraag naar woningen wel op hetzelfde niveau is gebleven.

De VVD-fractie is erg benieuwd hoe het college hier mee omgaat en of de regiovisie nog wel een toegevoegde waarde heeft. De fractie heeft sterk de indruk, dat de woningbouwopgave afhankelijk is van de politieke waan van de dag. Gezien de enorme lange voorbereidingsperiode en de financiële risico's die gemoeid zijn met de ruimtelijke ordeningstrajecten is het in de ogen van de fractie onverantwoord om op deze manier met het ruimtelijke ordeningsbeleid om te gaan.

De fractie is zeer benieuwd naar de reacties van de andere fracties, de PvdA heeft er al wat aandacht aan geschonken, en naar de reactie van het college.

Twee weken geleden kreeg de VVD-fractie een mail van het CDA met het voorstel voor een motie. Er werd gevraagd in te stemmen met een bijdrage aan het ouderenvervoer in de gemeente. In het betoog van de heer Stel is al aangegeven dat de VVD-fractie voorstelt een beetje pas op de plaats te houden. Het financiële voordeel kan toegevoegd worden aan de algemene reserve. In dit licht gezien gaat de VVD ook niet mee met deze motie. Er is geld over in de Najaarsnota, maar de VVD-fractie is er geen voorstander van om nu ad hoc te reageren en er een bestemming voor te zoeken. Daar komt de brief nog bij die van het college is ontvangen over het besluit in de vorige raadsvergadering, betreffende de accommodatie Ter Borch, waardoor nog € 66.000 nawerkt in de begroting. Dit is voor de VVD fractie reden om niet mee te gaan met deze motie, maar pas op de plaats te maken en de reserves wat meer op te bouwen voor slechtere tijden die eventueel nog komen.

De heer Van Es geeft aan, dat Gemeentebelangen de najaarsnota 2007 met belangstelling heeft gelezen. Er is voor gekozen om de najaarsnota op hoofdlijnen te bezien en er zijn daarbij geen echt bijzondere of schokkende zaken gevonden. Op detailniveau zijn er soms best wat vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen, maar de fractie heeft besloten om hier geen betoog over te houden. Indien nodig wordt hier bij de rekening 2007 wel op teruggekomen. Zoals gezegd beperkt Gemeentebelangen zich tot de hoofdlijnen.

Gemeentebelangen heeft kennis genomen van de positieve aanpassingen in de exploitatie 2007 en van de actualisatie van de begrotingsresultaten 2008-2011 en heeft kunnen constateren dat Tynaarlo er goed voorstaat.

Met betrekking tot de van 2007 naar 2008 mee te nemen gelden zijn er wel twee vragen. Het gaat hier volgens de toelichting om gelden waarvoor reeds verplichtingen zijn aangegaan of om beleidsvoornemens die niet meer in 2007 uitgevoerd gaan worden. Is het hebben van alleen beleidsvoornemens volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voldoende om deze gelden te mogen meenemen?

Door het faillissement van de schoolbegeleidingsdienst Kobalt blijken er begeleidingsactiviteiten voor 2- en 3-jarigen niet te zijn uitgevoerd. Hoe zit het nu. Gemeentebelangen heeft hier twee keer naar gevraagd. Zowel de heer Rijpstra als de heer Frieling hebben bij de behandeling van de voorjaarsnota op 26 juni aangegeven dat er niets aan de hand zou zijn. Er was voldoende geld volgens de heer Frieling en er waren voldoende aanbieders in de markt van diensten. Waardoor is dit dan toch misgelopen?

Inzake de overzichten van de lopende kredieten heeft de heer Van Es geen opmerkingen. Uit de bestuursrapportages blijkt dat er in zijn algemeenheid goede voortgang wordt geboekt. Gemeentebelangen is tevreden met de verklaring van de afwijkingen zowel qua voortgang van de activiteiten als in financiële zin.

Ook de rapportages over de projecten leiden bij Gemeentebelangen niet tot opmerkingen. Het college geeft aan tevreden te zijn met de wijze waarop de organisatie zich ontwikkelt. In grote lijnen kan de fractie van Gemeentebelangen hierin wel mee gaan. Hoewel er links en rechts wel kanttekeningen te plaatsen zijn, wil Gemeentebelangen niet op alle slakken zout leggen. Wat de fractie Gemeentebelangen betreft kunnen de onderdelen inzake de bedrijfsvoering vastgesteld worden.

Gemeentebelangen heeft kennis genomen van het begrotingsresultaat 2008-2011. Omdat de effecten van veel ontwikkelingen zoals de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening), WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en de regionale veiligheidstaken nog onduidelijk zijn, kiest Gemeentebelangen net als het college, voor een voorzichtig financieel beleid.

Zoals bekend, is Gemeentebelangen geen voorstander van de tariefsdifferentiatie OZB. Ook behoeft wat de fractie betreft de programmabegroting niet teruggebracht te worden tot zes thema's. Gemeentebelangen hecht aan een zekere continuïteit in de verslaglegging. Dit maakt vergelijken veel gemakkelijker en waarborgt dat de controlerende taak goed kan worden uitgeoefend.

In de accenten voor nieuw beleid kan Gemeentebelangen zich in grote lijnen vinden. Wel heeft de fractie van Gemeentebelangen nog steeds moeite met de € 100.000 voor 10 jaar Tynaarlo.

Uit recent onderzoek blijkt dat de bevolkingsgroei in de regio veel lager uitvalt dan verwacht. Er zijn 30.000 in plaats van 43.000 woningen nodig. Bij de vaststelling van het structuurplan zijn duidelijke kaders afgesproken. Dit kan volgens Gemeentebelangen niet zonder gevolgen voor onze woningbouwopgave blijven. Het lijkt verstandig een moment van bezinning in te lassen.

Er moet in de toekomst meer energie worden gestoken in kwaliteit, zoals leeftijdsbestendig bouwen, dan in kwantiteit. Er moet voortdurend getoetst worden in welke sector behoefte is aan woningbouw. Speciale aandacht moet uitgaan naar sociale woningbouw, woningen voor starters, jonge gezinnen met kinderen en senioren.

De atlas van Tynaarlo vindt Gemeentebelangen een goed idee en de fractie gaat ervan uit dat ook de jonge monumenten hierin opgenomen worden.

In het collegeprogramma wordt veel aandacht geschonken aan duurzaamheid. Dit vertaalt zich ook in deze begroting. Op zich vindt Gemeentebelangen dit een goede zaak, immers als het milieu in het geding is raakt dit ons allemaal zowel nu als in de toekomst. Wel vindt de fractie dat men hierin niet moet doorslaan. Duurzaamheid is nu in de mode en iedereen wil hiermee zijn voordeel doen. Van alle kanten wordt er getracht uit de rijk gevulde ruif mee te eten. Ook de politiek weet genoeg instant oplossingen en proefballonnetjes te bedenken, denkt u maar aan de Teli-regeling.

Gemeentebelangen is zich bewust van de voorbeeldfunctie van de gemeente. Er moet echter ook naar de kosten hiervan gekeken worden. Er dient steeds een goede afweging te zijn tussen de extra investeringen en het behaalde duurzaamheidsrendement. Een stelling zoals verwoord bij duurzaam inkopen, dat het streven er op gericht is dat 100% van de inkopen en aanbestedingen duurzaam zijn op een zo hoog mogelijk ambitieniveau, vindt Gemeentebelangen te ongenueanceerd. Wie gaat dat betalen!

Gemeentebelangen zou het wenselijk vinden als de verschillende basisscholen in de gemeente het zwerfvuil in de omgeving van de school te lijf gaan. De heer Van Es denkt aan een werkgroep die een zwerfvuildag organiseert waaraan alle scholen meedoen. Bij een schone openbare ruimte heeft iedereen baat. In Noordenveld is dit al twee jaar een groot succes.

De heer Kalk vindt het een charmante gedachte van Gemeentebelangen en er zal bij het wetenschappelijk bureau van die partij nadrukkelijk over nagedacht zijn. Spreker wil de heer Van Es één tegenwerping toevoegen, die overigens niet van de heer Kalk is maar van een klein meisje dat nog op de basisschool zit. Zij werd ook eens opgewekt om mee te doen aan een dergelijke actie. Het meisje zei toen tegen haar moeder: 'Maar mamma, ik heb dat toch niet gedaan en nu moet ik het allemaal opruimen voor die anderen'. Wat vindt u daarvan.

De heer Van Es meent dan bij de voorbeeldfuncties terecht te komen. Dat heeft te maken met hoe men met dat soort zaken om wil gaan en de kinderen en jeugd wil opvoeden. Het lijkt Gemeentebelangen in elk geval een goede zaak om daar de nodige aandacht aan te besteden. De raadsleden van Gemeentebelangen zijn ook bereid om aan een dergelijk project deel te nemen.

Met u is Gemeentebelangen van mening dat een fysiek gevoel van veiligheid één van de belangrijkste voorwaarden is voor het welbevinden van mensen. Terecht beschouwt u dit als een kerntaak van de gemeente. De heer Van Es pleit er dan ook voor om daar waar het nodig is stevig op te treden tegen ordeverstoringen en criminaliteit.

Gemeentebelangen vindt dat waakzaamheid inzake samenwerking met andere gemeenten geboden is. Er moet voor opgepast worden, dat er niet weer een ondoorzichtige of logge gemeenschappelijke regeling ontstaat waarop de raad nog maar weinig invloed heeft, zowel in bestuurlijke als financiële zin. Samenwerking moet een duidelijke meerwaarde hebben.

Bij een veilige woonomgeving horen goed onderhouden wegen, voet-, en fietspaden. Gemeentebelangen blijft zich zorgen maken over het onderhoudsniveau van onze wegen.

Dit mag in ieder geval niet verder naar beneden. Indien nodig kan hier voor, om het onderhoudsniveau te handhaven, extra geld worden uitgetrokken.

De onkruidbestrijding op verhardingen is nog steeds onvoldoende. Ook dit jaar was het door laat aanbesteden weer niet in orde. In onze buurgemeente Haren, waarmee u zoveel samenwerking nastreeft, wordt chemische bestrijding toegepast d.m.v. de select spraymethode. De ervaringen zijn daar positief; zowel qua resultaat als vanuit kostenbeheersing. Wellicht is dit iets voor onze gemeente.

In nieuwbouwwijken zou het gebruik van epoxy bestratingvoegen een oplossing kunnen zijn. Hiermee is de bestrating voor vele jaren onkruidvrij en zijn de borstelwagens, heetwater methodes, select sprayen, branden e.d. overbodig geworden.

Mevrouw Van den Berg-Huisman vraagt wie de nieuwe voegen gaat betalen.

De heer Van Es vindt dit een eenvoudige vraag. Dit wordt natuurlijk door de gemeente en indirect door de burgers betaald. Wie betaalt de extra kosten voor de maatregelen die nu genomen worden? Die zijn op langere termijn veel duurder. Ook het milieueffect van de voegen is veel minder. Na het borstelen blijven ook zware metalen achter, er wordt extra gereden met busjes enz. Dit is belastender en duurder en straten en pleinen zijn minder schoon. De rekening van alle methodes komt via de gemeente altijd bij de burgers terecht.

Mevrouw Van den Berg-Huisman vraagt of de raad een inhoudelijk/financiële afweging van de heer Van Es tegemoet kan zien.

De heer Van Es geeft aan dat dit voor het select sprayen vrij eenvoudig moet zijn. Er zijn zeer goede contacten met de gemeente Haren, dus dit moet door de gemeente zelf uitgezocht kunnen worden. De heer Van Es gaat er van uit, dat de gemeente ook in staat is om bij nieuwbouwwijken te informeren wat de meer (of minder) kosten op korte en lange termijn zijn van de genoemde bestrating.

De heer Stel voelt zich geroepen even te reageren. Gemeentebelangen laat bij monde van de heer Van Es wat proefballonnetjes op. De heer Stel zegt niet dat het niet zou kunnen. De VVD fractie is naar aanleiding van een schouw van enkele weken geleden zich hierin gaan verdiepen. Een voorstel, als van de heer Van Es dient financieel onderbouwd te zijn. Waar moet de dekking vandaan komen? Dat mist de heer Stel.

De heer Van Es heeft inderdaad geen dekking aangegeven. De ervaringen van de gemeente Haren met select sprayen zijn evident. Daar heeft men duidelijk geconstateerd, dat het kostenbesparend werkt. Daar hoeft dus geen nader onderzoek naar gedaan te worden.

Wat de tarieven voor begraven betreft kan Gemeentebelangen zich vinden in het streven naar een maximale kostendekkendheid. De beoogde inhaalslag zou wel sneller mogen worden uitgevoerd en ook na 2010 door mogen gaan. De heer Van Es is mening dat van de mooie ligging en de niet kostprijsdekkende tarieven een aanzuigende werking uitgaat. Naast een financiële belasting betekent dit ook een extra beslag op de groene ruimte.

Gemeentebelangen vindt dit een ongewenste ontwikkeling. De heer Kremers gaat bij interruptie waarschijnlijk zeggen, dat de heer Van Es bij hetzelfde onderwerp vorig jaar toch gelijk had.

De heer Kremers was dat niet van plan. Volgens de heer Van Es gaat er van de mooie ligging en de niet kostprijsdekkende tarieven een aanzuigende werking uit. Volgens de heer Kremers heeft hij in de stukken gelezen, dat het aantal begravingen dit jaar aanmerkelijk is achtergebleven bij de verwachtingen. Waar baseert de heer Van Es zijn idee op?

Dit bedoelt de heer Van Es nu, als hij zegt dat hij vorig jaar toch gelijk had. Ook toen bestreed de heer Kremers dat er een aanzuigende werking van uit zou gaan. Het initiatief voorstel van de heer Kremers over begraven is uitgebreid in de raad behandeld. Uit de cijfers die toen werden gepresenteerd en uit de vragen die spreker toen heeft gesteld, bleek wel degelijk dat een behoorlijk groot deel van de begrafenissen van buiten de gemeente afkomstig is. Daarop stoelt de heer Van Es zijn bewering.

De heer Kremers neemt aan dat hij andere cijfers heeft gezien dan de heer Van Es, want die conclusie heeft hij niet kunnen trekken.

De heer Van Es zegt dat dit natuurlijk afhangt van wat een significant aandeel wordt genoemd. Als de kosten niet te hoog zijn is er de neiging om het te bagatelliseren. Als er gestreefd wordt naar kostendekkendheid vind de heer Van Es het percentage wel hoog. Dat afvalstoffen milieuverantwoord verwerkt dienen te worden spreekt voor zich. Wel dient er een gezonde verhouding te bestaan tussen de te behalen milieuwinst versus de extra kosten. Er wordt dus gestreefd naar verdere kostenreductie, en het reinigingstarief moet voor de inwoners zo laag mogelijk gehouden worden. Tegen vormen van milieucriminaliteit dient hard opgetreden te worden. Het ondergronds brengen van de verzamelcontainers bij winkelvoorzieningen, in de wijken bij hoogbouw en in Zeegse heeft de instemming van Gemeentebelangen. De fractie ziet dit graag uitgebreid met de Woonzorgcentra.

Door de nieuwe woonwijk Ter Borch neemt de druk op de aansluiting Meerweg - Groningerweg steeds meer toe. Gemeentebelangen is van mening dat er op termijn niet aan ontkomen zal worden om hier een rotonde te realiseren. Gemeentebelangen is bereid hiervoor de middelen te verstrekken.

Bij het programma Economische zaken wordt een aantal accenten genoemd. Een daarvan betreft de zorg. Naast alle positieve zaken als schone werkgelegenheid en solidariteit, spelen er ook een aantal minder voor de hand liggende negatieve effecten. Vanuit bepaalde zorginstellingen wordt namelijk een hoger dan gemiddeld beroep gedaan op de ISD en op de sociale woningbouw. Hier dient bij planvorming dan ook rekening mee gehouden te worden.

Met u is Gemeentebelangen van mening dat het voor ouderen belangrijk is om te weten welke voorzieningen er zijn en hoe men er gebruik van kan maken. Wellicht is het een goed idee om periodiek een soort nieuwsbrief met waardevolle tips, wetenswaardigheden en nuttige adressen voor ouderen te verspreiden. Deze informatie zou door vrijwilligers

aangeboden kunnen worden. In de buurgemeente Noordenveld wordt al 30 jaar met groot succes een informatieboekje verspreid. Dit zou een goede aanvulling op het werk van de ouderenadviseur kunnen zijn en diens werk ook deels kunnen ontlasten.

Een speerpunt voor 2008 is de realisatie van een skatebaan te Vries. Hoe staat het daar eigenlijk mee, is het gemeentehuis nog in beeld?

Gemeentebelangen zou in de toekomst in deze raad een discussie gevoerd willen hebben over de toekomst van het welzijnswerk. De maatschappij is zeer dynamisch en vraagt steeds om nieuwe oplossingen. Denk maar aan het accommodatiebeleid, kinderopvang en de WMO om er zo maar even een paar te noemen. Deze verkaveling vraagt om een andere aanpak van het welzijnswerk. Vragen als: wat is de taak van het welzijnswerk en wat wordt er onder verstaan. Welke doelgroep moet bediend worden en welke middelen kunnen daarvoor ingezet worden. Wat gaat er goed en wat kan er verbeterd worden. Misschien zou er een gehele nieuwe visie op het welzijnsbeleid ontwikkeld moeten worden. Graag een reactie van de raad hierop.

Een goede communicatie is onontbeerlijk voor het verkrijgen van draagvlak voor getroffen maatregelen en genomen besluiten. Voorkomen moet worden dat men zich overvallen voelt. Communicatie moet meer zijn dan alleen de mensen informeren. Mensen willen in een vroeg stadium meepraten. Als dit proces niet tot zijn recht komt wordt de afstand tussen burgers en bestuur alleen maar vergroot, ontstaat er cynisme en afkeer van de politiek. Door de heer Stel van de VVD zijn al enkele voorbeelden genoemd, waarbij de communicatie niet altijd even geweldig is verlopen. De heer Van Es ziet de waarde van een langere opsomming van voorbeelden niet in en ziet daar dan ook van af. Gemeentebelangen hecht zeer aan de gemeentelijke publicaties in de Oostermoer, Dorpsklanken en Vriezerpost. Wel bereiken Gemeentebelangen regelmatig signalen dat de bezorging van de Oostermoer niet altijd even goed is. Een bezorgingsgraad van 95% vindt Gemeentebelangen, zeker voor de kernen te weinig. Bestaan er prestatieafspraken met de Oostermoer en zo niet, zouden die er dan niet moeten komen?

Met u is Gemeentebelangen van mening dat de regelgeving duidelijk moet zijn en geen overbodige regels moet bevatten. Gemeentebelangen is benieuwd naar de evaluatie van de paarse krokodil. Acties die leiden tot een verdere deregulering hebben de instemming van Gemeentebelangen.

Met betrekking tot de budgetcyclus worden er door het college een aantal accenten gelegd. Gemeentebelangen kan zich hierin vinden.

Gemeentebelangen vindt het belangrijk om te weten hoe de inwoners aankijken tegen de geboden dienstverlening. Gemeentebelangen vindt het daarom belangrijk om mee te doen aan benchmarks en om klanttevredenheidsonderzoeken te houden.

De heer Meerman van GroenLinks heeft eerst een aantal opmerkingen over de Voorjaarsnota. De GroenLinks fractie kan akkoord gaan met de voorstellen genoemd onder 1 t/m 11 in de toelichting. Er zijn nog wel een paar op- en aanmerkingen. GroenLinks wil graag een toelichting, waarom het door de raad genomen besluit inzake de legesverhoging voor begraven niet is doorgevoerd. De heer Meerman heeft gelezen, dat ten aanzien van de WMO, het aantal huisbezoeken achterloopt. Welke maatregelen worden door het college genomen om deze achterstand weg te werken? Ten slotte een

paar vragen over de samenwerking met Haren. Er wordt gesproken over een opdracht tot mogelijke samenwerking buitendienst. Daarvoor worden vier bureaus aangeschreven. De vraag is of dit nodig is. Graag een toelichting. Kan het college wat meer informatie geven over de resultaten van de samenwerking met Haren. Wat levert het op? Is een deelrapportage over de verschillende werkterreinen in te zien? Tot zover de opmerkingen over de Najaarsnota.

De heer Meerman heeft in Dorpsklanken gelezen dat de begroting 2008 saai en degelijk is. Hoe kan dat? Dit college heeft in 2006 een geweldig plan gepresenteerd. Alom is er positief op gereageerd. Er is zelfs een prijs uitgereikt voor het meest milieuvriendelijke programma van Drenthe. Bijna alles wat in het voorjaar is aangekondigd wordt opgepakt. En danis het saai! De heer Meerman vindt het een luxe dat alle voornemens kunnen worden uitgevoerd en dat er niet gesneden hoeft te worden.

De GroenLinks fractie heeft de begroting getoetst aan het GroenLinks denkkader. Wordt er bijvoorbeeld gestalte gegeven aan een sociale en solidaire samenleving, die niemand buiten sluit, aan een duurzame samenleving die respectvol omgaat met natuurlijke hulpbronnen. Het heeft GroenLinks gebracht tot de volgende op- en aanmerkingen.

Allereerst de tariefdifferentiatie. Er is een stap gezet maar echt enthousiast is GroenLinks nog niet. Het tarief van niet-woningen zit nu al aan de onderkant van de belastingschaal in Drenthe en met de voorstellen blijft dat zo. Daarom is voor de GroenLinks fractie het voorstel nog maar een eerste stap. De fractie vindt dat het tarief na vier jaar nog verder moet stijgen en de heer Meerman zal zich daarvoor hard maken. GroenLinks heeft gelezen dat aan de geringe stijging ook nog voorwaarden zijn verbonden. Onder andere extra wegen en bermonderhoud in het landelijk gebied en het aanstellen van een bedrijvencontactfunctionaris.

GroenLinks vindt het vreemd dat deze afspraken gemaakt zijn. Dat gebeurt toch ook niet als de tarieven van bijvoorbeeld begraven verhoogd worden. Waarom wel voor ondernemers? GroenLinks wil van het college graag horen waarom deze compensatieafspraken zijn gemaakt, wat de kosten hiervan zijn en op welke wijze ze zijn opgenomen in de begroting.

De belastingdruk voor woningbezitters behoort tot het gemiddelde van Drenthe. Voor huurders liggen de lasten, relatief gezien, aanmerkelijk hoger ondanks de verlaging van de afvalstoffenheffing. De GroenLinks fractie vindt daarom dat moet blijven worden gezocht naar lastenverlichting voor huurders en dat kan door de kosten op het gebied van riolering en afval verder te verminderen.

De heer Stel vraagt of hij hier uit mag concluderen, dat GroenLinks af wil van kostendekkendheid op dit onderdeel.

De heer Meerman antwoordt ontkennend. GroenLinks wil graag dat wordt gezien hoe de kosten voor riolering en afval omlaag kunnen door bijvoorbeeld goedkoper aanbesteden. Er moet naar worden gestreefd deze lasten voor de burger zo laag mogelijk te maken.

De heer Stel leest 'huurders', terwijl de heer Meerman over 'burgers' praat.

De heer Meerman zegt dat als wordt gekeken naar de kosten voor huurders en woningbezitters, blijkt dat de lasten voor huurders relatief hoog zijn. Uit dit lijstje voor Drenthe blijkt duidelijk een verschil tussen huurders en woningbezitters. Als dan wordt gekeken waardoor dat komt, blijken dat de kosten te zijn voor riolering en afval.

De heer Stel denkt toch dat de heer Meerman niet alles meeneemt. De OZB gebruikersdeel voor huurders is er ook niet. Dus de totale lasten moeten worden opgeteld. Dat heeft de heer Meerman zonet ook gedaan bij de ondernemers. Doe dat dan ook bij deze categorie. Dan is de conclusie, dat die helemaal niet zo hoog zijn.

De heer Meerman bestrijdt dat. In de lijsten met rioleringslasten en afvalslasten bevinden de huurders van Tynaarlo, vergeleken met andere gemeentes zich aan de bovenkant van de provincie Drenthe. Dat kunt u wel bestrijden, maar het is gewoon zo.

Als de heer Van Es het verhaal van de heer Meerman op zich zelf toepast, komt hij tot de conclusie dat de gedachten van Gemeentebelangen voor een groot deel ondersteund worden. Er moet in ieder geval gestuurd worden op kosten. Er dient een gezonde balans te bestaan tussen milieuwinst en de daarmee gepaard gaande extra investeringen.

Volgens de heer Meerman moet de uitdaging zijn, dat zo goedkoop mogelijk wordt geopereerd en zo milieuvriendelijk mogelijk.

De heer Van Es zegt dat het een het ander wel eens bijt. Waar ligt het accent? Streeft u naar maximale duurzaamheid of maximale milieuwinst?

De heer Meerman geeft aan dat voor GroenLinks beide accenten van belang zijn.

De heer Van Es concludeert, dat GroenLinks veel ruimte laat.

De heer Meerman geef aan, dat in de begroting staat dat de afschaffing van de kapvergunning als een structurele meevaller wordt meegerekend. Dit lijkt wat voorbarig. De raad heeft nog geen bomenstructuurplan met een monumentale bomenlijst gezien. Er is afgesproken dat aan de hand van deze stukken gekeken zou worden of de kapvergunning afgeschaft kan worden. Zolang dat niet is gebeurd kan er dus geen sprake zijn van afschaffing.

De GroenLinks fractie is tevreden met de keuze om de reductie in de kosten van afval te vertalen in een verlaging van het vastrecht. Hiermee komt het principe 'de vervuiler betaalt' nog meer tot uitdrukking.

Het aanbieden van gratis tuinafval bij de gemeentewerf lijkt minder zinvol. GroenLinks heeft al eerder aangegeven dat afval niet gratis is. De verwerkingskosten zullen toch betaald moeten worden. Als er dan toch voor gratis afval gekozen wordt is een gelimiteerde hoeveelheid het meest eerlijk. GroenLinks stelt dan wel voor om de gratis kilo's niet alleen te koppelen aan de gemeentewerf maar ook aan de groene container. Burgers zonder tuin, auto of aanhangwagen hebben dan ook de gelegenheid om hiervan

te profiteren. Over de inzameling van kunststoffen zijn landelijk afspraken gemaakt. Graag hoort GroenLinks op korte termijn, wat het college voor Tynaarlo van plan is.

De heer Kloos vindt het heel sympathiek overkomen en hij neemt aan dat de heer Meerman dit verwoordt in een motie. Tegelijkertijd legt de heer Meerman wel een bom onder de tariefdifferentiatie, neemt hij aan. Hoe lost GroenLinks dat nu op? Anders heeft GroenLinks weer een ander op de nek hangen.

De heer Meerman begrijpt niet, wat hetgeen hij gezegd heeft over het afval en het gratis leveren van tuinafval hiermee te maken heeft.

De heer Kloos vat samen, dat wanneer iemand die een tuin heeft gratis een hoeveelheid groenafval mag storten en de flatbewoner dat niet kan, er sprake is van rechtsongelijkheid. Volgens de heer Meerman moet daar dan ook het andere afval bij gerekend worden. Dan komt men toch bij de grijze container uit? De groene container wordt als papierbak gebruikt.

Volgens de heer Meerman maakt de heer Kloos toch een fout. Er wordt hier gesproken over groen afval. Dit wordt geleverd aan de gemeentewerf. Dat is grof groen afval. Het gaat hier om kilo's. De groene container gaat ook om kilo's. En die combinatie is volgens GroenLinks heel goed te maken.

De heer Kloos verwacht op dit punt een voorstel. Iedere postcode moet dus die gratis kilo's krijgen.

De heer Meerman zegt dat het college heeft aangekondigd aan dit beleid in 2008 uitvoering te gaan geven. Er wordt aan het college gevraagd hiermee rekening te houden. Nieuw is het evenementenbeleid. Het versterken van de sector recreatie is voor de GroenLinks fractie een positief element. In de begroting is te lezen dat het college wil meebetalen aan de paardenboxen en de paardenbak voor het concours in Zuidlaren. Hierdoor heeft het concours een meerjarige afspraak kunnen maken met de eigenaren van de Prins Bernhardhoeve. Is hier niet gewoon sprake van een eenmalige subsidie? Graag hoort GroenLinks van het college een toelichting op deze gang van zaken en ook hoeveel geld hiermee gemoeid is.

Dan het onderwerp Millenniumgemeente. In het voorjaar van 2007 is verkondigd dat Tynaarlo een Millenniumgemeente is. Nu blijkt dat er pas in 2008 plannen worden gemaakt. Er is in 2008 geen geld voor gereserveerd. De GroenLinks fractie vindt, dat op dit onderwerp meer vaart gemaakt kan worden. Neem een voorbeeld aan Oss. Daar is per inwoner 1 euro uitgetrokken. Wat is het college op dit gebied van plan? Is er al gekeken naar een investering in microkredieten?

Begin 2008 worden de operationele grenzen voor de brandweer gewijzigd en gebaseerd op gecalculerde grenzen. GroenLinks is hier een voorstander van. Het kan bij een brand veel voordeel opleveren. GroenLinks wil graag kennis nemen van de meetresultaten en verzoekt deze naar de raad toe te sturen. GroenLinks stelt ook voor om bij de huisvesting

van de brandweer met de gecalculeerde grenzen rekening te houden. GroenLinks is ervan overtuigd dat met slim plannen voordeel is te halen op deze toch al sterk stijgende onkostenpost. Het voordeel zou dan gestopt kunnen worden in de aanschaf van rookmelders voor burgers. De gemeente Tynaarlo loopt met het toepassen van dit preventieve middel sterk achter.

Net als in 2007 wordt in programma 21 een speelruimteplan voor de jeugd aangekondigd. Er wordt steeds geroepen, dat de gemeente vergrijsd en dat er jonge gezinnen nodig zijn. Maar een seniorenappartement lijkt hier eerder gebouwd dan een wipkip. De heer Meerman vraagt het college er eens werk van te maken. Creëer die voorzieningen voor de jeugd en vergeet hierbij ook de categorie 12+ niet.

De rapportage van de 30 programma's, geclusterd in de 6 thema's valt tegen. Als voorbeeld wordt de lange rij met oneliners op pagina 29 en 30 genoemd. Rapportage op een dergelijke wijze biedt nauwelijks informatie.

Samengevat concludeert de GroenLinks fractie, vanuit het gezichtspunt van het collegeakkoord, dat het college op de goede weg is. Er ligt een degelijk financieel verhaal. Een aandachtspunt is dat een aantal onderwerpen, wat fasering betreft, wat meer in de pas mogen lopen.

De voorzitter verzoekt de heer Kalk hem tijdelijk te vervangen, zodat de burgemeester op bezoek kan in het Kornoeljahof.

De heer Kloos van Leefbaar Tynaarlo begint met het goede nieuws, dat Leefbaar Tynaarlo zich kan vinden in de door het ambtelijk apparaat aangeleverde cijfertjes. Of men nu links of rechts, van boven naar beneden optelde, aftrok of vermenigvuldigde, het bleef kloppen. Dus van Leefbaar Tynaarlo een grote pluim richting de ambtenaren in dit huis. Daar zou de raad het bij kunnen laten. De najaarsnota geeft een verwacht positief saldo aan van ruim een ton en de begroting 2008 leert dat deze cijfermatig klopt. In stemming brengen en op naar Taarlo dus. Een kind kan de was doen. Maar dat zou wel heel kort door de bocht zijn. Het risico is dan groot dat het college teleurgesteld achterblijft. En dat wil Leefbaar Tynaarlo niet op het geweten hebben.

Voor wat de najaarsnota 2007 en het gepresenteerde positief saldo van € 100.000 betreft, dient de raad dus nog een bestemming te geven. Het gedane voorstel van het CDA om de ouderenbusjes in zowel Vries als Zuidlaren te vervangen en € 40.000 als financiële ondersteuning beschikbaar te stellen, kan Leefbaar Tynaarlo volledig ondersteunen. Zo wordt het geld zichtbaar goed besteed en hebben vele ouderen en gehandicapten in de gemeente Tynaarlo daar profijt van. Dank aan het CDA.

Blijft over € 60.000. Men wil de jeugd zoveel mogelijk aan het bewegen hebben. Leefbaar Tynaarlo stelt voor om in elke oude gemeente 10 basketbalborden te plaatsen, dan wel beschikbaar te stellen op eventuele speelveldjes of schoolpleinen. 30 borden kosten dan € 18.000, dat is € 600 per stuk. Daarmee komt men tegemoet aan de signalen uit de bevolking en het uitgangspunt, jongeren in beweging te krijgen.

Van de laatste € 40.000 wil Leefbaar Tynaarlo € 5.000 toekennen aan de voedselbank in Roden. Verschillende inwoners van Tynaarlo maken namelijk gebruik van dit initiatief. Om organisatorische redenen wordt in Tynaarlo geen voedselbank opgericht en wordt er

meegelift met Roden. Er is in Tynaarlo een gebrek aan initiatiefnemers. Er zijn minimaal 15 personen nodig om dit enige continuïteit te geven.

Van het restant zou een eenmalige donatie naar de bibliotheken kunnen gaan. Wel met de eis hiervoor nieuwe jeugdboeken aan te schaffen en leesboeken voor ouderen, gedrukt in een groter lettertype of luisterboeken.

De fractie hoort wel van de raad hoe men hier tegen aankijkt. Eventueel het indienen van gezamenlijke moties hierover, zou dan in kunnen worden voorzien.

Dan nog een opmerking over het door het college aangegeven overhevelen van 1 miljoen euro voor niet uitgevoerde werken in 2007. Opmerkelijk dat ruim 3 maanden voordat het boekjaar afloopt ingeschat kan worden, dat vele zaken niet zullen worden uitgevoerd kunnen worden afgesloten. Maar dat terzijde. Leefbaar Tynaarlo kan akkoord gaan met overheveling van al die zaken die al in gang zijn gezet en zoals het college aangeeft niet kunnen worden afgesloten in het boekjaar 2007. Die zaken echter, die helemaal nog niet in gang zijn gezet kunnen worden doorgestreept. Wil men volgend jaar alsnog deze projecten uitvoeren, dan kan hiervoor een nieuw voorstel worden gedaan. Zaken die op de plank liggen en zinvol zijn kunnen wat Leefbaar Tynaarlo betreft alsnog worden gehonoreerd. Binnen de raad zijn hiervoor vast nog wel enkele voorstellen te doen. Opmerkelijk is dat in dit lijstje een bedrag is opgenomen voor de veiligheidsregio Drenthe. De raad is duidelijk geweest en heeft dit eerder gedane voorstel afgewezen. Er worden geen discussies over gedaan en het lijkt dan ook terecht dat de post openbare orde fiks wordt gekort. Deze gelden wil Leefbaar Tynaarlo inzetten onder het kopje bestrijding negatieve gevolgen van het niet adequaat handhaven, niet controleren en slecht management.

De heer Stel is zeer benieuwd waar de heer Kloos de gedachte vandaan haalt, dat wanneer geen veiligheidsregio wordt gevormd, er minder kosten zijn. Dat is de heer Stel niet helder.

De heer Kloos verwijst naar de stukken, waar € 185.000 ingeboekt is als zijnde voor de opbouw van veiligheidsregio Drenthe, de brandweer en GHOR. Het is logisch dat in de laatste twee geïnvesteerd wordt. In deze raad is toch een behoorlijke discussie geweest, waar zelfs de voorzitter zijn portefeuille beschikbaar wou stellen. Hij heeft het overigens niet gedaan. De raad heeft gezegd niet over te gaan naar een veiligheidsregio Drenthe. Leefbaar Tynaarlo komt dit woord, in het stuk toch wel weer tegen. De heer Kloos krijgt het gevoel dat als er even niet opgelet wordt, de veiligheidsregio alsnog wordt omarmd. Spreker is daar niet van gediend.

Als de heer Stel goed geïnformeerd is, wat hij ongetwijfeld is, komt er een veiligheidsregio in afgeslankte vorm. Dat proces gaat nog lopen, vandaar die bedragen.

De heer Kloos geeft aan ook goed geïnformeerd te zijn, wat niet wil zeggen dat hij hiermee akkoord gaat. Spreker wil er ook geen gelden voor uitgeven. Hij geeft aan hierin niet alleen te staan. In andere gemeentes is hierover ook al een behoorlijke discussie gaande. Leefbaar Tynaarlo wil ook geen afgeslankte vorm.

De heer Stel is van mening dat de heer Kloos e.e.a. dan anders moet verwoorden.

De heer Kalk verzoekt de heer Kloos verder te gaan met zijn betoog.

De heer Kloos meent het goed verwoord te hebben. Hij is het er gewoon niet mee eens. Deze gelden wil Leefbaar Tynaarlo inzetten onder het kopje bestrijding negatieve gevolgen van het niet adequaat handhaven, niet controleren en slecht management. De vraag: "Waar hebben we het nu weer over"? is terecht. Als voorbeeld hoe fout iets kan gaan, als de gemeente geen, of onvoldoende controle uitoefent, is de uitvoering van de vernieuwing van de riolering in het dorp Tynaarlo. Alle straatkolken moesten opnieuw worden geplaatst omdat de juiste maatvoering niet was aangehouden. Voorts is de afvoer van het schone water (regenwater) aangesloten op de riolering (vuil water) en de afvoer van het vuile water op de aansluiting schoonwater. Het op deze manier vervuilde "schone water" wordt daarna geloosd in het zogenoemde "Maatschappijgat" aan de Waterkant. Het gevolg is dat, wat eens een prachtige ijsbaan was en zomers een gewild viswater, nu is geworden tot een dood gat waarin kwab, kikkerbeet, drijvend fonteinkruit, waterpest en watergentiaan welig tieren. De van oorsprong aanwezige flora is vernield. Foto's van hoe het eerst was en hoe het er nu uitziet, kunt u bekijken op de wel bekende website Leefbaar Tynaarlo.nl. Hopelijk is inmiddels alles goed aangesloten. De straatkolken zijn herplaatst en de definitieve bestrating is voor 70% aangebracht. Hiermee is de fout nog maar gedeeltelijk hersteld. Het "Maatschappijgat" van Tynaarlo dient nog te worden schoongemaakt, voordat de winter invalt. Met het vrijgekomen geld zou de schoonmaakactie aangepakt kunnen worden. Jammer dat de gemeente niet met een persbericht deze vervuiling aan de bevolking heeft gemeld. Dit in het kader van de open communicatie. Leefbaar Tynaarlo gaat er wel van uit dat het college deze vervuiling aan de bevoegde instanties heeft gemeld.

Het op elkaar afstemmen van werkzaamheden binnen het gemeentelijke apparaat dient daadwerkelijk ook te worden verbeterd. Voor de herfstvakantie was een ploeg van vijf personen van de gemeente de traverse van Vries van onkruid aan het ontdoen en winterklaar aan het maken, nog geen 14 dagen later worden alle aanwezige planten met een bulldozer verwijderd. Had men beter de zaken op elkaar afgestemd of een betere communicatie gepleegd dan had men snel een € 4.000 gemeenschapsgeld kunnen besparen en de mensen ergens anders te werk kunnen stellen waar de gemeenschap wel wat aan zou hebben gehad.

Voor wat betreft het handhaven is er een verbeteringslag te maken. Regels zijn er niet voor niets. Het individu wel aanpakken en de ondernemer laten schieten, werkt rechtsongelijkheid in de hand en gemor vanuit de samenleving. Ook worden weer veel zaken te koop aangeboden langs gemeentelijke openbare wegen al dan niet op gemeentelijke grond, zoals tractoren, caravans, auto's etc. Het ziet er naar uit dat het wordt gedoogd. Verder moeten de ouders van de skatende jeugd op de trappen van dit gemeentehuis, aansprakelijk worden gesteld voor de schade die hun kroost veroorzaakt met deze skateboards. Het gaat er nu op lijken dat het college, het bevoegde gezag, bang is om handhavend op te treden. Als andere jongeren ergens iets vernielden worden

deze zogenaamde “hang”jongeren direct aangepakt. LT ziet hier niet het verschil. Of heeft het meten met twee maten te maken met klasseverschillen. De fractie van Leefbaar Tynaarlo verzoekt de reeds aangerichte schade aan de raad kenbaar te maken. De heer Kloos heeft zijn zin afgemaakt en geeft nu het woord aan de heer Meerman.

De heer Kalk stelt het op prijs dat de heer Kloos even stopt als hij wordt onderbroken. Hij plaatst zelf ten slotte ook wel eens een interruptie. Gelijke monniken, gelijke kappen.

De heer Kloos geeft aan dat hij dan wel wacht tot de zin is afgelopen.

De heer Kalk is van mening dat mensen laten uitspreken ook een vorm van normbesef is.

De heer Kloos neemt de opmerking van de heer Kalk ter harte.

Volgens de heer Meerman meldt de heer Kloos heel duidelijk, dat hij skatende jeugd bij het gemeentehuis aansprakelijk wil stellen. Spreker meent dat de politiek nog steeds niet in staat is geweest om een goede skatevoorziening voor de jeugd te realiseren. Is het dan wel correct om de jeugd aansprakelijk te stellen voor het falen van de politiek.

De heer Kloos concludeert, dat als bijvoorbeeld in Eelde/Paterswolde geen goed jeugdhonk is, de jeugd de straat wel onveilig mag maken en de boel gaan vernielen, in afwachting van een jeugdsoos. Zo werkt het niet.

Volgens de heer Meerman draait de heer Kloos de zaken om. De skatende jeugd wordt als voorbeeld genomen en daar is hier in de raadszaal al vaak over gesproken. Moet daar niet een voorziening voor worden gecreëerd en waar zou die moeten komen. Tot nu toe heeft de raad daarin gefaald. De heer Kloos zegt dan, de raad heeft gefaald, dus wij stellen de jeugd aansprakelijk. Dit is volgens spreker een hele kromme redenering.

De heer Kloos is van mening, dat er plek voldoende is. Die halfpipe kan geplaatst worden achter de sporthal in Vries. Deze discussie hoeft dus niet plaats te vinden. De eerste de beste die de boel vernielt dient aansprakelijk te worden gesteld. Zo simpel is dat. Als de heer Kloos bij een ander iets beschadigd, staat hij er ook voor.

De heer Kalk vindt dat prettig om te horen.

De heer Kloos vindt dat een coalitiepartij niet moet afwachten. De partij die deel uitmaakt van het college moet zijn best eens doen.

Nog even een laatste noot; op pagina 29 wordt gesproken over de upgradering van de winkelcentra Eelde/ Paterswolde en dat hier in september bericht over komt. Het is nu eind oktober en inmiddels is de Edah leeg en gaat op 30 november ook de garage dicht. De vraag is nu of de plannen inmiddels rond zijn, zodat er niet meer leegstand komt. In één adem noemt de heer Kloos dat op pagina 31 staat verwoord dat er een startnotitie voor Nieuwe Akkers ligt. De vraag van Leefbaar Tynaarlo is wanneer de raad hier kennis van

kan nemen?

'Zonder geld vaart niemand wel' las spreker zojuist in het blad van stichting De Brink. Dat klopt. Cijfermatig klopt de begroting. Maar het blijft natuurlijk een begroting. De raad dient nu te bewaken dat het college binnen de vastgestelde budgetten blijft. Dus kan LT akkoord gaan met de cijfermatige aanlevering van deze begroting. De vraag is nog wel of deze begroting voldoet aan de in het voorjaar gestelde kaders en er iets is gedaan met de beschouwingen van de fracties, met daarin verweven voorstellen. En daarover heeft Leefbaar Tynaarlo toch twijfels. De kaders geaccordeerd door de meerderheid van deze raad zien we natuurlijk in de begroting terug. Natuurlijk, het college heeft twee moties van Leefbaar Tynaarlo in juni overgenomen. Het ging hier om het gegeven dat de raad bezorgd was over het fenomeen vandalisme en dat het invoeren van een vandalismethermometer wenselijk zou zijn. Het college heeft door het overnemen van deze motie zichzelf opgedragen een vandalismethermometer te ontwikkelen en te komen met een voorstel. Ook zou er een voorstel komen, aangaande het creëren van een meldpunt jeugdoverlast in de gemeente Tynaarlo en de rol van de jongerenwerker in dezen. De vraag is dan ook; waar blijven de toegezegde voorstellen die een onderdeel moeten zijn van de begroting 2008.

Dan de ingediende motie over de sport- en recreatievoorzieningen te Vries en accommodatie basisonderwijs. Op advies van het college is deze motie aangehouden en kon er vanuit gegaan worden dat het college hierop terug zou komen. Achteraf is duidelijk waarom deze motie moest worden aangehouden. De coalitiepartij de PVDA moest namelijk vrij spel hebben voor een nog te lanceren voorstel, zo verpakt, dat het college na een verhandeling eventueel in de raad, alsnog de Vriezerbrug zuid kan volbouwen met kleinschalige industrie en de voetbalvelden alsnog verdwijnen zodat hier hoogbouw kan plaatsvinden. De PVDA voorzitter heeft daarmee de PR gehaald. Prima, Leefbaar Tynaarlo kan daarom alsnog de motie indienen. De raad weet dan exact hoe de vlag er bij staat. LT meldt dat dit onderwerp pas dan in de raad dient te komen als het overleg met de inwoners van Vries en Tynaarlo definitief is afgerond en er een gedragen voorstel kan worden geformuleerd waar de inwoners en betrokkenen zich volledig in kunnen vinden. Graag hierover duidelijkheid.

Dan in een sneltreinvaart door de begroting. Leefbaar Tynaarlo mist de toegezegde brief waarin enige uitleg zou worden gegeven over de risico's en de reserves van het grondbedrijf. De fractie kan natuurlijk iets gemist hebben. Gemakshalve verwijst de heer Kloos naar blz. 10 en noemt daaraan gekoppeld, zowel de openbaarheid van bestuur en de actieve en passieve informatieplicht. Informatie vanuit de achterkamertjes lijkt niet zinvol.

Verder wordt genoemd dat in andere Europese landen de armoede groter is dan hier. Een opmerking waar LT niks mee kan en die ook nergens op slaat. Hier en nu zijn in de gemeente Tynaarlo een 100-tal kinderen, dat in armoede moet leven. Dat zijn er 100 teveel en daar dient de gemeente energie en gelden voor in te zetten. In een volzin kan de heer Kloos melden dat in andere Europese landen vele zaken op het gebied van thuiszorg, onderwijs etc. beter zijn geregeld dan in de gemeente Tynaarlo. Het lijkt Leefbaar Tynaarlo daarom beter niet te refereren aan het buitenland. Dat is het podium voor Den Haag. De gemeente Tynaarlo heeft daar geen rol in.

Als het gaat over communicatie (blz.35) meldt Leefbaar Tynaarlo nogmaals dat als burgers bellen zij graag antwoord willen. Van de inwoners wordt vernomen dat dit nog steeds te vaak niet gebeurt en er zijn burgers die na een paar jaar nog steeds wachten op een antwoord. Bijvoorbeeld inzake de Esweg in Eelde. Verder dient, wanneer er voor de inwoners een infobijeenkomst door de gemeente wordt georganiseerd, dit eerder en breder bekend te worden gemaakt in het betreffende dorp. De VVD refereerde daar ook al aan. Bijvoorbeeld: Grote Veen. Alles doorlezende verwacht Leefbaar Tynaarlo dat het tarief afvalstofheffing drastisch naar beneden gaat. Als er toch wordt vergeleken, dan scoort Tynaarlo wel erg hoog met o.a. de rioolheffing.

Samengevat: bij aannemen van de begroting zoals deze voorligt gaat de raad ermee akkoord dat de risico's uit de reserves worden betaald, de bruidsschat van Eelde verdwijnt in het grondbedrijf, dat de begraafrechten met 10% omhoog gaan. Verder is het riool- en afvaltarief nog onbekend en zal de raad vast worden verrast. De veiligheidsregio Drenthe wordt alsnog financieel doorgedrukt door het college en er is zelfs een verhoging, bijdragen voor de veiligheidsregio Drenthe ingebouwd. Het is nu aan de raad of men dit wil.

De heer Kremers van het CDA wil beginnen met het geven van complimenten aan de opstellers van de Begroting en de Najaarsnota. Het zijn eenvoudige maar degelijke stukken geworden, die goed leesbaar zijn, voorzien van helder en duidelijk taalgebruik en steeds meer en beter concreet.

De Begroting en Najaarsnota geven ook weinig aanleiding tot zorg als het gaat om de financiële positie van de gemeente Tynaarlo. Deze is gezond te noemen. Mocht men Tynaarlo al willen vergelijken met een patiënt, dan zijn er vooralsnog geen levensbedreigende kwalen te verwachten. Toch heeft iedere patiënt altijd wel wat waar hij of zij om moet denken. Het college vraagt ons daarom ook ondermeer in te stemmen met het beleid om behoedzaam om te gaan met ontstane structurele voordelen. Spreker komt daar later even op terug.

Het CDA heeft er voor gekozen voorafgaand aan deze begrotingsvergadering een Algemene Ledenvergadering te houden. Deze was specifiek geënt op de Begroting 2008. De CDA-leden is de vraag voorgelegd waar volgens hen in de gemeente Tynaarlo verbeteringen mogelijk zijn en hoe zij die eventueel zouden willen bewerkstelligen.

Dit gaf een diversiteit aan opmerkingen en voorstellen. Er werd gesproken over extra fiets- en wandelpaden, over het wegenonderhoud in de gemeente, over taxivervoer voor ouderen, over de als gebrekkig ervaren communicatie tussen ambtenaren en burgers. Verder ontvingen wij ideeën over de herindicatie in het kader van de WMO, over sluitingstijden van de horeca en het daaraan veronderstelde drankmisbruik van jongeren, over eindejaarsondersteuning voor de oudere minima, kortom een zeer vruchtbare en levendige Algemene Ledenvergadering.

Sommige zaken bleken al in de nota verwerkt te zijn. Bijvoorbeeld het onderdeel wegenonderhoud, laat voor 2008 een handhaving van de ambitie zien. Deze was in eerste instantie vastgelegd op een 6, is in 2007 door een extra investering opgeschroefd naar 6,6 en het college wil dit cijfer in 2008 volhouden. Ook fiets- en wandelpaden hebben al volop de aandacht en voor een aantal gevaarlijke situaties, zoals de kruising Meerweg-

Groningerstraat, wordt al naarstig naar een oplossing gezocht. Toch zitten ook bij dit onderdeel wel een paar vervelende pijntjes. Het college wil bijvoorbeeld de burgerparticipatie een extra stimulans geven door burgers te betrekken bij het schouwen van hun omgeving. In Eelde-Paterswolde is een werkgroep toegankelijkheid actief, op verzoek van de gemeente, die welgeteld uit twee personen bestaat. Het lukt maar niet om deze werkgroep uitgebreid te krijgen. Het college heeft een schouw willen laten verrichten door gemeenteraadsleden. Ook daarbij kwam slechts een minimaal aantal mensen opdagen. Het CDA vraagt zich dan ook af in hoeverre het streven op dit gebied een SMART-streven (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Reëel en volgens een Tijdsplanning) is en of het schouwen niet beter aan vakmensen kan worden overgelaten, die daar mogelijk meer kijk op hebben.

Ook het onderdeel communicatie kwam aan bod. In toenemende mate ontvangt het CDA signalen waaruit blijkt dat ondanks alle inspanningen de communicatie er niet beter op wordt. Het CDA is kennelijk niet de eerste fractie die daar aandacht voor vraagt, want ook Leefbaar Tynaarlo, PvdA en VVD hebben dit al genoemd. Het college geeft dat ook aan in de nota. Er wordt extra geld uitgetrokken om de communicatie nog verder te verbeteren. Communicatie is echter niet te koop, communicatie staat voor doen wat je zegt en belooft. Te vaak melden burgers dat hen bepaalde toezeggingen zijn gedaan dan wel verwachtingen zijn gewekt, die later weer worden ontkend. Een ontkenning die dan vaak weer gebaseerd is op regels. Doen wat je zegt en belooft, heeft te maken met het durven verlenen van maatwerk. Het CDA heeft het al vaker gezegd, regels zijn richtlijnen, die een bepaalde richting aangeven. De wijze waarop je daar komt is maatwerk. In veel gevallen zal het op dezelfde manier zijn, in incidentele gevallen is een andere aanpak nodig.

Of om in termen van een patiënt te blijven, velen zullen bij een hoofdpijn geholpen zijn met een paracetamolletje, een enkeling echter heeft een uitgebreidere, soms specialistische behandeling nodig om van zijn hoofdpijn af te komen.

De heer Kremers heeft nog twee onderwerpen over. Allereerst de oudere minima in deze gemeente. Uit de vele nota's blijkt, dat er al veel voor de minima wordt gedaan. Wat opvalt is dat er veel méér voor de minima met kinderen wordt gedaan dan voor de oudere minima. Als voorbeeld, de gelden voor sport voor de kinderen van de minima, maar ook het voorstel nú om gezinnen met kinderen tot 18 jaar een gratis computer met internetaansluiting ter beschikking te stellen. Niets op tegen, integendeel zelfs, maar de oudere minima blijven volgens de fractie van het CDA wat achter, ondanks het feit dat ook zij in aanmerking kunnen komen voor de langdurigheidtoeslag. Het is bekend dat de gemeente niet aan inkomenspolitiek mag doen, maar misschien is er iets te regelen in de vorm van een kerstpakket of iets dergelijks voor de oudere minima. Graag hoort het CDA of het college bereid is tot het onderzoeken van dit soort mogelijkheden en ziet graag binnen één maand hierover een rapport richting de Raad.

Tenslotte het ouderenvervoer. Er zijn een paar fracties die er al op geattendeerd hebben. Overigens kan een motie steunen pas nadat de motie is ingediend. Spreker heeft echter nog geen motie ingediend. Dat is ook helemaal afhankelijk van hoe het college omgaat met het voorstel dat het CDA op dit gebied heeft. In de gemeente Tynaarlo wordt het ouderenvervoer ondermeer verzorgd door Trias. Zij doet dit met vrijwilligers die hier ontzettend veel tijd en energie in steken. Deze vrijwilligers hebben de beschikking over

twee busjes. Één in Vries en één in Zuidlaren. De busjes worden ondermeer door een aantal middenstanders in deze gemeente gesponsord. Het busje in Vries is een terminale patiënt. Zij is al bijna 9 jaar, wat voor deze patiënt uitzonderlijk oud is en zij heeft al 360.000 kilometers op haar teller staan. Nog niet zo lang geleden heeft zij een levensreddende operatie ondergaan, die er voor heeft gezorgd dat ze nog even mee kan, maar de vraag is hoe lang nog. Ook de bus in Zuidlaren heeft zijn langste tijd gehad en is aan vervanging toe. De CDA fractie heeft inmiddels begrepen dat het college al met Trias in gesprek is over het ouderenvervoer in deze gemeente en de financiële middelen die hiervoor mogelijk nodig zijn. Het CDA is zich daarnaast bewust van mogelijk opkomende nieuwe regelgeving waarbij het nog maar de vraag is of vrijwilligers zich nog mogen bezighouden met rolstoelvervoer en vervoer van ondermeer scootmobiel. Maar veel ouderen kunnen ook in een gewoon, niet aangepast busje worden vervoerd. Deze Raad en dit College geven vaak aan, veel over te hebben voor het ouderenbeleid, voor efficiënt en effectief vervoer en voor goede vervoersverbindingen. Het CDA wil dit college dringend verzoeken zo snel mogelijk een bedrag van tenminste € 20.000 ter beschikking te stellen aan Trias, specifiek bedoeld voor de aanschaf van twee nieuwe busjes voor ouderenvervoer. Voor wat betreft de dekking, kan dit geld wat het CDA betreft gehaald worden uit de incidentele meevaller van € 99.392 zoals vermeld in de najaarsnota 2007. Het CDA realiseert zich dat er daardoor wat minder geld naar de Algemene Reserve Grote Investerings gaat, maar hier was in eerste instantie toch al niet op gerekend. Daarnaast is dit slechts een derde van wat ongeveer nodig is. De rest, zo heeft het CDA begrepen, zal door Trias zelf worden betaald.

Maar misschien kan dit geld ook wel gevonden worden in de Voorziening WMO of vanuit de WVG-gelden. Het verzoek is wel om de gelden met gezwinde spoed ter beschikking te stellen, voordat het ouderenvervoer in deze gemeente door het heengaan van de huidige krachten, volledig stil komt te liggen.

Samenvattend heeft het CDA de volgende drie vragen/voorstellen.

De heer Van Es begrijpt dat in Tynaarlo het ouderenvervoer ondermeer door Trias wordt verzorgd. De situatie in Eelde-Paterswolde is bekend. Er is een verschil met wat de heer Kremers nu voorstelt en hoe het daar indertijd is gedaan met de vervanging.

De heer Kremers meent dat de stichting ouderenvervoer Eelde-Paterswolde in het verleden ook gesubsidieerd is voor het ombouwen van hun bus, tot een bus die ook geschikt is voor het vervoer van gehandicapten. Spreker heeft begrepen dat die stichting een paar jaar terug is gevraagd te gaan samenwerken met stichting Trias, om op die manier het vervoer van ouderen in deze gemeente op een eenduidige manier te kunnen bewerkstelligen. Volgens spreker heeft de stichting in Eelde/Paterswolde toen besloten om dat niet te willen. Deze stichting draait voornamelijk op bijdragen, contributies van mensen en daardoor zijn de tarieven in Eelde/Paterswolde ook wat hoger dan bijvoorbeeld in Vries en Eelde. Wellicht kan het college het ouderenvervoer in deze gemeente onder één noemer brengen, zodat ook die stichting op gelijke manier kan profiteren van de subsidies.

De heer Van Es meent dat dit mogelijk aansluit bij de manier waarop tegen welzijnswerk

kan worden aangekeken. Inderdaad is het nogal verschillend georganiseerd en wordt er verschillend mee omgegaan. Ook uit het voorstel van de heer Kremers blijkt dat onderscheid. Men kan zich afvragen, of dat soort zaken wel door Trias gedaan moet worden, als een stichting in Eelde/Paterswolde heel goed in staat is om dit te doen met sponsoring en een hogere eigen bijdrage van de mensen die er gebruik van maken. Moet dit soort gelden dan aan het Trias ter beschikking worden gesteld. Daarbij kan men zich nog afvragen of het busje alleen gebruikt wordt voor het vervoer van ouderen, of daarnaast ook voor bijvoorbeeld buitenschoolse opvang of andere min of meer commerciële activiteiten van het Trias.

De heer Kremers heeft geen vraag gehoord van de heer Van Es. De enige vraag die spreker gehoord heeft is of er wellicht een bredere discussie moet worden gevoerd over wat verstaan moet worden onder welzijn e.d. Spreker heeft ook al aangegeven dat er met een initiatief voorstel gekomen kan worden. De heer Van Es wil graag een brede discussie voeren over hoe om te gaan met allerlei welzijnsvoornemens. Het CDA wil daar met Gemeentebelangen graag een discussie over aangaan. Spreker nodigt de heer Van Es uit om niet op het college te wachten, maar om met een voorstel of een discussienota te komen.

Tot slot noemt de heer Kremers nog zijn drie samenvattende vragen, om duidelijk te maken waar het om gaat. Is het college bereid in het kader van klantgericht werken en de daarbij behorende communicatie meer maatwerk te gaan leveren? Ten tweede: Is het college bereid de raad binnen één maand te voorzien van een rapport waarin de mogelijkheden worden geschetst om te komen tot iets extra's voor de minima? Ten derde: is het college bereid op korte termijn tenminste € 20.000 ter beschikking te stellen aan Trias voor de aanschaf van twee nieuwe busjes ten behoeve van het ouderenvervoer in de gemeente Tynaarlo?

De heer Kalk dankt de heer Kremers voor zijn uitvoerige onderzoek naar het busje, dat toch vrouwelijk blijkt te zijn. Volgens de heer Kremers. De heer Kalk geeft het woord aan de heer Hoogenboom van de Christen Unie.

Mevrouw Van den Berg-Huisman meent eerst aan de beurt te zijn.

De heer Kalk geeft aan, als plaatsvervangend voorzitter, gebruik te maken van het lijstje van de burgemeester, waar de heer Hoogenboom als volgende spreker staat. Als mevrouw Van den Berg-Huisman erg graag wil heeft de heer Kalk daar geen bezwaar tegen.

Mevrouw Van den Berg-Huisman zegt dat het gebruikelijk is dat zij voor de heer Hoogenboom aan de beurt is.

De heer Hoogenboom verzoekt de heer Kalk om mevrouw Van den Berg-Huisman voor te laten gaan.

Mevrouw Van den Berg-Huisman zegt dat het volgens de wethouder een saai begroting is. Maar iedereen heeft een cursus gemeentefinanciën gevolgd. Misschien heeft dat toch enig effect op de saaiheid. Eerst gaat de fractie in op de Najaarsnota. De financiële en de beleidsmatige gang van zaken wordt steeds duidelijker verantwoord in voorjaars- en najaarsnota. Ze geven een goed inzicht. D66 heeft de volgende opmerkingen:

Aanpassingen exploitatie. Hierbij is een bedrag van € 260.000 opgenomen, in verband met de omvorming van de afdeling Ruimtelijke ordening en economie (REO) en de realisatie van het ontwikkelbedrijf Tynaarlo. In de discussie afgelopen juni over het tot stand komen van het ontwikkelbedrijf is ervan uitgegaan dat er geen financiële gevolgen zijn. De fractie wil hier graag uitleg over van het college. Het valt de fractie ook op dat elk jaar steeds meer gelden meegenomen worden. De andere partijen hebben hier ook al op gewezen. Dat duidt toch weer op een slechte planning. Hopelijk zal het volgend jaar wat minder getalsmatig zijn. Vorig jaar is het structuurplan behandeld. De nadruk werd er toen op gelegd dat het een integrale benadering zou zijn. Ruimtelijke Ordening, milieu, water, landschap en duurzaamheid. D66 maakt zich zorgen over een gebrek aan integrale uitvoering, want een jaar later is er nog steeds geen landschapontwikkelingsplan. Wel een plan van aanpak, maar dat is papier, maar verder is men nog niet gekomen. Er is ook nog geen milieubeleidsplan, beide toegezegd in 2007. De fractie wil graag uitleg van het college, waar het allemaal aan schort. Terzijde wil mevrouw Van den Berg-Huisman opmerken vraagtekens te hebben bij de voorgestelde organisatievorm. Het moet toch heel duidelijk gebaseerd zijn op een duidelijke VROM takenpoot. Deze taken zijn nu zeer verspreid in de gehele organisatie. De raad kan hier weliswaar niets over zeggen, maar toch...

Ook langzamerhand zeer zorgwekkend is het ontbreken aan voortgang van Nieuwe Akkers. Dit duurt zo langzamerhand al jaren en jaren. Er is gevraagd naar de startnotitie. Die zou er komen. Maar de raad en de bewoners weten nog van niets. Daarnaast zouden de prestatieafspraken met de SEW en Woonborg er op 1 januari 2007 zijn. Een jaar geleden heeft de raad een bedrag van meer dan € 600.000 beschikbaar gesteld voor de planontwikkeling van Donderen. De korte mededelingen volgend over de planvorming, dan duurt het en duurt het maar en zou de conclusie kunnen zijn dat het bedrag misschien weer terug kan. Hoe zit dat? Gewoonlijk zit er altijd een grote paragraaf van de concerncontroller bij Voorjaars- en Najaarsnota's. Maar die is nu teruggebracht tot zes aandachtspunten. De raad is toch benieuwd wat de concerncontroller heeft ingebracht. Waarom zijn diens bewoordingen niet als bijlage toegevoegd? Dan nog een heikel punt, de afdoening van de brieven. Het college streeft naar 99 % op tijd, maar is er verder wel wat geheimzinnig over. Per 1 september is het percentage namelijk minder dan 99%. Is dat 75%, 80 % of 98%? Tot zover de Najaarsnota. Dan de Begroting.

Eerst een paar algemene opmerkingen. D66 vindt het wat merkwaardig dat eerst in de 'Dorpsklanken' en 'Oostermoer' gelezen moest worden over allerlei details van de Begroting, terwijl de raad pas dagen later de Begroting in huis krijgt. Dat vindt de fractie niet de goede volgorde. Inhoudelijk geeft de Begroting een goed beeld. Aansluitend op de kaderbrief en de afspraken rondom de Voorjaarsnota. Voor zover haar fractie suggesties heeft gedaan worden deze nog dit jaar inhoudelijk behandeld. Er zijn waarschijnlijk geen financiële consequenties. Er wordt dus nog op het antwoord gewacht.

Is de Begroting ook goed inzichtelijk? Uit de cursus kwam naar voren dat de onderbouwing over veranderingen in de begrote bedragen vaak ontbreekt. De raad wil dit toch graag weten om te concluderen of dit nu goed of niet goed is gedaan. Er is een structureel voordeel ingeboekt van ruim € 27.000 door de kapvergunningen af te schaffen. Er is nog geen discussie over geweest. GroenLinks heeft dit ook al naar voren gebracht. Voor D66 is het afschaffen van de kapvergunningen niet nodig. Maar het college heeft wel een probleem. Een voorwaarde was dat er een bomenbeleidsplan zou zijn, inclusief monumentale bomenplan. Uit de beantwoording van de vragen maakt de D66-fractie op dat het monumentale bomenplan er nog steeds niet is en dat het nog een tijd duurt. Hoe kan dan dit zogenaamde voordeel ingeboekt worden, terwijl niet aan de voorwaarden voldaan is? Ook nog een aspect van wel of niet sluitend zijn. Het college wil agenda 22, voor volwaardig burgerschap invoeren. Maar het is niet in de Begroting opgenomen. Hoe denkt het college dit te doen. Dan communicatie. Één van de communicatiemiddelen is de gemeentepagina in de Oostermoer. Dat kost heel veel geld. Het doel is toch dat elke inwoner de gemeentepagina ook ziet? Uit betrouwbare bron weet D66 dat dit niet het geval is. Vooral in vakanties wordt Oostermoer niet bezorgd. Bellen helpt tijdelijk. Het is hoognodig dat er een onderzoek plaatsvindt naar welke prestatieafspraken er zijn gemaakt. Welke maatregelen worden getroffen?

Over de Onderwijsmonitor heeft de fractie schriftelijke vragen gesteld. Het college geeft aan dat Tynaarlo de enige gemeente in Drenthe is die niet meedoet aan de onderwijsmonitor. Het waarom is voor D66 een raadsel, want volgens de fractie heeft het college met het huidige beleid geen goed beeld. Immers de onderwijsmonitor verzamelt gegevens van leerlingen tot 23 jaar. Is bedoeld om de schoolloopbaan in kaart te brengen, er tijdig bij te zijn bij schooluitval. Dat past in het regeringsbeleid om te zorgen dat alle jongeren met een startkwalificatie de arbeidsmarkt opgaan. Essentieel als basis voor onderwijs- en jeugdbeleid. D66 dringt erop aan dat Tynaarlo wel meedoet en geen uitzonderingspositie meer inneemt.

Tenslotte nog een pluim omdat het college toegeeft dat het "gratis" wegbrengen van grof tuinafval toch niet gratis is! De VVD zal hier ook blij mee zijn. Ten slotte wil mevrouw Van den Berg-Huisman nog even ingaan op wat de VVD naar voren bracht over de Regiovisie. De D66-fractie heeft vragen gesteld over de aantallen van het nieuwe rapport. Het college heeft gezegd na drie maanden terug te komen met een bespreking die er met alle Regiovisie deelnemers is geweest, om te weten welke consequenties het voor de plannen heeft. Mensen van de VVD zijn bij een symposium geweest waar over de kwaliteit van de wooneconomie gesproken is. Daar kwam duidelijk naar voren dat kwaliteit boven kwantiteit ging. GroenLinks sprak over de tariefsdifferentiatie. Hetgeen zij ingebracht hebben, daar kan D66 zich in vinden. De communicatie waarover door veel fracties breed is uitgemeten, daarover heeft de fractie van D66 het bij de Voorjaarsnota al gehad. De fractie sluit zich bij de woorden van GroenLinks aan.

De heer Hoogenboom zegt dat de ChristenUnie maar met de deur in huis wil vallen, zoals dat heet, en beginnen met wat financiële zaken. Daarvoor is de begrotingsbehandeling primair bedoeld. De begroting is sluitend zo meldt het college op pagina 3. Dat moet natuurlijk ook, want anders kan de begroting niet goedgekeurd worden. Het college

bedoelt te zeggen dat de begroting een positief resultaat laat zien en dat geldt ook voor de meerjarenramingen. De belangrijkste oorzaak is de ontwikkeling van het accres. De uitgangspositie voor het beleid in de komende jaren is gewoon goed te noemen. Daarvoor is de fractie dankbaar. De heer Hoogenboom wil enkele financiële zaken accentueren. Ten eerste de behoedzaamheidsreserve. Bij de kaderbrief 2008-2011 is als een uitgangspunt gehanteerd de behoedzaamheidsreserve voor 50% in te zetten. Dat leek toen ook verantwoord. Het is echter nu de vraag of dat uitgangspunt wel gehonoreerd moet worden. De reden daarvoor is, dat vanaf 2008 de systematiek van de overheid wordt aangepast. Nu vindt in 2008 zelf (najaar) al verrekening plaats met het accres. De omvang van het ingehouden bedrag voor de behoedzaamheidsreserve is verder verlaagd, landelijk van € 220 miljoen naar € 110 miljoen, omdat deze omvang gelet op de laatste jaren toereikend wordt geacht. Echter, de kans dat het Rijk haar ambitieuze investeringsprogramma voor 2008 niet geheel zal kunnen uitvoeren is groot te achten. Dat maakt het noodzakelijk om niet 50% maar 100% van de behoedzaamheidsreserve te reserveren. Dan het meerjarenperspectief. De effecten van de septembercirculaire zijn in de Najaarsnota verwerkt. Het verwachte effect voor 2008 is ruim € 550.000 positief, en voor 2009 zelfs € 800.000. Van dit accres wordt tot en met 2011 echter cumulatief € 100 miljoen ingezet voor Centra Jeugd en Gezin, € 100 miljoen voor onderwijs en € 80 miljoen voor armoedebeleid. Voor onze gemeente zou dat kunnen gaan om een bedrag van € 450.000 tot € 500.000 euro. De vraag van de ChristenUnie is: op welke wijze is hiermee in de meerjarenraming rekening gehouden.

De WMO: hoe reëel is het uitgangspunt dat de uitgaven uit de samenhangende inkomsten gemeentefonds kunnen worden gedekt. Er zijn talloze signalen dat de rijksvergoeding niet toereikend is voor de uitvoeringslasten. De vraag is hier: kunnen de budgettaire problemen bij de Thuiszorginstellingen al dan niet op termijn, ook gevolgen hebben voor de tariefstelling voor de hulp in de huishouding?

Mee te nemen gelden: hierover wordt een voorstel aan de raad gedaan, in te stemmen met overheveling van deze bedragen naar 2008. In totaal gaat het om 1 miljoen euro. Wat zijn in het algemeen de oorzaken van het niet tijdig kunnen realiseren van beleidsvoornemens? Zie bijvoorbeeld e-overheid (€ 230.000): wat veroorzaakt de vertraging? Wordt er te ambitieus begroot, waardoor de beleidsvoornemens niet tijdig worden gerealiseerd? Heeft dit een relatie met een te krappe formatie? Is hier sprake van een eenmalige situatie of is dit een structureel fenomeen te noemen.

BOR: in het kader van de BOR wordt voorgesteld (onder onderhoud kapitaalgoederen pagina 51), de incidenteel beschikbare middelen voor wegen vanaf 2008 structureel in te zetten en voor groen incidenteel. Welke overweging ligt hieraan ten grondslag? Waarom groen ook niet structureel? Kan overigens verwacht worden dat met de realisatie van de verkeerskern Zuidlaren het onderhoud aan deze wegen de komende jaren op een lager bedrag kan worden geraamd?

Als de voorzitter spreekt over het 'redelijke alternatief', dan kom de heer Hoogenboom daar nu mee. Met de wetenschap dat de hele afdeling financiën op de publieke tribune zit, waagt de heer Hoogenboom zich toch aan dit verhaal.

Rekenmethodes: tijdens de laatste raadsvergadering heeft de heer Hoogenboom naar aanleiding van de discussie over het MFA Ter Borch al een bijdrage over de

calculatiemethode bij een kredietverstrekking toegezegd. De ChristenUnie heeft grote moeite met de manier waarop wordt omgegaan met de toerekening van rente, of anders gezegd, met vrijvallende kapitaallasten. Hij refereert hier aan de eerste discussie daarover in de raadsvergadering van 6 februari 2007. Toen ging het sec om kapitaallasten bestaande uit aflossing en rente. Toen werd (voor de heer Hoogenboom de eerste keer) duidelijk dat vrijvallende kapitaallasten door bijvoorbeeld aflossingen gebruikt worden voor eventuele nieuwe investeringen. Met de toezegging van toen om de zaak nog eens te bezien en daarover apart te rapporteren werd tot dusver niets gedaan. In de vorige raadsvergadering ging het om het krediet voor de MFA in Ter Borch. De aanwezigen herinneren zich dit ongetwijfeld: een groot krediet dat nauwelijks te dekken viel. Zelfs de ARCA moet er voor een flink deel aan geloven. En de vraag rijst: hoe moet het dan verder met al die MFA's. De ARCA raakt uitgeput, maar goed, de ARGI is er ook nog. De ChristenUnie begrijpt best wel dat een systeem niet zo maar om kan en dat er bij de gemeente een systeem is van totaalfinanciering. Toch zou de fractie het bijzonder op prijs stellen als er toch eens heel serieus gekeken wordt naar een systeem van projectfinanciering waarin zowel de lasten als de baten aan het betreffende project worden toegeschreven. In het geval van de MFA Ter Borch zou volgens een eigen ChristenUnie berekening, dus met zo'n € 225.000 gemiddeld op jaarbasis minder zijn. Dit impliceert € 793.319 in plaats van € 1.018.319. De inzet vanuit de ARCA zou niet eens nodig zijn. Die kan dus gereserveerd blijven voor andere investeringen. De heer Hoogenboom weet ook best dat dit verhaal niet helemaal reëel is, omdat de eerste jaren, van voordeel nauwelijks sprake zal zijn. Om die reden zou een krediet op annuïteitbasis de oplossing kunnen zijn. Dat is dan op basis van de totale stichtingskosten, de totale gemiddelde rente over de totale looptijd. En zo'n kredietvorm is bij veel gemeenten zeer bekend. Het is duidelijk dat de kapitaalvrijval dan niet direct in de investeringspot komt, maar daar hoort het volgens de ChristenUnie ook niet. En het allerbelangrijkste van het omschreven systeem is de transparantie voor de gemeenteraad. Want, om opnieuw de MFA exemplarisch in te voeren, op grond van de beschikbare informatie kan het hoe en wat van het krediet en de financiering voor niemand duidelijk geweest zijn. Het is wellicht een gedachte om de rekenkamer te vragen eens naar deze materie te kijken. De heer Hoogenboom hoopt wel dat hij hier en nu duidelijk is geweest. Zijn laatste vraag in dit verband is naar de restwaarde van bijvoorbeeld een MFA. Is afschrijving tot 100% een must? Hij is ook nieuwsgierig naar de reacties uit deze vergadering. Misschien kan vandaag wat van de kaderstellende taken gerealiseerd worden.

Dan nog wat andere zaken.

Verkeer: in Zuidlaren is men best content met de nieuwe situatie van de wegen in het dorp. Ook wel met de rotondes. Echter, de rotonde Stationsweg-Julianalaan-Wilhelminalaan lijkt niet ideaal. Voor fietsers ontstaan daar regelmatig gevaarlijke situaties. Zij moeten wachten voor de haaiantanden op verkeer van links (rotonde) en van rechts, Julianalaan respectievelijk Wilhelminalaan. Bovendien wordt de doorgang bij rechtdoor vaak geblokkeerd door automobilisten die bij de stopstreep wachten om op de rotonde te kunnen. Een oplossing heeft de ChristenUnie niet voorhanden. Zijn de fietspaden wellicht bij de rotonde te betrekken waardoor ook de wielrijders voorrang krijgen? Ook voor de aansluiting van het fietspad ten westen van het perceel Verlengde Stationsweg 52 vraagt

de fractie aandacht. De jeugd lijkt hier ook gevaarlijke manoeuvres uit te kunnen halen. Verder wil de ChristenUnie nog eens attenderen op de handhaving. Hierbij denkt de fractie aan de 30 kilometer straten. Geen enkele controle en ondanks de grote puisten hier en daar te hoge snelheden. En dan nog een keer: het in beide richtingen gebruiken van de fietspaden bijvoorbeeld op de Stationsweg in Zuidlaren. Verkeersmaatregelen zijn er niet voor niets.

Tijdens een recente bijeenkomst van de politieke vereniging bleek de ChristenUnie dat burgers soms wel eens de noodzaak ervaren, om van gedachten te kunnen wisselen met de burgemeester of één van de wethouders over een bepaalde zaak. Het blijkt uiterst moeilijk te zijn om ook metterdaad tot die burelen door te dringen. De heer Hoogenboom wil het college in overweging geven een spreekuur voor de bevolking in te stellen waarvoor dan telefonisch afspraken gemaakt kunnen worden. Het lijkt de fractie een maatregel om het bestuur weer wat dichterbij de burgers te brengen.

Tenslotte heeft de heer Hoogenboom om niet al te veel tijd te vragen nog een paar korte punten. Graag wat meer informatie over de hoogte van de financiële impuls voor het concours. Is een eenmalige subsidie niet een beter middel? En over welk bedrag wordt gedacht? De Prins Bernhardhoeve: een stukje stilleven! Waaraan denkt het college bij 10 jaar Tynaarlo € 100.000 en Bedrijfsvoering organisatie € 41.500 respectievelijk € 43.500. De ChristenUnie is blij dat het college de doorgroeimogelijkheden naar een centrum voor Jeugd en Gezin wilt gaan onderzoeken. Tot slot wenst de ChristenUnie alle betrokkenen veel wijsheid en vooral Gods zegen toe in het nieuwe begrotingsjaar.

De voorzitter schorst de vergadering voor een korte tijd zodat het college de beantwoording kan voorbereiden.

De voorzitter heropent de vergadering voor de eerste termijn van het college. De wethouders zullen de vragen beantwoorden en gezien het grote aantal vragen stelt de voorzitter voor, de interrupties zoveel mogelijk te beperken. In de tweede termijn van de raad is er nog ruimte voldoende.

Wethouder Kosmeijer geeft aan dat de meest saaie begroting in zijn lange carrière als wethouder financiën van deze gemeente, voorligt. Het is niet de bedoeling dat dit negatief wordt geduid. Zoals ook uit zijn uitleg blijkt, heeft hij juist bedoeld te zeggen, dat het saai is omdat alles zo voorspoedig loopt in deze gemeente. In dat opzicht deelt spreker het idee van het CDA niet, dat de gemeente een patiënt zou zijn. De gemeente Tynaarlo staat er namelijk zeer fris en fruitig voor. Termen als terminaal zijn hier niet van toepassing.

De heer Kremers verduidelijkt, dat de term "terminaal" betrekking had op het busje.

Wethouder Kosmeijer is van mening dat Tynaarlo geen patiënt is, maar er zeer rooskleurig voor staat. De PvdA-fractie maakte een opmerking over de procedure. Het combineren van de begroting en de najaarsnota is al vaker onderwerp van discussie geweest. Welke informatie is op welk moment beschikbaar en wordt ter beschikking van de raad gesteld, om haar oordeel op te kunnen baseren. Dat is een uitermate lastige kwestie. Dit heeft alles

te maken met het feit, dat de najaarsnota is geënt op de derde dinsdag in september, Prinsjesdag. Deze datum ligt vrij dicht bij het moment van behandeling van de begroting van de gemeente Tynaarlo. De fractie stelt verplaatsing naar november voor, zodat er wat meer tijd voor is. De heer Kosmeijer is van mening dat die tijd wel beschikbaar is. Zij is echter beperkt, omdat de provincie als voorwaarde stelt dat halverwege november de begroting ingediend moet zijn, omdat anders geen sprake is van preventief toezicht, maar van repressief toezicht. Een aantal fracties heeft iets gezegd over het terugbrengen van de 30 programma's naar zes thema's. De heer Kosmeijer verzoekt de raad hierover een heldere uitspraak te doen richting het college. De discussie hierover wordt momenteel intern voorbereid. De thematiek, zoals die is opgezet binnen het collegeprogramma en ook binnen de begroting, wordt nog meer handen en voeten gegeven. Als dat een heilloze weg is omdat de raad wil vasthouden aan 30 programma's, hoort spreker dat graag nú, voordat er veel tijd en energie in is gestopt. Hij wil voorkomen dat het college met een uitgewerkt voorstel komt, dat vervolgens niet door de raad wordt overgenomen. De heer Kosmeijer wil toch een warm pleidooi houden voor het in stand houden van de zes thema's. Er is uitvoerig met de raad gediscussieerd over "Smart". Dit is voor 30 programma's een heel lastig karwei. De 30 programma's, eventueel d.m.v. de WMO teruggebracht tot 28, kunnen ook hangen onder de zes thema's. Het collegeprogramma is vanuit deze zes thema's opgebouwd. De zes Smartdoelstellingen, gekoppeld aan deze thema's kunnen gemakkelijker worden geformuleerd, dan Smartdoelstellingen die echt van a t/m z "Smart" zijn, voor 30 verschillende programmaonderdelen. De bespreking wordt verder aan de raad overgelaten.

Versterking van de ARGI is onderdeel van het gemeentebestuur. Spreker is van mening dat het voorstel van de VVD om de € 17.000 toe te voegen aan de ARGI, al bij de voorstellen zit. Mogelijk is er echter sprake van een andere € 17.000. In tweede termijn komt de heer Kosmeijer hier op terug. Versterking van de ARGI is onderdeel van de totale begrotingssystematiek. De financiële voordelen zijn ook te vinden in de Najaarsnota.

De laatste en natuurlijk de beste spreker was de heer Hoogenboom van de Christen Unie. In antwoord op diens inbreng geeft de heer Kosmeijer aan, dat de discussie ook is gevoerd met betrekking tot de multifunctionele accommodatie Ter Borch. In de stukken staat ook, dat het college terugkomt op de nota 'Onderhoud Kapitaalgoederen'. Dan zal worden bezien, in hoeverre de financiële ruimte ook gebruikt kan worden om er een andere systematiek voor toe te passen. Spreker kan zich goed voorstellen dat de discussie die nu aangezwengeld wordt, daar ondergebracht wordt. Daar hoort deze ook thuis en de discussie kan dan ook inhoudelijk verder gevoerd worden. De systematiek en met name de doorrekening van mfa Ter Borch, waar € 250.000 structureel bezuinigd zou kunnen worden, wil de wethouder graag eens narekenen. Hij verwacht op een andere systematiek uit te komen. Laat onverlet de discussie van de financiële consequenties voor de totale begroting van de gemeente Tynaarlo, in de systematiek en dus ook in de financiële uitkomsten.

De heer Hoogenboom licht toe, dat het genoemde bedrag exemplarisch is en dat hij er geen wetenschappelijk status aan wil toekennen. Het was een interne berekening. Hij wil nog wel even bevestigen, dat het een aanzienlijk verschil maakt.

Wethouder Kosmeijer geeft aan, dat wanneer in een discussie een bedrag wordt genoemd, dit een eigen leven gaat leiden. Hij heeft er grote twijfels bij. Wellicht kan aan de hand van een wat meer wetenschappelijk onderbouwde systematiek, de politiek inhoudelijke discussie gevoerd worden bij de nota Onderhoud Kapitaalgoederen. De heer Kosmeijer verwacht deze nota te kunnen presenteren bij de Voorjaarsnota.

Het onderdeel 'Mee te nemen gelden naar het volgend jaar' leidt ook tot een jaarlijks terugkerende discussie met de raad. Telkenmale wordt de vraag gesteld of er niet te veel geld wordt doorgesluisd, opgepot voor het volgend jaar. Deze systematiek wordt voorgeschreven door de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), waarin dit alleen kan wanneer de raad er een klip en klaar besluit over neemt. Dit wordt voorgelegd en deze systematiek wordt gevolgd omdat het college het ordentelijk en reëel vindt. Een en ander is door het college getoetst en de raad dient hier haar oordeel over te geven. Als de raad aangeeft dat er nog geen plannen zijn, wordt de raad hierbij uitgenodigd aan te geven op welk onderdeel dan bedoeld wordt. Dan kan worden voorgesteld bepaalde bedragen ook echt vrij te maken. Wat het college betreft is de totale lijst van ruim 1 miljoen euro ook echt behouden voor de doelen, zoals die geformuleerd staan. Deze zullen ook uitgevoerd worden. Er zijn allerlei relevante argumenten waardoor het nog niets geworden is. Soms zijn de zaken weerbarstiger dan werd vermoed en soms is er sprake van tegenslag waardoor dingen niet uitgevoerd werden of langer duren.

Ten aanzien van de opmerking van de PvdA over de rioolheffing moet de heer Kosmeijer met het schaamrood op de kaken (een kleur die overigens wel aanspreekt) aangeven dat daar op dit moment nog geen gevolg aan gegeven kan worden. Derhalve is men ook te laat met de verdere uitwerking van de kwestie zoals werd aangebracht. De wethouder stelt voor om in ieder geval bij de Voorjaarsnota in 2008, daar een inhoudelijk oordeel van het college over te laten verschijnen. Zo kan ook, als daar veranderingen uit voortvloeien die de burgers raken, vroegtijdig de communicatie worden opgezet richting de burger die het raakt. Deze wordt zo in de gelegenheid gesteld de opvattingen hierover kenbaar te maken aan de raad, zodat er bij de begrotingsbehandeling een besluit over genomen kan worden. Over het weerstandsvermogen en de financiële reservepositie van het ontwikkelbedrijf Tynaarlo heeft de raad onlangs een brief ontvangen met het oordeel van de raad over deze kwestie en over de systematiek van risico's die afgedekt moeten worden in het weerstandsvermogen. Er werd door een van de fracties gesuggereerd, dat het in dit land aan expertise ontbreekt om dit goed te doen. Als die expertise er al zou zijn, zou het erg veel geld en inspanning kosten om hier een goed, afgewogen beeld van te krijgen. Blijft de vraag welke consequenties hier aan gekoppeld moeten worden. Dat neemt niet weg, dat als risico's in beeld gebracht en aan cijfers gekoppeld kunnen worden, dit zo goed mogelijk gedaan moet worden. Zo is duidelijker waar aan begonnen wordt. Dat geldt ook voor alle ontwikkelingstrajecten met betrekking tot bijvoorbeeld het OBT, waarover wethouder Frieling straks nog iets zal zeggen.

De gemeente Tynaarlo is millenniumgemeente. In de begroting is weliswaar niet terug te vinden dat hiervoor geld is uitgetrokken, maar de raad heeft onlangs nog het pittige besluit genomen om extra te investeren in duurzame energie voor een multifunctionele accommodatie in Ter Borch. Hier was een bedrag van ongeveer € 700.000 mee gemoeid.

Omgerekend naar 1 euro per inwoner, wordt Oss voor 20 jaar naar de kroon gestoken. Er komen nog meer voorstellen van dien aard in uw richting. Dit is slechts één van de doelen van een millenniumgemeente en de verdere uitwerking krijgt de raad in de loop van 2008 voorgeschoteld. Als daar financiële consequenties aan gekoppeld moeten worden, zal dat in de volgende Voorjaarsnota worden meegenomen.

Op de vraag, waarom de legesverordening voor begraven niet correct is uitgevoerd, blijft de heer Kosmeijer het antwoord nú schuldig. In de stukken is aangegeven, dat hier nader onderzoek naar wordt gedaan. Zodra dat is afgerond zal spreker de raad hiervan in kennis stellen.

De discussie over de lastenverlichting is moeizaam. Helder is, dat er een beleidsuitgangspunt is van kostendekkendheid voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolrecht. Dat uitgangspunt wenst het college fier overeind te houden. De heer Kosmeijer heeft in de discussie die hier heeft plaatsgevonden geen aanleiding gezien om te twijfelen aan dit uitgangspunt. Wat overblijft, met het element van draagkrachtbeginsel, is de OZB.

Als de tarieven naar beneden worden bijgesteld, klinkt dat inderdaad meer door bij mensen met een wat grotere beurs, dan bij mensen met een wat kleinere beurs. Dat kan alleen worden doorbroken door alles onder te brengen bij de OZB en dat is niet als uitgangspunt gekozen en het college wil dat ook niet uitwerken. Toch wil de heer Kosmeijer nogmaals benadrukken, dat ten aanzien van de totale lastendruk uitzonderlijk goed wordt gescoord. De ondernemers moeten hierbij wel buiten beschouwing worden gelaten, omdat deze een ander traject doorlopen. Ook in de begroting 2009, waar de cijfers van 2008 worden vergeleken met die van andere Drentse gemeenten, verwacht de wethouder, dat Tynaarlo in de ranglijst positiever zal scoren. Niet dat het een doelstelling van het college is om hier positiever uit te komen. Beleid wordt gevoerd aan de hand van inhoudelijk kwalitatieve argumenten en niet voor een plaats op de ranglijst.

De tariefsdifferentiatie is met name door GroenLinks aan de orde gesteld. Er werd een stevige uitspraak gedaan door deze fractie, dat wat GroenLinks betreft dit een eerste stap is en dat over vier jaar verder gegaan wordt. Spreker wenst GroenLinks veel succes met dit uitgangspunt, wat in ieder geval niet het uitgangspunt van het college is. Er is, ook binnen de raad, een moeizaam traject gevolgd voor de totstandkoming van de tariefsdifferentiatie. Het college kreeg een schier onmogelijke opdracht om te gaan overleggen met LTO en OFGT (Ondernemers Federatie Gemeente Tynaarlo) en een akkoord te bereiken. Om daar, ten aanzien van de communicatie, nog positief uit te komen lijkt spreker erg lastig. Desalniettemin heeft het college die opdracht opgepakt en de heer Kosmeijer vond de gevoerde onderhandelingen uitermate plezierig en constructief. Als het college de opdracht wordt gegeven de onderhandelingen te starten, moet er ook ruimte gezocht worden. Het is een illusie te veronderstellen dat het college terugkomt met 240 in de pocket en blijde gezichten bij LTO en OFGT. Wat het college wel is gelukt, is om in zijn totaliteit te bezien hoe partijen iets voor elkaar kunnen betekenen. Dan komt men tot afspraken die strekken tot € 150.000 structureel, te behalen in vier jaar in plaats van in drie jaar tijd. Er wordt ook een aantal kwalitatieve afspraken gemaakt die al in het beleid en in het voornemen van dit college stond verwoord, binnen Leefbaar Tynaarlo op kop. Spreker bedoelt: Tynaarlo op kop. Vervolgens: behoedt mij voor dat!

In Tynaarlo op kop is ook aangegeven, dat een impuls moet worden gegeven aan de

bedrijven contactfunctionaris. Er moet worden toegezien op het beheer van de openbare ruimten. Binnen dit uitgangspunt kan ook goed tot afspraken worden gekomen, zonder dat er direct een extra last voor de gemeente bijkomt. Het is dus niet op die manier verwoord, omdat het niet nodig is. Het is wel van belang af te spreken hoe men met elkaar omgaat en hoe men elkaar in de komende jaren gaat vinden. De wethouder vindt dat hier zeer goede afspraken over zijn gemaakt. Over en weer is ook het vertrouwen uitgesproken en men zal elkaar er de komende jaren ook over onderhouden en op aanspreken, zo dat nodig mocht blijken.

D66 en GroenLinks noemden het afschaffen van de kapverordening. Een wat wonderlijke redenering van beide fracties. Aan de ene kant wordt wel geaccepteerd om € 240.000 structureel mee te nemen in de begroting voor tariefsdifferentiatie. Hier lag geen verordening aan ten grondslag, maar het was alleen een voornemen van het college om hier aan te gaan werken. Nu het gaat om het voornemen om de kapverordening af te schaffen wordt niet geaccepteerd dat de € 27.000 als opbrengst in de begroting wordt opgenomen. Blijft de inhoudelijke discussie, die ook in het college nog moet worden gevoerd. Deze is in voorbereiding en er is al een eerste keer over gesproken binnen het college. Het laat nog even op zich wachten, omdat er nog een aantal dingen moet worden uitgezocht. Het college komt dan ook met een inhoudelijk oordeel, dat niet alleen wordt gelegd langs de lat van de financiën, omdat er nu een keer in de begroting een bedrag staat geboekt. Deze wordt ook gehouden langs de meetlat van de inhoudelijke discussie. De uitslag komt dan in de raad, die er haar oordeel nog over kan geven.

Tot slot kan geconcludeerd worden dat het goed gaat en dat er financiële ruimte is. Het idee ontstaat een beetje, dat Sinterklaas dit jaar vroeg binnenkomt. Hier en daar wordt er dan gestrooid met € 5.000 naar Noordenveld en € 20.000 voor twee busjes. Wie biedt € 40.000 voor twee busjes? Spreker geeft nu geen inhoudelijk oordeel over de voorstellen die gedaan zijn. Een behoedzaam beleid ten aanzien van de financiële positie, wetende wat er allemaal nog komt (de PvdA noemde al de zwembaden), noopt even af te wachten tot de volgende Voorjaarsnota. De financiële ruimte die nu geconstateerd wordt, moet gekoesterd worden en de reservepositie kan nog verder verstevigd worden. Er moet geen greep in de kas worden gedaan als er geen dringende noodzaak is. Wethouder Kosmeijer zegt, dat zijn collega's hier, voor zover noodzakelijk, nog verder op in zullen gaan. Als er directe aanleiding toe is, moet ook niet geschroomd worden om de politieke discussie hier te voeren. Ook het Rijksbeleid zoals voorgesteld en de gelden die daarmee gemoeid zijn, zijn op dit moment nog niet doorgerekend. Als die ruimte van € 450.000, door de heer Hoogenboom reeds genoemd, moet worden gebruikt voor al die doelstellingen moet nog bezien worden wat dat voor consequenties heeft. Er moet nog worden uitgezocht, of bedragen van deze omvang aan de orde zijn.

Wethouder Kosmeijer noemt het ABF-rapport, wat betrekking heeft op de woningbouwaantallen in het kader van de regiovisie. Het college heeft een heldere brief naar de raad gestuurd over de procedure en de weg waarlangs zij tot een oordeel wenst te komen. Ten aanzien van percentages terugboeren van woningbouwaantallen verklaart spreker dat in de raad een helder besluit is genomen, dat het mogelijk is aan de ene kant te spreken over aantallen en aan de andere kant over jaartallen. Ook dat is nog steeds een onderdeel van de formule. Als het jaartal wordt verlegd naar achteren, kan het aantal wel

blijven. Als namelijk gesproken wordt over het vastgestelde structuurplan in deze gemeente, dan zijn een aantal gebieden aangemerkt die omgevormd kunnen worden tot locaties waar bebouwd wordt. Of de woningbouwaantallen nu naar beneden worden bijgesteld of niet, dat uitgangspunt doet daar niets aan af. Die keuze is gemaakt. Of het noodzakelijk zou zijn, omdat er andere woningbouwaantallen zijn, dat het anders in de jaartallen wordt gezet, is een andere discussie die een vervolg verdient. Die krijgt u binnen een termijn van drie maanden toegestuurd.

Ten aanzien van een aantal inhoudelijke portefeuilles, Tienelwolde, kom Eelde, kom Paterswolde, Nieuwe Akkers, werd september genoemd. In de stukken wordt 'medio' september genoemd. Een kleine nuance die aangebracht wordt. Spreker geeft toe, dat de snelheid van de voortgang niet duizelingwekkend is. Tegelijkertijd behoeft deze materie ook veel zorg, zodat men elkaar kan blijven vinden. Met name als het gaat om komplanontwikkelingen zijn er vele spelers in het veld; vele kikkers in de kruiwagen die graag willen springen en er soms wel eens uitspringen. Het vergt de nodige tact, overleg en tijd om de kikkers in de kruiwagen te houden. Wethouder Kosmeijer verzekert de raad, dat ten aanzien van al deze onderwerpen nog dit kalenderjaar over de voortgang nader gerapporteerd zal worden. Dus zowel over Tienelwolde, als de komplanontwikkeling van Eelde, als de komplanontwikkeling van Paterswolde in relatie tot de wijk Nieuwe Akkers. Daar liggen inderdaad conceptstukken. Deze liggen bij de bestuurder van de gemeente Tynaarlo, ondergetekende, en bijvoorbeeld de bestuurder van Stichting Eelder Woningbouw en zijn nog niet bekrachtigd door de raad van commissarissen van SEW en nog niet bekrachtigd door het college van Tynaarlo. Pas daarna kunnen de stukken worden doorgestuurd naar de raad.

De skatevoorziening is een uiterst moeilijk fenomeen. De procedure was in gang gezet, zoals de raad weet, om de skatevoorziening hier voor het gemeentehuis te krijgen. Daar zijn zienswijzen op ingediend en deze hebben een dusdanige juridische complexiteit, dat daar nog geen definitief antwoord op is gegeven. Het ziet er echter niet positief uit. Dat heeft er toe geleid, dat er met de jeugd is gesproken hoe met deze uitkomst om te gaan. Er is gekeken naar alternatieven, zoals ook door Leefbaar Tynaarlo is aangereikt, richting de sporthal. In beginsel is daar positief op gereageerd. Dat wil het college ook verder uitwerken. Een definitief antwoord van de zijde van het college is nog niet bepaald.

Er is een groot aantal speelvoorzieningen en in de afgelopen periode is met veel instemming een jeugdsoos in Eelde/Paterswolde tot stand gebracht. Dat zijn lastige zaken geweest, die wel zijn gelukt. Verwijt het college dus niet dat er niets is gerealiseerd. Het moet echter wel structureel aangepakt worden. In januari komt het speelbeleidsplan naar de raad.

Ten aanzien van de motie van Leefbaar Tynaarlo over de speelvoorzieningen en velden in Vries, geeft de heer Kosmeijer aan het niet verstandig te vinden daar nu op vooruit te lopen. Er is een uitermate zorgvuldig traject afgesproken in het kader van het integraal accommodatiebeleidsplan. Er is een traject uitgezet waarin intensief wordt gecommuniceerd met de bevolking. Het plan van de PvdA laat spreker hierbij even buiten beschouwing, aangezien dat niet zijn verantwoordelijkheid is. Het college zal volgende week of de week daar op volgend het conceptplan aan de sleutelfiguren in Vries presenteren. Dan zal blijken of het is gelukt een breed draagvlak te creëren voor de

voorstellen, zoals die onder verantwoordelijkheid van het college, verder in procedure worden gebracht. Daarom heeft het college op dit moment geen behoefte aan die motie.

De heer Kremers vraagt zich af of de motie van Leefbaar Tynaarlo ook werkelijk is ingediend.

De voorzitter geeft aan, dat een motie alleen deel uitmaakt van de beraadslaging als deze ook werkelijk is ingediend.

De heer Kloos heeft nog geen motie ingediend. Hij heeft straks nog 5 minuten de tijd om wel of niet een motie in te dienen. De heer Kloos vindt het juist, dat het college de gesprekken met de burger laat uitkristalliseren, zodat straks een gedragen plan aan de raad wordt aangeboden. Als het voorstel van de Partij van de Arbeid aan de burgerij, waarover men het een en ander in de krant heeft kunnen lezen, binnenkort op de agenda komt van deze raad, komt Leefbaar Tynaarlo met de motie. Als de PvdA aangeeft er voorlopige van af te zien en af te wachten hoe e.e.a. tussen college en burgerij uitkristalliseert, wordt de motie nog even vastgehouden.

De voorzitter verwacht dat de raad meer hoort van de PvdA in de tweede termijn. Hij bevestigt dat de motie nu niet is ingediend.

Wethouder Frieling refereert aan de opmerking van D66 over de onderwijsmonitor. Voor het college is voor het al of niet meedoen, de meerwaarde van zo'n monitor voor de gemeente Tynaarlo van doorslaggevende betekenis. De gegevens van de nul tot 23-jarigen worden al bijgehouden via de leerplichtadministratie. Die gegevens zijn dus al voorhanden. Een bijkomend probleem in deze is, dat het overgrote deel van de leerlingen in het voortgezet onderwijs, dat onderwijs niet in Drenthe volgt. Als Tynaarlo echt iets aan een monitor wil hebben, zou ook meegedaan moeten worden aan een Groningse monitor. Er is door het college nog geen definitief besluit genomen. Het komt wel, omdat het college is voorgesteld mee te doen aan een convenant. Het college zal hier dus binnenkort een besluit over nemen.

Mevrouw Van den Berg-Huisman geeft aan dat deze monitor ook in Groningen bestaat.

Wethouder Frieling zegt dat Tynaarlo nog niet is gevraagd daar aan mee te doen. Het college zal de meerwaarde wegen, als die wordt aangetoond.

Gemeentebelangen stelde een vraag over de twee- en driejarigen. Kobalt heeft dat niet meer gedaan; er is enige vertraging opgetreden. Met Stam is een contract getekend over de twee en driejarigen, waardoor die werkzaamheden alsnog worden uitgevoerd. De gemeente Tynaarlo betaalt daar € 5.000 voor en de provincie heeft € 5.000 bijgedragen in het kader van het jeugdbeleid van de provincie.

De heer Van Es geeft aan, dat de vraag van Gemeentebelangen hier niet over ging. Er is in juni al naar gevraagd en de fractie is zowel door de heer Rijpstra als door de heer Frieling

verzekerd dat er geen problemen op het gebied van dienstverlening zouden zijn. Geld zou geen rol spelen en er zouden voldoende aanbieders zijn. Hoe kan er nu dan ineens sprake zijn van een vertraging? Waarom is niet een van de aanbieders aangeschreven met het verzoek deze taak te verzorgen.

Wethouder Frieling meent zojuist aangegeven te hebben dat dit ook gedaan is. De heer Van Es definieert dit als probleem. De wethouder kwalificeert dit niet als probleem en voor zover het dat geweest is, is het in ieder geval opgelost.

De heer Van Es merkt op, dat de gelden die hiervoor zijn gereserveerd in 2007 wel moeten worden overgeheveld naar 2008.

Wethouder Frieling verwacht dat, gezien de bijdrage van de heer Van Es, deze hier niet op tegen zal zijn.

Ten aanzien van het afval werd door GroenLinks kunststoffen genoemd. Deze kwestie heeft landelijk tot een bepaalde overeenstemming geleid. Het college staat in principe positief tegen over wat daar is afgesproken. Op dit moment moet spreker wel vaststellen, dat er nog weinig expertise is op dit punt, weinig best practices. Het college heeft nog niet het punt bereikt dat men aan de slag kan, maar wil er uitdrukkelijk wel aan mee doen als dat op een goede manier gedaan kan worden. Nu is nog lang niet overal duidelijk hoe het kunststof afval verwerkt zal worden. Het is niet wenselijk om het afval braaf gescheiden in te zamelen, waarna het alsnog in de verbrander wordt gegooid. Het college is alert en laat zich hier ook over adviseren, met name door de VAOB. Deze adviseerde om even terughoudend te zijn met de snelheid.

Gemeentebelangen noemde het opruimen van zwerfafval bij scholen. De heer Frieling denkt niet dat het college hier hard aan zou trekken, temeer niet daar op de scholen het project Nederland Schoon al is uitgevoerd, in goed overleg met IVN. Deze aanpak is zeer goed gevallen, zowel bij de scholen als bij de leerlingen en het college. Gemeentebelangen geeft aan dat de kosten van afval zo laag mogelijk moeten zijn. Dat is op zich juist. Er moet echter altijd een afweging worden gemaakt met de manier waarop het gebeurt en de geleverde kwaliteit. Op dit moment loopt er een aanbestedingstraject voor afvoer en verwerking van hetgeen op de werf wordt aangeleverd. In het verschiet ligt een nieuwe aanbesteding voor de verwerking van gft-afval per 1 januari 2009. De aanbestedingen lopen en de wethouder kan op dit moment niet zeggen welke consequenties deze hebben voor de prijs. Dat zal afgewacht moeten worden. Het uitgangspunt is nooit dat het zo duur mogelijk moet gebeuren. De insteek is zo goed mogelijk voor een zo laag mogelijke prijs. Dan de kwestie van de ondergrondse containers bij de woonzorgcentra. Spreker wil de fractie van Gemeentebelangen vragen dit punt nog even nader toe te lichten. Hij begrijpt namelijk niet goed wat er wordt bedoeld. Hijzelf verstaat onder woonzorgcentra een gebouw waar afval wordt verzameld en dat vervolgens wordt afgevoerd via het bedrijfsafval inzamelgebeuren. De gemeente heeft er dan verder niets mee te maken. Leefbaar Tynaarlo zegt dat het afvaltarief een verrassing gaat worden. Die verrassing is intussen onthuld en staat op pagina 7 van de Programmabegroting. Dan de kwestie van het gratis groenafval. Conform het beleidsplan in deze periode is afgesproken dat er een notitie zal

komen. Deze notitie bevindt zich nog in een prenataal stadium. Daarom kan hij daarover geen tipje van de sluier oplichten, zelfs al zou hij dit willen. Van verschillende kanten is iets over het wegenonderhoud gezegd. Er is inderdaad een succesvolle inhaalslag op het gebied van wegenonderhoud achter de rug. Er is één miljoen euro extra besteed aan wegenonderhoud. Hierdoor is het peil omhoog gegaan van 6 naar 6,6. Het formuleren van de ambitie op dat terrein is enerzijds een zaak van het college, maar uiteraard in samenspraak met de raad. De vraag is dan: wat heeft men er in de toekomst voor over. Naarmate de algemene staat van de wegen beter wordt, kan in beginsel het onderhoudsbudget iets naar beneden. De heer Hoogenboom refereerde daaraan in verband met Zuidlaren. Zuidlaren is natuurlijk maar een klein onderdeel van het totale wegenbestand van de gemeente. Natuurlijk is het zo dat de nieuwste wegen in Zuidlaren de komende tijd geen onderhoud behoeven. Er staan echter weer andere zaken tegenover.

De heer Kalk interrumpeert en zegt dat hij de wethouder dankbaar is dat hij dit thema uitdiept. Maar wat Zuidlaren betreft: daar is natuurlijk heel wat inpandig gedaan met de wegen, maar op dit moment ligt het probleem vooral buiten de dorpskern, doordat er heel veel omleidingroutes zijn geweest. Er is enorm veel stuk gereden. Daarom wil hij de wethouder bij deze verzoeken hiernaar te kijken en te laten repareren. Dit zal nog wel wat geld gaan kosten. Er is op aanzienlijke trajecten in de bermen veel stuk gemaakt.

Wethouder Frieling vindt dit een volstrekt terechte opmerking van de heer Kalk. Het is echter bij de gemeente vast beleid om bij projecten waarbij ingrijpende omleidingen nodig zijn, de herstelkosten in de projectkosten mee te nemen. Dit geldt ook voor omleidingen die op verzoek van de Provincie zijn gebeurd. Hij bedoelt met name het reconstrueren van de Hunzeweg, waarbij een omleiding over de Broeken richting Zuidlaarderveen heeft plaatsgevonden. Deze maand of de volgende maand zal met de reparatie hiervan gestart worden, zo is de wethouder geïnformeerd.

De beschikbare hoeveelheid geld voor de wegen is een zaak die in onderling overleg tussen college en gemeenteraad moet worden overeengekomen. Dit tegen de achtergrond van enerzijds de kwaliteitsambitie en anderzijds het beschikbare budget. In ieder geval zal er een rapport worden gemaakt waarin wordt verklaard wat met het extra geld voor de inhaalslag is gedaan. Dit zal aanschouwelijk worden gedaan zodat de raad goed kennis kan nemen van hoe dit besteed is en wat het resultaat is. Tenslotte het grondbedrijf. De VVD-fractie heeft een opmerking gemaakt over de kavels in Zuidoevers. Voor het in de markt zetten van 25 grote kavels, is twee jaar uitgetrokken, waarvan nu enkele maanden zijn verstreken. Er wordt met een aantal gegadigden gepraat, die concrete bouwplannen hebben. Op dit project is tijdelijk iemand aangesteld, die de mensen begeleidt bij het ontwikkelen van die bouwplannen. Dat werkt heel goed, omdat daarmee op de juiste manier communicatie ontstaat tussen de architect van de initiatiefnemer en de ambities van de gemeente m.b.t. het beeld/kwaliteitsplan. Het college verwacht dat een aantal van de gegadigden zal overgaan tot koop van een kavel. Het is absoluut niet aan de orde om in plan Zuidoevers te spreken van een tegenvaller. De wethouder maakt de raad attent op de fraaie maquette in de hal van het gemeentehuis, die mede dient ter ondersteuning van de verkoop. Wellicht heeft de raad opgemerkt, dat vooruitlopend op veel nadere

besluitvorming, de woningen al zijn ingebracht die door Woonborg zullen worden ontwikkeld en die voldoen aan de belofte voor goedkope woningen die aan de groepen is gedaan. Wethouder Frieling had hier toch wel gejuich verwacht, maar dat zit er niet in.

De verkoop van de kavels in Vriezerbrug hangt af van de definitie van 'verkoop'. Verkoop kan worden gedefinieerd als notariële acte en betaling op de rekening. Dan blijkt het traject tussen het moment waarop een gegadigde zich meldt en de daadwerkelijke afwikkeling bij de notaris erg lang te zijn. Op dit moment hebben is er door reserveringen en opties, niet meer de vrije beschikking over welke hoekkavel dan ook. Er is veel belangstelling voor de grote kavels op een hoek. Van de aanvankelijke 16 ha waar een paar jaar geleden mee begonnen werd, is nog over 4,5 ha de vrije beschikking. In die zin kan absoluut worden gesproken over grote belangstelling. Met het toenemen van de economische activiteit is de belangstelling voor de kavels ook geweldig toegenomen.

De PvdA spreekt over druk op locatie/ontwikkeling zetten. Op het noordelijke deel van Bovendiepen wordt al druk gebouwd. Ten aanzien van de ontwikkeling van het zuidelijke deel, is middels een noodprocedure overeenstemming bereikt met een ontwikkelaar over de bouw van een aantal patiowoningen. Hiervoor zal binnenkort het contract getekend kunnen worden. De raad zal daar dan ook meer in detail over worden geïnformeerd.

Leefbaar Tynaarlo zag de bruidsschat van Eelde verdwijnen. De wethouder heeft deze zien verschijnen, maar dan in het grondbedrijf. Dit is niet meer dan een boekhoudkundige aangelegenheid. Het bestaat nog volledig, maar wordt op een andere plek in de administratie verantwoord.

Over de, door de VVD genoemde, Groene Kamer zijn in het verleden afspraken gemaakt. Het college ziet geen aanleiding om van deze afspraken af te wijken.

De brief die aangekondigd staat op bladzijde 10 van de begroting is al aan de raad verstuurd rond 12 oktober.

Wethouder Assies noemt het punt van de PvdA over Q-liner en cirkelbus. Er is een gesprek geweest met het OV-buro en binnen de huidige concessie wordt gezocht naar de mogelijkheden. Het lijkt er op, dat deze gezocht moeten worden in verbetering van de lijn Vries/Tynaarlo/A28. Het is waarschijnlijk mogelijk dat deze frequenter gaat stoppen. De cirkelbus wordt meegenomen in de evaluatie van het WVG-vervoer/ouderenbus enz. De bedoeling is dat in fase 2 gekeken wordt hoe voor mensen met een beperking het vervoer zo optimaal mogelijk gemaakt kan worden. In de overweging worden de kwaliteitseisen en kosten meegenomen. Nu is het WVG-vervoer vrij kostbaar en de vraag is hoe dat beter gedaan kan worden. De ouderenbus en vergelijkbare voorzieningen en waar die weggezet worden wordt meegenomen in de visieontwikkeling en discussie fase 2 WMO. Het is ook terecht dat dan de afweging wordt gemaakt en dat er niet tussendoor, zoals collega Kosmeijer heeft gezegd, cadeautjes worden gestrooid. Dat is een hap/snap benadering. Die discussie komt in de loop van volgend jaar uitgebreid aan bod.

De problematiek ten aanzien van de rotonde Meerweg komt in november, tijdens een openbare avond voor Eelde/Paterswolde m.b.t. de fietsroute plus Eelde/Groningen ter sprake. Er is een rotonde geprogrammeerd, qua ontwerp, die een andere route vergt dan de fietsroute plus. De rotonde ligt op een soort vierlandenpunt van twee provincies en twee gemeenten. Dat is bestemmingsplan-technisch vrij ingewikkeld, dus dat vraagt een langere

tijd voor voorbereiding en overleg over wie wat gaat betalen. Het college is op zoek naar partners, die mee willen delen in deze mooie ontwikkeling. Het heeft de volle aandacht en het college hoopt daar in de loop van volgend jaar duidelijkheid over te kunnen verschaffen.

De afwikkeling van de rotonde Julianalaan/Wilhelminalaan loopt niet goed. Nog dit najaar zal met een tussenoplossing worden gekomen. De situatie wordt pas optimaal, als de laatste fase, fase 3, wordt uitgevoerd. Voorrang geven aan de fiets gebeurt in het hele noorden niet en dat zal ook in dit geval niet gedaan worden. Er is één beleid, dat inhoud dat de fietser geen voorrang heeft bij rotondes en daar wordt aan vastgehouden. Er zal echter geprobeerd worden om het knelpunt op te lossen.

Ten aanzien van Welzijn, aandacht voor ouderen, wordt in fase 2 van de WMO volop getracht dit prestatieveld beter in beeld te brengen. Op dit moment wordt getracht door een persoonlijke benadering, de ouderen beter te ondersteunen in de mogelijkheden. Een van de problemen bij ouderen is, dat de mogelijkheden er wel zijn, maar dat er geen gebruik van wordt gemaakt. Dit gebeurt met huisbezoeken, waar Trias mee bezig is. Er wordt geprobeerd de bestaande achterstanden in te lopen. Er zijn te weinig beschikbare mensen. Er is een ouderenadviseur en de consultants gaan bij nieuwe aanvragen op huisbezoek, om in beeld te brengen wat de problemen zijn en hoe adequaat ondersteuning kan worden gegeven. Op die manier wordt getracht de ondersteuning te verbeteren. Het heeft de doorlopende aandacht van het college en getracht zal worden daar in fase 2 een betere onderbouwing van te geven.

Uit de begroting kan geconstateerd worden, met het sociaal planbureau, dat Nederland mondiaal gezien een welvarend land is. Een aantal mensen bevindt zich natuurlijk in een andere situatie. Voor Tynaarlo kan gesteld worden, dat het aantal mensen, kinderen die in een wat moeilijker positie verkeren, relatief klein is. Er wordt ook veel energie in gestopt om deze kinderen extra te ondersteunen. Er wordt veel voor gedaan.

De heer Van Es geeft aan dat zijn interruptie wellicht wat laat komt. Hij vraagt of, ten aanzien van de ouderen, de suggestie van een informatiebrief ook wordt meegenomen.

Wethouder Assies antwoordt ontkennend. De ervaring is, dat correspondentie en algemene mededelingen op een gemeentepagina bij ouderen niet werken. Een persoonlijke benadering, uitleggen wat de mogelijkheden zijn en begeleiding zijn effectief. Men maakt geen gebruik van een rondschriven, men vindt het niet nodig. Het betreft vaak mensen die hun hand niet willen ophouden. Het is veel beter om binnen de deur te komen en in gesprek te gaan om te zien wat er zoal speelt. Gaat het om zaken van eenzaamheid of financiën, kan wellicht beter ondersteuning worden gegeven door Humanitas.

De heer Van Es geeft aan dat de wethouder spreekt over publicatie in de bladen. Spreker geeft aan dat hij het rondbrengen van de informatie door vrijwilligers heeft genoemd. Mogelijk kan dit een voortraject zijn, dat besparend werkt op de activiteiten van de ouderenadviseur.

Wethouder Assies legt uit dat de doelgroep niet wordt gevormd door alle ouderen. Er zijn

veel ouderen in Tynaarlo die zich best kunnen redden in deze gemeenschap. Er is geconstateerd, dat het gemiddelde inkomensniveau vrij hoog is. De wethouder wil daarom toch wat specifiek blijven. Alle ouderen een brief schrijven, terwijl het niet voor de hele groep bedoeld is, is in het wilde weg informatie rondsturen. De doelgroep is heel duidelijk beperkt tot ouderen, die kwetsbaar zijn en ondersteuning nodig hebben. Daar richt het college zich op en dat gebeurt via een persoonlijke benadering. Dat beklijft op de lange duur het meest.

De bedoeling is nog steeds dat het milieubeleidsplan dit jaar verschijnt. Eind november krijgt het college het plan ter besluitvorming voorgelegd, zodat het naar de raad kan. Ten aanzien van het landschapsontwikkelingsplan kan gezegd worden, dat het projectplan klaar is. Het wordt nu weggezet op de markt, die dat moet uitvoeren. Dat kost tijd, maar er zijn bij deze ontwikkelingen veel partners betrokken. Er zijn contacten met de gemeente Assen in het kader van de Koningsas en met de regiovisie. Al dit soort partners denkt en praat mee. Dan kost het soms iets meer tijd dan men graag zouden willen. De heer Assies denkt goed bezig te zijn om e.e.a. boven tafel te krijgen.

Over het bomenbeleidsplan en de kapverordening is al gesproken. Hier komt spreker dus verder niet op terug.

Ten aanzien van schouwen meldt spreker, dat gekozen is voor burgerparticipatie. Het uiteindelijke doel is, dat de bewoners van iedere wijk mee kunnen denken over het onderhoudsniveau van hun wijk. Dat is het doel, mensen mee laten denken. Niet een overheid die bepaalt wat goed voor u is, geen werkgroep toegankelijkheid die de gemeente door gaat. Heel duidelijk, de mensen uit de wijk betrekken bij het onderhoudsniveau. Met elkaar praten hoe het verbeterd kan worden en wat er gedaan kan worden. Dan kunnen ook zaken als het zwerfafval worden meegenomen. Het is een stukje bewustwording en het creëren van medeverantwoordelijkheid. Natuurlijk kost dat extra tijd, maar op de lange duur zal dat winst opleveren. Het voorstel van Gemeentebelangen verbaast de wethouder. Deze vragen heeft de VVD al schriftelijk gesteld en deze vragen zijn uitgebreid beantwoord. Dit is een herhaling van zetten en de heer Assies verwijst naar de beantwoording van de vragen van de VVD. Beperkt spuiten kan op termijn helemaal niet meer. De gemeente Tynaarlo maakt daar af en toe gebruik van, als andere methodes niet werken. De gemeente Haren doet het zelfde, deze borstelt met name en maakt selectief gebruik van deze methode, net als Tynaarlo. In die zin is er geen verschil.

De heer Assies merkt ten aanzien van de kosten riolering op, dat hij niet zou weten hoe het efficiënter zou kunnen. Alles gebeurt met aanbesteding. Er zijn allerlei kwaliteitseisen. Het beheer van de riolering is uitbesteed. In die zin meent de wethouder dat marktconform, op basis van bepaalde kwaliteitseisen wordt gewerkt. Het college zit er bovenop. Net als bij afval, wordt gepoogd een goed evenwicht te bereiken tussen enerzijds kwaliteit, vanuit duurzaamheid gedacht en anderzijds de prijs.

De heer Assies hoort in de tweede termijn graag of er nog vragen over zijn gebleven.

De voorzitter verzoekt de heer Kalk de vergadering vanaf zijn plaats te leiden.

De heer Kalk, plaatsvervangend voorzitter, geeft het woord aan de burgemeester voor de beantwoording van de vragen.

De heer Rijpstra merkt op dat ten aanzien van de veiligheidsregio een fikse discussie is gevoerd dit afgelopen jaar. De ontwikkelingen gaan verder en de raad heeft daar kennis van genomen. Met de eisen, door het Rijk gesteld, zal er ook meer geld nodig zijn. Vandaar ook de verhoging. De vraag van GroenLinks over de rookmelders is terecht. Het was de burgemeester ook opgevallen. Hij heeft er met de commandant over gesproken. Er is, t.o.v. andere gemeenten een achterstand. Deze achterstand moet ook ingehaald worden. Er speelt echter nog iets anders een rol. Het is niet zo moeilijk om rookmelders uit te delen, maar het gaat er om dat ze opgehangen worden. Dat is waar het aan schort. De rookmelder die men aan de deur krijgt aangereikt staat vaak drie maanden later nog in het doosje achter de deur. Met de brandweer wordt gekeken hoe in deze actie kan worden ondernomen om de rookmelders ook daadwerkelijk opgehangen te krijgen.

De heer Kloos zegt over dit onderwerp al eerder een briefing te hebben gestuurd. De vraag had geen betrekking op de particuliere sector, omdat daar ten aanzien van de verzekering een eigen verantwoordelijkheid ligt. De gemeente heeft wel de verantwoordelijkheid ten aanzien van openbare gebouwen. In die briefing is ook gevraagd, of e.e.a. bij de scholen aanwezig is. Op die brief is nooit een adequaat antwoord gegeven. De heer Kloos hoopt dat de burgemeester deze vragen nu wel kan beantwoorden.

De heer Rijpstra gaat er van uit, dat de veiligheid in de gebouwen waar de gemeente verantwoordelijk voor is, gecontroleerd wordt en dat bezien wordt of deze aan de eisen voldoet. De burgemeester verwacht ook dat als dat niet het geval is, hij hiervan op de hoogte wordt gesteld. Spreker heeft deze signalen echter niet gekregen.

De heer Kloos noemt het onderwerp handhaven. Hoe zit het met de brandveiligheid bij de al of niet clandestiene ondernemers in Zuidlaren. Is dat bij de burgemeester gemeld? Als er iets gebeurt is de gemeente verantwoordelijk. Het college is op de hoogte van clandestiene zaken. De heer Kloos hoort daar echter weinig over. Het college is met veel dingen bezig, maar in de praktijk blijkt het toch anders te zijn.

De heer Rijpstra gaat uit van de feiten die hem gegeven worden. Als er clandestiene zaken zijn, is de vraag of hij daar van weet. Als de burgemeester weet van clandestiene zaken wordt dat aan hem gemeld en gaat hij er van uit, dat daar tegen wordt opgetreden.

De heer Kloos belooft de burgemeester daar aan te helpen herinneren.

De heer Rijpstra zegt toe dat met de rookmelders wordt verdergegaan. Ten aanzien van het evenementenbeleid en de in de begroting genoemde € 40.000, geeft spreker aan dat hij het concours hippique, dat deze week van start gaat, ook de komende jaren wil ondersteunen. Daar is een goede accommodatie voor nodig. De provincie wil daar ook fiks in investeren. Het college wenst dit unieke evenement ook te steunen. In antwoord op de vraag van GroenLinks geeft spreker aan dat inderdaad gesproken kan worden van een subsidie, die door de gemeente verstrekt gaat worden. Overigens zal het college in 2008,

met betrekking tot het evenementenbeleid, met meer opmerkingen komen. Wat wordt verstaan onder evenementen, wat is een groot evenement, hoe kunnen grotere evenementen naar de gemeente gehaald worden en is dat wenselijk. Deze overdenkingen wil het college in 2008 aan de raad overbrengen.

De Partij van de Arbeid stelde een vraag over Tien jaar Tynaarlo, voor het volk en door het volk. De heer Rijpstra zegt tot de heer Kalk, dat hij dit een hele mooie slogan vindt. Spreker beaamt dat de vaart er onvoldoende in zit en dat hij dat jammer vindt. Het is moeilijk gebleken om een projectleider te vinden, hoewel er nu een is gevonden. Het zal binnenkort bekend gemaakt worden dat deze het project Tien jaar Tynaarlo gaat trekken. Dat houdt ook in, dat er nu vaart gemaakt moet worden met Voor het volk, door het volk. Dan kan getoond worden, wat volgend jaar in het kader van tien jaar Tynaarlo gedaan gaat worden. De burgemeester zegt toe de raad vóór 1 december te informeren welke stappen zullen worden genomen, hoe de bevolking er bij zal worden betrokken. Spreker betreurt ook dat het op deze korte termijn moet gebeuren. Hij hoopt toch een aantal creatieve ideeën te krijgen en hoopt op een aantal trekkers in de gemeente, die de bevolking bij elkaar zal brengen. Daar gaat het namelijk om. Het gaat om de ontmoeting tussen mensen. In dit opzicht is natuurlijk veel mogelijk. Daarin hoort natuurlijk ook het opzetten van een evenementenkalender. De evenementen die er al zijn in een jaar, moeten ook wat meer op de gemeentepagina genoemd worden. Daar kan ook al veel aan worden opgehangen. Dus voor 1 december wordt de raad hier over geïnformeerd.

De heer Rijpstra noemt communicatie één van de belangrijkste onderwerpen in een gemeenschap. Bij slechte communicatie komen er veel misverstanden en frustraties en zijn resultaten ver te zoeken. Bij publiekszaken wordt bijvoorbeeld uitgegaan van een betrouwbare overheid, een betrouwbare gemeente, een klantvriendelijke gemeente, een toegankelijke gemeente en een gemeente die ook pro-actief is. Bij communicatie is het ook van belang pro-actief te zijn, bij het informeren van de inwoners. Kijkend naar de verschillende informatieavonden die jaarlijks worden gehouden meent de burgemeester, dat het op een goede wijze gebeurt, dat er goed wordt gecommuniceerd. Er is alle ruimte voor mensen om hun zegje te doen en kennis te nemen van de plannen van de gemeente. Spreker heeft ook geluiden gehoord, dat de bezorging van Oostermoer, met de gemeentepagina, nog wel eens achterblijft. Dit is een zaak van de Oostermoer zelf. Dit neemt echter niet weg dat de gemeente, gezien de opgenomen gemeentepagina, hen wel kan aanspreken op een adequate bezorging. Andere mogelijkheden om de burgers te informeren zijn er met kranten nauwelijks. Daarom wordt meer gebruik gemaakt van de website. Deze wordt goed bezocht en zal verder worden uitgebreid. De vergaderingen zijn nu ook via de website te volgen. Via deze lijn zal de communicatie worden verbeterd. Dat in de communicatie wel eens iets verkeerd gaat is spreker bekend. Dat is niet goed te praten. Dit heeft ook te maken met het politiek-strategisch denken. Als gekeken wordt naar de gestegen tarieven, zoals bij de stands op de Zuidlaarder markt, moet er eigenlijk een knopje omgaan. Er moet niet alleen een tarief worden verhoogd, maar het moet ook op een goede manier worden gecommuniceerd.

De heer Kalk, hierop attent gemaakt door Leefbaar Tynaarlo, constateert dat de heer Van Es komt met een interruptie.

De heer Van Es vraagt zich, met betrekking tot de bezorging van Oostermoer af, of er prestatieafspraken bestaan en of het wenselijk is om die op termijn te maken.

De heer Rijpstra zegt dat er geen prestatieafspraken zijn. Er zal wel met Oostermoer gesproken moeten worden over de bezorging. Met Oostermoer bereikt de gemeente een aardige dekking. De krant komt in heel veel huishoudens en daarom is communicatie via Oostermoer belangrijk. Wellicht kan de gemeente helpen door te bezien waar het probleem zit. De journalist van de Oostermoer heeft dit verhaal ongetwijfeld gehoord en zal het wel doorgeven.

Hoewel de burgemeester niet in Haren gaat wonen, is er wel een goede samenwerking met de gemeente Haren. Overigens moet daar ook weer niet te zwaar aan getild worden. Deze gemeentes zullen niet in elkaar opgaan. Het zijn twee zelfstandige gemeenten, die kijken waar zij elkaar kunnen versterken en waar van elkaars kennis gebruik kan worden gemaakt. Binnenkort komt er een soort gemeenschappelijke raadsvergadering van Haren en Tynaarlo over de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Dit is een inhoudelijk onderwerp, waar aangegeven zal worden hoe het college daar naar kijkt. Verder zal zowel de burgemeester van Haren als de heer Rijpstra aangeven, hoe naar de samenwerking tussen beide gemeenten op andere terreinen zal worden gekeken. Daar waar samengewerkt kan worden zal dat gebeuren. Dat geldt overigens ook voor samenwerking met andere gemeentes. Zo werkt de brandweer nauw samen met Aa en Hunze.

De heer Kalk dankt de heer Rijpstra voor zijn beantwoording en geeft de leiding graag weer terug.

De voorzitter schorst de vergadering voor 15 minuten.

De voorzitter hervat de vergadering met de tweede termijn van de kant van de fracties, die maximaal vijf minuten mogen spreken.

De heer Kalk van de Partij van de Arbeid reageert op een aantal opmerkingen van collega fracties en antwoorden van het college. Het voorstel om een spreekuur te organiseren van de zijde van het college kan op instemming van de PvdA rekenen. Misschien is het een leuke gedachte om de wethouders bij toerbeurt een spreekuur te laten houden onder de nieuwe klok in Zuidlaren. Lekker bankje erbij en een mooie zonnige middag. Middagje Johannes, middagje Harm.

De heer Kloos informeert of hij als oudje uit Vries daar met zijn rollator moet heentuffen.

Volgens de heer Kalk kan het ook op een geschikte plek in de andere kernen. Maak er wat moois van. Een ander voorstel van de ChristenUnie over een nader onderzoek naar de financiering van kapitaallasten en de gekozen methodieken, krijgt ook de instemming van de fractie van de PvdA. De heer Kalk wil pleiten voor een breed onderzoek. Dus, indien

mogelijk de rekenkamer daar een nuttige rol in kan spelen juicht de PvdA dat toe, zonder nu op voorhand op de uitkomsten daarvan te willen anticiperen.

De situatie van het integraal accommodatiebeleid. De fractie van de PvdA, in overleg met de afdeling van die Partij, wat natuurlijk ook een vereniging is, voert haar eigen beleid in deze. De PvdA wil graag met de bevolking in overleg, voor grotere onderwerpen, uitzoeken wat het beste is om te doen. Dat gebeurt in een open dialoog, in de openbaarheid. Het college heeft een eigen agenda. De heer Kalk heeft begrepen dat 31 oktober weer een vervolg komt op het integraal accommodatiebeleid. De PvdA gaat in november een politiek café organiseren, waar o.a. ook weer het onderwerp Vries-Oost aan de orde komt. Mensen kunnen daar dan ook weer naar toe komen. Het gaat de fractie van de PvdA er niet om op voorhand het gelijk al te hebben, maar met mensen te overleggen en uiteindelijk er het voordeel voor de eigen standpuntbepaling mee te doen en hopelijk ook dat van de bevolking.

De heer Stel had het zelf in tweede termijn willen noemen, maar nu de heer Kalk het weer aan de orde stelt wil hij daar nu wel direct op reageren. Spreker wil ook de link leggen naar wat het college heeft geantwoord over Vries-Oost. De heer Kosmeijer sprak over een zeer zorgvuldige procedure met de betrokken partijen om te komen tot een goede invulling van dit gebied. De heer Stel heeft er geen moeite mee als een fractie zelf initiatief neemt, maar op dit gebied vindt hij het wel een beetje tricky om op die manier de bevolking een plan voor te leggen. Er kan dan iets van gevonden worden en vervolgens kan er een heel ander plan komen. Als het woord 'zorgvuldig' even goed in acht wordt genomen, heeft spreker zijn twijfels over hoe dit gaat uitpakken en met name richting de bevolking.

De heer Kalk stelt voor dat de heer Stel zich zelf ook tot de bevolking rekent en meedoet in de discussie. Een belangrijk liberaal heeft ooit gezegd, dat men niet bang moet zijn als burger en zeker niet als politicus. Men moet ook de moed hebben om over gevoelige onderwerpen vroegtijdig het debat te zoeken. Het wordt de politiek vaak verweten dat dit niet gedaan wordt. In die zin is de heer Kalk er van overtuigd, dat de heer Stel de fractie van de PvdA alleen maar een warm hart toedraagt in dit pogen.

De voorzitter beaamt dat politiek niet voor bange mensen is.

De heer Kloos vraagt of hij het goed begrepen heeft, dat de PvdA afziet van het verzoek aan het presidium, om het plan binnenkort op de agenda te zetten? De heer Kloos heeft een motie klaar liggen. Als de heer Kalk aangeeft dat het plan op de agenda komt dient de heer Kloos deze motie in. Als de heer Kalk zegt dit onderwerp voorlopig niet in de raad te willen bespreken, hoeft de motie voorlopig niet ingediend te worden.

De heer Stel reageert op wat de heer Kalk gezegd heeft. Hij heeft geen problemen met het initiatief om met de burger in discussie te gaan. Zoals de PvdA dat heeft opgepakt wel. Deze fractie heeft zelf een idee ontwikkelt over een bepaald gebied, in dit geval Vries-Oost. Hoe om te gaan met de invulling van dat gebied met betrekking tot woningbouw, sportvoorzieningen enz. Daarbij wordt de burgers de illusie gegeven, dat dit ongeveer het

project wordt zoals het er gaat liggen. Daarnaast is het college bezig, zoals spreker heeft begrepen van de heer Kosmeijer, om zeer zorgvuldig met betrokken partijen in overleg tot een oplossing te komen, tot een invulling van dat gebied. Deze twee lijnen bestaan zo naast elkaar. Er kan weerstand ontstaan en men kan burgers op het verkeerde been zetten. Vervolgens wordt een worst voorgehouden met iets dat niet gerealiseerd kan worden omdat het een heel ander plan wordt. Dat bedoelt de heer Stel. Prima om als fractie initiatief te nemen maar op dit vlak vindt hij het wel een beetje riskant.

De heer Kalk heeft inderdaad bij de voorzitter gevraagd om het te agenderen. Het is natuurlijk ook interessant om de andere fracties eens naar hun mening te vragen. De PvdA heeft er over nagedacht en er een mening over. De fractie van de PvdA heeft echter de wijsheid niet in pacht. Spreker begrijpt dat de andere fracties zo ook enigszins onder druk komen te staan. Nu moet er plotseling een mening worden gevormd. Hoeft niet, maar het mag wel. De heer Kalk zou het best aardig vinden om er in de raad over van gedachten te wisselen. Een fractie hoeft natuurlijk nooit meer te zeggen dat wat zij zelf kwijt wil. Doet de PvdA ook niet.

De heer Kloos staat wel voor een dilemma. Op advies van het college heeft de heer Kloos zijn motie aangehouden. Het advies werd gegeven, omdat het college met de burgers in overleg was. De wethouder heeft daar in zijn beantwoording ook aan gerefereerd. Op zich kon spreker daar mee uit de voeten. Als de PvdA meent haar eigen koers te moeten varen, wat in principe prima is, dan vaart Leefbaar Tynaarlo ook haar eigen koers en dient de motie in.

De voorzitter geeft aan dat de heer Kloos zo in zijn eigen termijn de motie kan indienen.

De heer Kalk geeft aan dat hij het graag kort wil houden, maar dat hij dat zelf niet helemaal in de hand heeft. De Q-liner is nog niet helemaal duidelijk, hoewel de fractie blij is met de helderheid van de wethouder. Waarom kan de Q-liner niet gewoon even van de weg afrijden, mensen oppikken en vervolgens weer naar boven om de weg te vervolgen. Dat zou prachtig zijn. De bus loopt zo dicht bij langs en men zou er veel mensen mee bekoren. Dit gooit de PvdA fractie toch nog even op het bordje van het college en wacht af wat daar in tweede termijn over wordt gezegd. De burgemeester was heel helder in zijn beantwoording over 'door het volk, voor het volk'. Overigens heeft de heer Kalk dit niet zelf bedacht. Veel zangverenigingen in het rode leven van vroeger toiden zich met deze prachtige naam. Een enkele bestaat nog wel. De behandeling van de Najaarsnota en de Begroting gecombineerd, graag begin november. Als het krap wordt is er tegen die tijd vast wel een nieuw busje en kan wethouder Kosmeijer persoonlijk de attributen naar het provinciehuis brengen. Dan komt alles wel goed. Tenslotte was er nog een mededeling over het busje voor ouderenvervoer. Spreker heeft begrepen van de heer Assies, dat dit in de tweede fase rond de WMO-plannen komt. Wanneer komt er dan een nadere aanpak van dat probleem?

De heer Stel van de VVD heeft aangegeven, dat zijn fractie vasthoudt aan de 30

programma's. De zes thema's hoeven voor de VVD niet zonnodig. Als het niet los van elkaar kan moet in onderling overleg bekeken worden hoe e.e.a. zo goed mogelijk met elkaar verweven kan worden. De voorkeur van de VVD gaat echter duidelijk uit naar de zes thema's. Zoals het nu wordt aangeboden, in twee boekwerken, zou niet de keuze van de VVD zijn. Aansluitend op de woorden van de heer Kalk, heeft ook behandeling van de begroting begin november de goedkeuring van de heet Stel.

Ten aanzien van de €17.773. De heer Kosmeijer vroeg of hij het wellicht verkeerd had begrepen. Op blz. twee van de Najaarsnota staat € 17.773 laten doorwerken naar de begroting 2008 en verder. Daarvan heeft de VVD fractie gezegd, ook mede gezien het extra aanvullen van de reserves, dat het niet voor nieuw beleid moet worden gebruikt, maar naar de Algemene Reserve Grote Investerings geboekt kan worden. Dat was de achterliggende gedachte.

Ten aanzien van de regiovisie nog het volgende. Er kan geschoven worden in het jaartal, volgens de wethouder. Dat zou heel goed kunnen. Waar het de heer Stel echter met name om ging is de aantallen. De ruimtelijke ordening plannen worden gebaseerd op aantallen te bouwen woningen. Er wordt geïnvesteerd in infrastructuur en bouwrijp maken. De 1600 woningen moeten nu ook gerealiseerd worden om uit de kosten te komen. Dat is een hele kluit. Uiteraard kan met de jaren wat geschoven worden. Het gaat echter met name om de aantallen, dat daar aan wordt vastgehouden. Als er minder vraag is in de markt naar woningen, krijgt je volgens de regiovisie ook minder woningen toegewezen om te bouwen. Omdat er met name in Noord Drenthe en in Tynaarlo wel vraag naar woningen is, zoals het rapport heeft aangegeven, stelt de VVD fractie voor de afspraken opnieuw te bespreken en een uitzondering te maken. Er wordt nl. wel geïnvesteerd voor 1600 woningen. Dat nog even ter aanvulling. De heer Stel wil hier ook nog even het bedrijventerrein bij betrekken. De heer Frieling gaf al aan dat de economische activiteiten goed zijn, er is veel vraag naar bedrijventerreinen. Ook in de bijeenkomst van de regiovisie twee weken geleden, werd duidelijk aangegeven dat er eerst voor economie gezorgd moet worden en dat vervolgens de woningen erbij gebouwd moeten worden. Dit past volgens de heer Stel goed in het plaatje.

Op de zorgvuldige gesprekken over het accommodatiebeleid in Vries, met name de sporthal, is spreker bij interruptie tijdens de inbreng van de PvdA al ingegaan. De groene kamer is door de heer Stel nadrukkelijk neergelegd om er met elkaar nog eens kritisch naar te kunnen kijken. Er wordt nu een keuze gemaakt over deze belangrijke plek, vlak voor het gemeentehuis. Is het wel verstandig om op dit moment die kavel te verkopen. Als dat beslist wordt, wordt die keuze gemaakt. De VVD vindt een voorbehoud om deze kavel te verkopen nog wel op zijn plaats.

De heer Kremers zegt dat volgens de VVD, bij een idee altijd moet worden aangegeven hoe het dan anders gefinancierd moet worden. De opbrengst van de groene kamer is mede bedoeld om de financiering van het gemeentehuis rond te krijgen. Als de VVD nu afziet van verkoop, komen deze extra inkomsten dus niet binnen. Hoe denkt de VVD dit dan op te vangen?

De heer Stel geeft aan, dat het voor een bedrag van € 230.000 in de begroting staat. Er

wordt gerekend met een rentepercentage van 5%. Dat resulteert in € 11.500. Er is zojuist geconstateerd, dat er voldoende middelen zijn voor nieuw beleid. De afgelopen jaren is het ook op deze manier gedekt en opgevangen. Wat de VVD fractie betreft kan het nog wel een aantal jaren zo opgevangen worden.

Zoals de voorzitter al heeft aangegeven, kan er een verbeterslag worden gemaakt op het gebied van communicatie. De heer Stel wil nogmaals benadrukken dat er een hele andere systematiek moet worden afgesproken. Hoewel er ook veel dingen goed gaan, stranden er op het gebied van de communicatie nogal eens wat projecten. Misverstanden ontstaan. Er moet gekeken worden of het op een andere manier georganiseerd kan worden. Ook graag op zeer korte termijn omdat het de gemeente zelf heel duidelijk voor de voeten loopt.

De heer Van Es van Gemeentebelangen heeft kennis genomen van de antwoorden van de verschillende portefeuillehouders. Voor sommige dingen is het jammer dat er niet op de suggesties van Gemeentebelangen is ingegaan. Het zij zo.

Er is door de heer Kosmeijer een uitspraak gevraagd met betrekking tot het handhaven van de 30 programma's. In eerste termijn heeft de heer Van Es daar al aan gerefereerd. Wat de fractie van Gemeentebelangen betreft kunnen de 30 programma's gewoon worden gehandhaafd. De heer Van Es ziet het verhaal van de rekenmethodiek van de heer Hoogenboom met belangstelling tegemoet. Wat Gemeentebelangen betreft graag zo spoedig mogelijk. Wellicht kan dit met een stukje college voor de raad, zodat de verschillen duidelijk zijn op alle fronten van de begrotingsmethodiek en wat de gevolgen zijn voor de rentelasten, vrijval enz.

De heer Meerman van GroenLinks zegt ten aanzien van de tariefsdifferentiatie dat het terecht is wat de wethouder aangeeft. Hij is op pad gestuurd om voor de raad afspraken te maken met de beide partijen. Dit is ook een goed traject geweest is. Er zijn ook goede afspraken gemaakt. Als echter gekeken wordt naar het resultaat en het effect, dan moet de GroenLinks fractie constateren, dat de tarieven voor niet woningen nog steeds aan de onderkant zitten, vergeleken bij andere gemeentes. Daardoor is er nog steeds sprake van een verschillende behandeling. GroenLinks kan daar niet echt tevreden over zijn.

De heer Stel zegt dat Tynaarlo volgens de heer Meerman onder het gemiddelde zit. Hij heeft vanmiddag al eerder gehoord, dat Tynaarlo in zijn totaliteit aan de goede kant van de streep zit. Niet alleen voor de ondernemers, maar in zijn totaliteit. Volgens de heer Stel moet het niet hoger, maar er moet met trots worden geconstateerd, dat de tarieven op dat niveau kunnen blijven, voor de totale gemeenschap.

De heer Meerman vindt de benadering van de heer Stel heel slim. Het gaat er om dat er een bepaalde groep is, die veel lagere tarieven heeft. Het betreft hier juist de niet woningen.

De heer Stel geeft aan dat juist hiervoor het traject loopt, om een knip te maken tussen de woningen en de niet woningen. Daarmee is het probleem volgens spreker uit de wereld.

De heer Meerman deelt de mening van de heer Stel ten dele. Er is een groot verschil, wat ten dele wordt ingelopen. Als echter gekeken wordt naar hoe het tarief er uit gaat zien en dat wordt vergeleken met de huidige situatie, dan zit men nog steeds aan de onderkant. Dit is hoe het er over vier jaar uitziet. GroenLinks is dan nog niet geheel tevreden. Het verschil moet volgens de heer Meerman kleiner. Dat hoeft niet nu, maar wel op termijn.

De heer Stel volgt het niet helemaal wat de heer Meerman zegt. Hij gaat enigszins selectief winkelen. In zijn totaliteit mag de gemeente trots zijn, dat zij de inwoners, de burgers, de huurders, alle categorieën in de samenleving, tegen zo laag mogelijke kosten van dienst kunnen zijn. Dat geldt voor de OZB, voor afval, reiniging, dat telt in zijn totaliteit. Spreker heeft al eerder tegen de heer Meerman gezegd dat hij niet selectief moet gaan winkelen, maar dat men het in zijn totaliteit moet bezien. De heer Stel denkt dat dit niet negatief benaderd moet worden, maar met trots.

De voorzitter moet door de woorden van de heer Stel denken aan een nieuwe groepering: "Trots op Tynaarlo". Dit moet maar even niet hardop gezegd worden.

De heer Meerman ontkent dat het hier om selectief winkelen gaat. Het gaat er om, dat er verschillende tarieven zijn, waarbij het ene tarief aanmerkelijk hoger ligt dan het andere. De sterkste schouders moeten ook de lasten dragen die daar bij horen. Dat is nu niet het geval.

De heer Pieters heeft een brandende vraag. Spreker vraagt zich af waar de heer Meerman het op baseert, dat eigenaren van niet woningen sterkere schouders hebben dan de eigenaren van woningen. Deze vraag houdt hem toch wel bezig.

De heer Meerman is van mening dat de heer Pieters e.e.a. toch weer uit zijn verband trekt. Er is duidelijk aangegeven, dat er een lijst bestaat van niet woningen, waarin de tarieven van Tynaarlo aan de onderkant zitten. De GroenLinks fractie vindt dat die tarieven opgetrokken moeten worden.

Volgens de heer Pieters geeft de heer Meerman aan de tarieven voor de niet woningen te willen ophogen. Het onlosmakelijk verband dat de heer Meerman legt, is dat bezitters van niet woningen sterkere schouders hebben dan bezitters van woningen. De heer Pieters waagt dit sterk te betwijfelen en constateert dat de heer Meerman geen basis heeft om deze bewering hard te maken.

De heer Meerman beaamt dit.

In het persbericht heeft spreker kunnen lezen, dat er aan de afspraken voorwaarden waren verbonden. Dit betrof wegenonderhoud buitengebied en het maai- en bermbeleid en de bedrijvencontactfunctioaris. De GroenLinks fractie is hiermee op de verkeerde voet gezet. Het past niet bij elkaar, om als de tarieven worden verhoogd daar vervolgens over te onderhandelen. Spreker begrijpt ook wel dat de wethouder met een opdracht op pad is gestuurd met een opdracht. Met de door hem gegeven uitleg, dat het beleid al verwoord

was in Tynaarlo op kop, moet geconcludeerd worden dat hier sprake is van een lege dop. De heer Meerman vraagt zich af waarom dit in een persbericht werd meegenomen.

De heer Kalk bekruipt het gevoel, dat de heer Meerman nu de rol gaat spelen van ´rupsje nooittevree´. Spreker vind het een beetje jammer. Na de discussie over dit onderwerp in de raad steekt de wethouder zijn nek uit. De inzet is €240.000 en de wethouder komt terug met een resultaat van € 160.000, dat is 2/3. Dan kan toch niet gezegd worden, dat hij terug komt met lege handen, een lege dop. Deze reactie valt de heer Kalk een beetje tegen.

De heer Meerman heeft niet gezegd dat de wethouder met een lege dop is teruggekomen. Het maai- en bermbeleid en de contactfunctionaris voor bedrijven, was al bestaand beleid. Er is in feite een afspraak gemaakt, die al bestond. Wat dat betreft is naar de ondernemers toe een flauwekul afspraak gemaakt. Het gaat dus niet over het resultaat wat de wethouder heeft meegenomen.

De heer Meerman wil graag weten hoe de brandmelders gefinancierd worden, aangezien dit voorstel niet in de begroting staat. Ten aanzien van de brandweer is sprake van meetresultaten, gecalculerde grenzen. De brandweer kan ook vanuit andere posten naar een brand toe. De GroenLinks fractie zou graag de meetresultaten ontvangen.

De voorzitter zegt toe dat als hij over de meetresultaten beschikt, de heer Meerman deze kan krijgen.

De heer Meerman heeft geconstateerd, dat het gratis groenafval nog in de prenatale fase zit. Spreker stelt voor dat het voorstel van GroenLinks wordt meegenomen in het voorstel zoals dat nog geschreven moet worden. Het verhaal over de millenniumgemeente wordt direct teruggekoppeld tot de multifunctionele accommodatie en wat dat aan energie oplevert. De heer Meerman wil toch even noemen, dat het niet alleen gaat om activiteiten binnen de eigen gemeente. Het is een mondiaal probleem, bestrijding van de armoede. Juist in Oss was daarvoor de euro bedoeld. Spreker blijft bij zijn opmerking, dat als Tynaarlo uitroept millenniumgemeente te zijn, er ook maatregelen genomen moeten worden die daar invulling aan geven. Dat gaat in de beleving van GroenLinks verder dan energiebesparing op gebouwen.

Ten aanzien van het idee van Gemeentebelangen over zwerfvuil van scholen heeft de wethouder ook al iets gezegd. Spreker is bekend dat het project Nederland Schoon al zes jaar wordt toegepast. Bijna alle scholen zijn al bij dit project betrokken geweest. Het idee is niet zozeer om de omgeving schoon te houden, maar het heeft vooral een educatief karakter.

GroenLinks is altijd voorstander geweest van de zes thema's. Spreker mist wel een rapportage, die daar ook een goede weergave van geeft. Zoals het nu bij de begroting is gegaan is de fractie van mening dat daar nog een slag in moet worden gemaakt.

De voorzitter licht toe, dat de brandmelders voor een groot deel binnen de programmabegroting zullen worden opgevangen. Hiervoor zit een bedrag in het kader preventie.

De heer Kloos kan het voorstel van de VVD over de groene kamer, om deze in een keer af te schrijven en dus niet meer te koop aan te bieden, ondersteunen. Spreker weet niet of daar een motie voor wordt ingediend, dan moet het college het nl. overnemen.

Spreker kan zich vinden in het tijdstip van behandeling van de begroting. Zeker gezien de derde dinsdag in september. Daarvoor is nog niet bekend hoe het huishoudboekje van de gemeente er uit gaat zien. Gezien het idee van PvdA en VVD in deze, is er dus al een akkoord.

Het CDA komt wel met het verhaal over het busje, dus daar hoeft de heer Kloos niet verder op in te gaan.

Ten aanzien van de woningbouw is de fractie van Leefbaar Tynaarlo het eens met de VVD, dat men zich af kan vragen, of de regiovisie nog toegevoegde waarde heeft. Spreker heeft de woorden van de heer Stel althans zo begrepen. De heer Kloos is het er niet helemaal mee eens om de woningbouw in Noord Drenthe een andere status te geven dat het totaal. Als uit onderzoek blijkt, dat er minder woningen moeten komen, moet het in de gemeente Tynaarlo ook worden aangepast. Hierin is de heer Kloos het eens met Gemeentebelangen. In deze is Leefbaar Tynaarlo het niet helemaal eens met de VVD.

De heer Kloos dankt de wethouders voor de beantwoording van een aantal vragen. Op sommige punten laten de wethouders het echter afweten. Op bepaalde zaken wordt niet ingegaan. Er is een vraag gesteld over het maatschappijgat, wat wordt er mee gedaan, is het wel of niet gemeld. Hoe wordt de vervuiling opgelost. De heer Kloos vindt dat jammer en hij zal e.e.a. straks wel vertalen in een motie die zal worden ingediend.

De heer Kloos gaat over tot de moties die hij heeft liggen. Het zijn wat kleinere moties, die hij toch interessant vindt om in te dienen.

De voorzitter vraagt of het om ongeveer vijf moties gaat.

De heer Kloos vindt dat een goede inschatting. Aanvankelijk waren het er meer. Ten aanzien van het aantal programma's heeft de heer Kloos een motie. Ondanks dat de raad het in meerderheid wel eens is over de 30 programma's, moet daar natuurlijk een besluit over worden genomen. Dit is vertaald in een motie.

Motie nr. 1

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007, gehoord de beraadslagingen, waarin het college de raad verzoekt duidelijkheid te geven over het aantal programma's gebruikt in de begroting, spreekt uit: dat de 30 programma's zoals nu gebruikt, gehandhaafd dient te worden en gaat over tot de orde van de dag. Vries 23 oktober 2007.

De voorzitter verklaart dat de motie voldoende wordt ondersteund en deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Kloos heeft in zijn bijdrage gerefereerd aan de vervuiling van het maatschappijgat. Daar is verder niet op ingegaan.

Motie nr. 2

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007 gehoord de beraadslagingen van de vervuilingen van het Maatschappijgat te Tynaarlo spreekt uit: het Maatschappijgat te Tynaarlo voor het invallen van de winter 2007-2008 wordt gesaneerd en gaat over tot de orde van de dag. Vries 23 oktober 2007.

De voorzitter vraagt wat wordt verstaan onder het invallen van de winter.

De heer Kloos geeft aan dat dit dus voor december is. Er is nog voldoende financiële ruimte voor. Dan is het dus ook financieel afgedekt.

Motie nr. 3

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007 gehoord de beraadslagingen overwegende dat verschillende inwoners van Tynaarlo gebruik moeten maken van de voedselbank in Roden. Om organisatorische redenen in onze gemeente geen voedselbank opgericht kan worden en daarom wordt meegelift met Roden, spreekt uit: om eenmalig € 1.500 beschikbaar te stellen voor de voedselbank te Roden en gaat over tot de orde van de dag. Vries, 23 oktober 2007.

De voorzitter verklaart dat de motie voldoende wordt ondersteund en deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Kloos vervolgt.

Motie nr. 4

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007 gehoord de beraadslagingen overwegende het feit dat we de jeugd zoveel mogelijk aan het bewegen willen hebben, stellen we voor om in elke oude gemeente, 10 basketbalborden te plaatsen (beschikbaar te stellen) op eventuele speelveldjes of schoolpleinen. 30 borden kosten dan € 18.000. Daarmee tegemoet komende aan de signalen uit de bevolking en spreekt uit: het college opdracht te geven uitvoering te geven aan het plaatsen van de genoemde basketbalborden in de gemeente Tynaarlo.

De voorzitter geeft aan hier geen oordeel over te geven en zegt dat deze motie, nr. 4 deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Kloos leest motie nr. 5 voor.

Motie nr. 5

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007 gehoord de beraadslagingen overwegende: dat kunnen lezen door jong en oud zijn nut heeft bewezen en het dan ook verantwoord is om van de nog financiële ruimte in de najaarsnota 2007 een

bedrag als eenmalige donatie aan de bibliotheken te doneren. Wel met de voorwaarde dat hiervoor nieuwe jeugdboeken worden aangeschaft of leesboeken voor ouderen gedrukt in een groter lettertype of luisterboeken dan wel eventueel een leestafel zover dit noodzakelijk is, aan te schaffen en spreekt uit:

dat een eenmalig bedrag van € 5.000 wordt geschonken aan de bibliotheken te Tynaarlo.

De voorzitter verklaart dat de motie voldoende wordt ondersteund en deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Kloos heeft ten aanzien van het voostel van de PvdA de volgende motie.

Motie nr. 6

De raad van de gemeente Tynaarlo in vergadering bijeen op 23 oktober 2007 gehoord de beraadslagingen; overwegende: dat het behoud van de sport- en recreatievoorzieningen in de dorpskernen in het algemeen, hoogst wenselijk is, omwille van de toegankelijkheid, de laagdrempeligheid, het behouden van enige open ruimte in de kernen, en het gemeenschapsleven in het algemeen daar genoemde voorzieningen daarin een belangrijke rol vervullen. Dat dit alles niet teloor dient te gaan omwille van dure veelomvattende nieuwbouw om zuiver financiële redenen. Dat dit zeker in de kern Vries het geval is. Dat er behoefte toe bestaat een nieuwe voorziening voor de accommodatie voor het basisonderwijs te Vries te geven. Dat een en ander gecombineerd kan worden teneinde een oplossing te vinden en een multifunctioneel gebied te creëren. Dat het derhalve wenselijk is dat de sport- en recreatievoorzieningen, zoals zwembaden en sporthallen en -velden, te Vries, blijven waar deze zich thans bevinden, dat het raadzaam kan zijn de gebouwen van de diverse basisscholen te Vries aldaar te plaatsen in een geïntegreerd gebouw, en dat eventueel daaromheen enige - goed ingepaste - nieuwbouw kan worden gesitueerd. Dat deze zaken steun vinden bij veel van de betrokken personen en instanties die het aangaat. Dat het wenselijk is de genoemde mogelijkheden te onderzoeken; spreekt uit:

Dat het wenselijk is dat de sport- en recreatievoorzieningen, zoals zwembaden en sporthallen en -velden, te Vries, blijven waar deze zich thans bevinden, dat het raadzaam kan zijn de gebouwen van de diverse basisscholen te Vries aldaar te plaatsen in een geïntegreerd gebouw, en dat aan het college is opgedragen de bovengenoemde mogelijkheden te onderzoeken, met het uitgangspunt dat dezen wenselijk zijn, en hieromtrent zo spoedig mogelijk naar de raad te rapporteren en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter verklaart dat ook deze motie deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Kremers dient ook een motie in. Hij wil echter eerst ingaan op de openingszin van het college, waarin het CDA gezegd zou hebben, als ware deze gemeente een terminale patiënt. Spreker leest zijn eerste zinnen nogmaals voor: Mocht de gemeente Tynaarlo worden vergeleken met een patiënt, dat zijn er vooralsnog geen levensbedreigende kwalen te verwachten. Of te wel, spreker heeft niet gesproken over een terminale patiënt. Tenzij

wordt bedoeld op het busje van het ouderenvervoer. Dat busje komt zo.

Eerst nog enkele vragen die door het college zelf gesteld zijn en een aantal opmerkingen van andere partijen, waar spreker even op in moet gaan.

De zes thema's en 30 programma's, zoals die nu zijn gepresenteerd. Het college stelt dat de zes thema's beter Smart zijn te maken. Toch hecht de CDA fractie meer aan de 30 programma's omdat op die manier ook voor de toekomst een vergelijking kan blijven worden gemaakt met voorgaande jaren.

Ten aanzien van de opmerkingen over woningbouw van de PvdA. Een van de opmerkingen betrof het grondbedrijf. In zijn algemeenheid kan het CDA stellen, dat of er nu 1600 woningen gebouwd moeten worden of minder, er in elk geval met bouwen begonnen kan worden. In die zin kan het CDA wel met de PvdA meegaan, dat de druk op de ketel om snel te beginnen, wat het CDA betreft wel wat opgevoerd mag worden. De indruk bestaat, dat het college nog iets te veel pas op de plaats maakt, hoe begrijpelijk soms ook. De fractie van het CDA is dan ook heel blij met de toezegging, dat uiterlijk 31 december 2007 een voortgangsrapportage wordt gepresenteerd over de woningbouw in deze gemeente en de woningbouwafspraken met de woningbouwverenigingen. Daar zal het college aan gehouden worden. Los daarvan, begin met bouwen, want daar is in deze gemeente grote behoefte aan. Ten aanzien van de opmerking van de PvdA over aanpassing van de taakstelling van het grondbedrijf. Spreker ziet geen enkele behoefte om daar van af te zien. De taakstelling blijft gewoon € 500.000 per jaar vanuit het grondbedrijf naar de algemene dienst.

De ChristenUnie heeft een opmerking gemaakt over een andere systematiek rondom calculatiemethodiek. Het is allemaal heel ingewikkeld, maar spreker kan zich vinden in een objectief onderzoek naar deze materie. Er kan gekeken worden wat de voor- en nadelen zijn van het ene systeem ten opzichte van het andere. Als het college daartoe bereid is, heel graag en als de ChristenUnie dit bedoeld, kan het CDA daar zeker in meegaan.

Tot slot nog twee punten van het CDA zelf. Ten eerste de vraag aan het college of dit bereid is om middels een rapport te komen tot voorstellen om aan het eind van het jaar iets te doen voor de oudere minima. Als de heer Kremers dit goed heeft begrepen werd het afgedaan met "wij kiezen voor een persoonlijke benadering van ouderen in het beter ondersteunen in de gebruikmaking van de diverse voorzieningen". Dat wordt verder uitgewerkt in fase 2 van de WMO in de loop van volgend jaar. Voor het overige werden de mensen dan doorverwezen naar Humanitas, terwijl juist van Humanitas de signalen komen dat de oudere minima een beetje achterblijven. Spreker wil dit college vragen toch iets actiever te zijn ten aanzien van de oudere minima.

De heer Hoogenboom vraagt of de heer Kremers kan definiëren wat hij verstaat onder de oudere minima.

De heer Kremers geeft aan dat dit wat lastig is. In zijn algemeenheid is straks al gezegd, dat er niet gesproken wordt over de ouderen. Kijkend naar de oudere minima, dan heeft het CDA het over ouderen die gebruik moeten maken van de bijstand en op bijstandsniveau zitten. Dat verstaat het CDA onder oudere minima. Nogmaals het verzoek aan het college om daar iets actiever in te zijn en eventueel met voorstellen te komen om

toch richting het einde van het jaar voor deze categorie mensen iets extra's te doen. Dan het busje. Het busje komt zo, maar als wij het college moeten geloven, dat komt het busje voorlopig niet. Ook hier werd weer gesteld, dat het wordt meegenomen in de visieontwikkeling van fase 2 WMO, welke in de loop van volgend jaar het levenslicht zal zien. Dat is voor de CDA fractie veel te vaag en zou ook wel eens veel te lang kunnen duren. Niet voor niks is in deze context gesproken over een terminale patiënt. We spreken over een busje, dat zoveel duizenden kilometers heeft gelopen, 360.000 km, dat het risico wordt gelopen dat juist dit busje uitvalt. Dat geldt niet alleen voor het busje van Vries, maar ook voor het busje van Tynaarlo. Daarmee loopt de voortzetting van het ouderenvervoer risico. Spreker vraagt zich af of werkelijk zo lang gewacht kan worden. Er was hoop op een iets meer meewerkende houding van dit college, in de zin van, wij zijn al in onderhandeling met Trias om te kijken hoe dit snel kan worden opgelost. Het CDA vindt dit te vaag en dient daarom een motie in, samen met Leefbaar Tynaarlo.

De heer Kremers leest vervolgens de motie, die wordt ingediend namens de fracties van het CDA en Leefbaar Tynaarlo voor:

'Constaterende, dat er sprake is van een mogelijk dreigend verlies aan ouderenvervoer in de gemeente Tynaarlo, door het uitvallen van de vervoermiddelen die hiervoor geschikt gemaakt zijn en worden gebruikt, zijnde twee busjes voor personenvervoer, in beheer bij de Stichting Trias.

Draagt het college op zo snel mogelijk tenminste € 20.000 ter beschikking te stellen aan stichting Trias, specifiek bestemd ter vervanging van voornoemde busjes om zodoende het voortbestaan van ouderenvervoer in de gemeente te waarborgen en deze gelden te halen uit de incidentele financiële meevaller zoals gemeld in de Najaarsnota 2007 en gaat over tot de orde van de dag.'

De voorzitter constateert dat deze motie in voldoende mate wordt ondersteund. De motie zal worden rondgedeeld en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer Kremers wil ter afsluiting nog even aangeven waarom zijn fractie vindt dat dit geld best uit de incidentele middelen mag komen. Het college geeft zelf aan van mening te zijn dat er behoedzaam omgegaan moet worden met de algemene reserves. In de eerste termijn heeft de fractie al aangegeven dat dit een terechte opmerking is. Bij de vorige vergadering is € 67.000 extra uitgetrokken voor de MFA, waarbij een beroep werd gedaan op gelden zoals ze benoemd zouden staan in de Najaarsnota 2007. De heer Kremers vraagt zich af in hoeverre dat behoedzaam omgaan met de financiële middelen genoemd mag worden. Want nu er wordt gesproken over € 20.000 extra, spreekt het college plotseling over graaien in een grabbelton en Sinterklaas spelen. In sprekers optiek is er nu voldoende reden om te zeggen dat het vervoer voor ouderen nu en in de toekomst gewaarborgd moet blijven. De € 20.000 is dan een terechte besteding.

Mevrouw Van Gelder vindt dat de administratie van een aantal wethouders niet helemaal volledig is geweest. Zij heeft een aantal opmerkingen gemaakt waarop geen antwoord is gegeven. Daarom stelt zij nu dezelfde vragen weer. Hoe zit het met de aanpassing van de

exploitatie, € 260.000 in verband met de omvorming? Hoe zit het met de € 600.000 die aan Donderen is gegeven. Tenzij dit past in het overzicht voor 31 december. Maar eigenlijk vindt zij het beter om nu al te weten wat er met Donderen aan de hand is. Dan de paragraaf van de concerncontroller. Spreekster vraagt het college om bij de Voorjaarsnota toch de nodige transparantie te geven over wat de concerncontroller naar voren brengt. De paragraaf dient toegevoegd te worden aan de Voorjaarsnota als bijlage. De raad dient te weten wat er naar voren is gebracht. Voorts de stand van zaken van de afdoening van de brieven. Daarop heeft het college ook niet geantwoord. Dan de Begroting zelf. De fractie houdt ook vast aan de 30 programma's. Het college zegt dat het gekoppeld is aan het collegeprogramma. Dat betekent dan dat er nog drie jaar een collegeprogramma uitgevoerd wordt. Bij een volgend college is er dan weer sprake van een omwenteling. Het lijkt haar daarom logischer om vast te houden aan de 30 programma's. Verder heeft zij nog een vraag gesteld over de toevoeging van agenda 22, volwaardig burgerschap. Wethouder Assies heeft deze vraag niet beantwoord. Over de gemeentepagina van Oostermoer is duidelijk naar voren gekomen dat dit een probleem is, dat moeilijk zit. Er is in ieder geval aandacht voor en het wordt in de gaten gehouden. Het college zegt over de Onderwijsmonitor dat ze dat zullen bekijken. De leerplicht gaat door tot 16 jaar, maar dit gaat door tot 23 jaar. De fractie gaat er vanuit dat het college een weloverwogen keuze maakt. Of bij Drenthe of bij Groningen horen. Wat dat betreft is de gemeente wat gesplitst. Een aantal kinderen gaat naar Assen voor het voortgezet onderwijs. Vanuit Zuidlaren en Eelde is men meer gericht op Groningen. Een keuze maken zou verstandig zijn. Wat het integrale werken betreft, wacht de fractie af wat het Milieubeleidsplan en Landschapsplan oplevert. Het gaat dan tenslotte om integraal werken. Tenslotte het voorstel van de heer Hoogenboom om de andere systematiek te gebruiken. Spreekster is van mening dat hier alle aspecten van onder de loep moeten worden genomen. Zij is heel benieuwd. Er kan dan een weloverwogen besluit over genomen worden.

De heer Hoogenboom heeft een paar reacties. Beginnend bij de heer Kremers. Hij vindt het monsterverbond van het CDA met Leefbaar Tynaarlo leuk. De heer Hoogenboom is ook door de heer Kremers gevraagd, dus hij voelt zich niet gepasseerd. De manier waarop het busje er moet komen, vindt spreker niet de meest elegante. Hij steunt de motie overigens wel. Voorts wil hij de heer Assies bedanken voor de toezegging ten aanzien van de rotonde. Het ging de heer Hoogenboom bij de rotonde niet primair over de voorrang, maar wel over de veiligheid voor de wielrijders. Hoe dat wordt opgelost, interesseert de heer Hoogenboom niet. Als het maar wordt opgelost, voordat er ongelukken gebeuren. Dan wil hij reageren op de programma's Thema's en Boekwerken. Hij vindt de 30 programma's prettig werken. Zo langzamerhand is hij er aan gewend geraakt. Het is overzichtelijk. Zes thema's, dat is de keuze van het college die hij het college van harte gunt. Met de boekwerken heeft hij ook geen moeite. Daar is men zo aan gewend. De motie van Leefbaar Tynaarlo kan daarom naar zijn mening gewoon weg. Bijna iedereen staat achter de 30 programma's. Bij de heer Kosmeijer heeft hij de reactie gemist op zijn opmerkingen over de behoedzaamheidsreserve. Hij vindt het een belangrijk item. Daarom wil hij toch vragen ermee aan het werk te gaan. Dan het hot item voor de ChristenUnie: de rekenmethode. De heer Hoogenboom is daarom best blij met de reactie van de wethouder.

Wat dat betreft is er zelfs nog steun vanuit de andere fracties gekomen. De heer Hoogenboom heeft ook een motie op dit punt voorbereid. Het hangt nu eigenlijk van het antwoord van de wethouder af, of deze motie wordt ingediend.

De voorzitter zegt dat het beter is om de motie nu in te dienen. De motie kan altijd worden ingetrokken.

De heer Hoogenboom leest zijn motie voor:

‘constaterende dat:

Uit de discussie ter zake gebleken is dat er behoefte bestaat aan een meer objectgerichte calculatiemethodiek waarin vrijvallende kapitaallasten rechtstreeks ten gunste komen van de objecten waarop wordt afgeschreven.

De huidige calculatiemethodiek voor de gemeenteraad niet transparant is.

Verzoekt het college:

De mogelijkheid van een meer objectgerichte calculatiemethodiek te onderzoeken.

De gemeenteraad van de uitkomsten van dat onderzoek voor de behandeling van de kaderbrief 2009 (voorjaar 2008) in kennis te stellen en gaat over tot de orde van de dag.’

De voorzitter zegt dat de motie voldoende wordt ondersteund. De motie zal worden vermenigvuldigd en worden rondgedeeld en maakt deel uit van de beraadslagingen.

Vervolgens wordt de vergadering voor tien minuten geschorst.

(De vergadering wordt hervat)

Wethouder Kosmeijer verwijst naar het debat met de VVD over de € 17.337. Het misverstand was dat in de Najaarsnota staat dat dit bedrag incidenteel vanuit 2007 wordt toegevoegd aan de ARG1. De VVD stelt voor het structurele bedrag structureel te gaan toevoegen aan de ARG1. Het college is hier geen voorstander van en wil het onderdeel laten uitmaken van in te vullen nieuw beleid. De taak van de raad is om uiteindelijk af te wegen of dat geld ook daadwerkelijk voor nieuw beleid zal worden ingezet. Er kan ook door de raad worden besloten om het bedrag nog even achter de hand te houden en het jaarlijks bij vrijval toe te voegen aan de ARG1. Hoe lang daarmee wordt doorgegaan, is afhankelijk van of er in de gemeente Tynaarlo noden zijn die moeten worden gelenigd. Bijvoorbeeld 5% van € 230.000 groene kamer is € 11.500. Daarvoor zou bijvoorbeeld de dekking gevonden kunnen worden in de € 17.337. Het college is er voorstander van om het structureel onder te brengen bij nieuw beleid en incidenteel aan de ARG1 toe te voegen.

De heer Stel vraagt de wethouder het verschil aan te geven tussen structureel aan de ARG1 toevoegen of aan nieuw beleid en jaarlijks het bedrag naar de ARG1 te laten vloeien.

Wethouder Kosmeijer antwoordt dat als het structureel aan de ARG1 wordt toegevoegd, voor de komende jaren wordt vastgelegd dat er jaarlijks € 17.337 toegevoegd wordt aan de

ARGI. Het college staat op het standpunt dat het bij het onderwerp nieuw beleid hoort. Het kan vervolgens op allerlei manieren worden ingezet, ook ter versterking van de ARGI. Ieder jaar wordt dat opnieuw besloten.

De heer Stel zegt dat de achterliggende gedachte van de VVD was om de reserves op te vijzelen. Met die gedachte is voorgesteld om het aan de ARGI toe te voegen.

Wethouder Kosmeijer antwoordt dat het altijd mogelijk is om het aan de ARGI toe te voegen, ook als het structureel wordt toegevoegd aan Nieuw Beleid. Het moet wel elk jaar opnieuw worden besloten. Het college komt jaarlijks met een voorstel en de raad beoordeelt uiteindelijk of zij met het voorstel kan instemmen of niet.

De tariefsdifferentiatie wil de heer Kosmeijer niet heropenen. Hij meldt namens het college zeer content te zijn met de uitkomsten van de gesprekken ook in het licht bezien van de opdracht die de raad heeft geformuleerd. Dan nog even over het terminale busje. Het CDA heeft volstrekt gelijk dat op het busje de term 'terminaal' van toepassing was. Spreker kon zich toch niet aan de indruk onttrekken, dat dit een te negatief beeld van de financiële en inhoudelijke stand van zaken van de gemeente schetst.

De heer Kremers is het hier mee eens. Dat is niet de strekking van het verhaal van de CDA geweest.

Wethouder Kosmeijer zegt vervolgens dat volgens de fractie van D66 het college zegt het af te doen met 'graaaien in de grabbelton'.

Mevrouw Van den Berg-Huisman zegt dat zij dit niet heeft gezegd.

De heer Kremers geeft aan dat dit zijn opmerking is geweest.

Wethouder Kosmeijer vervolgt dat hij begrijpt dat het niet de bedoeling van de raad is om te graaaien in de grabbelton. De raad is hier veel te goed onderlegd voor. Maar het college kan zich toch niet aan de indruk onttrekken dat er nu wel heel snel, zonder nadere onderbouwing en aanduiding, keuzes gemaakt worden door de raad. Voor alle voorstellen zoals voor de bibliotheek, busje of de basketbalborden, is geen enkele aanvraag ingediend. En nu wordt op een zonnige herfstavond besloten in deze zaken geld te steken, zonder dat er een aanvraag ligt. Het college vraagt zich af of dit nu wijs is. De raad is toch wijs genoeg om geld vrij te maken in de toekomst voor acute zaken. Hiervoor is geld beschikbaar in Nieuw Beleid en in ARGI. Zodra er een aanvraag komt die in een breder kader afgewogen kan worden tegen alle beleidsdossiers, die in alle zorgvuldigheid zijn voorbereid en besproken. Tegen die achtergrond kan een verstandig besluit worden genomen. Als de raad op dat moment vindt dat het college een onverstandig besluit voorstaat is de raad in staat om in dat geval een motie aan te nemen die het college er toe dwingt het geld alsnog op tafel te leggen. Het lijkt spreker verstandiger om dat op dat moment te doen en niet nu zo maar even achteloos op een herfstachtige namiddag.

De heer Kremers begrijpt dat de wethouder veronderstelt dat het slecht onderbouwde voorstellen zijn en dat er niet goed over nagedacht is. Dit vindt hij niet terecht. Aan de andere kant heeft de raad een verantwoordelijkheid richting de burgers en is het dus te loven dat de raad het lef heeft om met initiatiefvoorstellen te komen en op die manier iets voor de maatschappij te betekenen. Dit zou door het college eerder als positief ervaren moeten worden dan het negatief af te schilderen.

Wethouder Kosmeijer antwoordt dat de heer Kremers met zijn uitspraak toch nog steeds niet de argumentatie heeft geleverd voor de voorstellen. Er moet voor de busjes € 20.000 / € 40.000 op tafel gelegd worden terwijl er niet eens een aanvraag bij het college van burgemeester en wethouders is ingediend. Spreker wil de vraag aan de raad voorleggen of het nu een wijze beslissing is nu zomaar even dat bedrag beschikbaar te stellen. Hij wil voor dit besluit graag een inhoudelijke argumentatie horen. Er is namelijk ook een alternatief. Er kan later op ieder moment een motie ingediend worden om het geld alsnog voor die doelen beschikbaar te krijgen. Er moet dan wel eerst een ordentelijke aanvraag zijn ingediend, zodat er een ordentelijke ambtelijke afweging heeft kunnen plaatsvinden op basis waarvan het college de raad een goed onderbouwd voorstel kan doen.

De heer Kloos geeft aan dat er nu een Begroting wordt behandeld. De heer Kosmeijer geeft het advies om geld ergens te parkeren. De raad heeft dan het recht om te besluiten om er een andere draai aan te geven. De opmerking van de heer Kosmeijer dat dit voorstel van de raad niet goed onderbouwd zou zijn is niet juist. Er is juist goed over nagedacht. Onder fracties is er zelfs gelobbyed. In die zin lijkt het de heer Kloos dat heer Kosmeijer nu de verkeerde woorden gebruikt.

Wethouder Kosmeijer zegt dat over de toonzetting misschien gediscussieerd kan worden. Zijn redernering blijft echter staan.

De heer Kloos zegt dat de raad toch niet heeft aangegeven dat er € 100.000 ergens geparkeerd moet worden?

Wethouder Kosmeijer antwoordt dat er in de gemeente Tynaarlo in een aantal beleidsnotities subsidieverordeningen zijn vastgesteld, waar dit soort zaken aan getoetst dienen te worden. Die mogelijkheid ontnemt de raad zichzelf en het college als de moties van vanmiddag worden aanvaard.

De heer Kloos werpt tegen dat de raad als volksvertegenwoordiger toch de plicht heeft om op bepaalde zaken in de samenleving in te spelen. In dit geval gaat het om een busje. Het is toch een goede zaak als de raad daar op in speelt.

Wethouder Kosmeijer wil nog terugkomen op de moties over de eenmalige bijdrage van € 1.500,- voor de voedselbank, de tien basketbalborden, de € 5.000 aan de bibliotheken en de motie van het CDA met betrekking tot de busjes. Het college acht deze moties op dit moment niet aan de orde. Het college wil ze graag doorschuiven naar het moment waarop

het actueel is, zodat het getoetst kan worden tegen een achtergrond van beleidsuitgangspunten die met elkaar geformuleerd zijn.

Dan het maatschappijgat Tynaarlo. Er zijn inderdaad zaken goed fout gegaan die inmiddels allemaal zijn hersteld. Het betrokken bedrijf is failliet. Het zij zo. Men heeft dan het nakijken. Er wordt aan herstel gewerkt en er wordt dus al uitvoering gegeven aan de motie. Dan de motie over de 30 programma's. Het is helder dat de raad groot voorstander is van het handhaven van de 30 programma's. Over de zes thema's van het college, wordt wel weer verschillend gedacht.

De heer Kloos interrumpeert en zegt dat er een motie is ingediend. Hij biedt zijn excuses voor de misverstanden aan. De motie spreekt uit dat de 30 programma's gehandhaafd dienen te worden. Het houdt ook in dat de zes thema's worden losgelaten. De motie gaat over de 30 programma's en de zes thema's hebben het nakijken.

Wethouder Kosmeijer zou de discussie hierover met de raad graag in het voorjaar van 2008 voortzetten en spreken over de uitgangspunten van het collegeprogramma en hoe deze zo goed mogelijk voor het licht kunnen worden gebracht. Hij vraagt de raad die discussie eerst af te wachten. De sessie zal vanuit de gemeente met de raad plaatsvinden. De gevoelens zoals vanavond verwoord, zullen door het college goed in de oren worden geknoopt. Desalniettemin heeft de eigen accountant al gewezen op het feit dat 30 programma's wel heel erg veel zijn en dat het eigenlijk ingedikt zou moeten worden. Ook dat is een uitgangspunt die bij de discussie betrokken zal moeten worden. Vervolgens kan dan worden bezien waar de discussie toe leidt. Het college vindt het voorstel dus niet op voorhand onbespreekbaar, maar 30 programma's zijn wel heel erg veel.

De heer Kloos zegt dat het college de raad om duidelijkheid heeft gevraagd. De meerderheid van de raad wil vasthouden aan de 30 programma's en niet overgaan naar de zes thema's.

De voorzitter zegt dat nu niet weer een discussie moet worden begonnen die al gevoerd is. De wethouder heeft aangegeven op grond van welke argumenten het college op zes programma's wil overgaan. De raad wil 30 programma's handhaven en ziet niets in zes thema's. De wethouder wil graag dat met de discussie tot het voorjaar wordt gewacht. Er zijn misschien nog wel andere opties mogelijk en de discussie kan dan wat breder worden gevoerd. Als de raad de motie toch in stemming wil brengen, dan gebeurt dat.

De heer Stel heeft vanmiddag al eerder aangegeven dat de VVD een groot voorstander is van de 30 programma's. Hij wil benadrukken waarom. De raad heeft een controlerende taak. In dat licht bezien kan er duidelijker en makkelijker gecontroleerd worden wanneer er besloten wordt tot 30 programma's. Het gaat om de achterliggende gedachte die hij bij deze wil benadrukken. De zes programma's hoeven voor de fractie niet. Deze zijn een college-initiatief. Maar de raad beziet het vanuit haar controlerende taak.

Wethouder Kosmeijer wil de kwalitatieve discussie over hoe het college de raad zo goed

mogelijk in staat kan stellen om de controlerende taak uit te voeren, gekoppeld aan SMART doelstellingen die met elkaar worden geformuleerd, nog even uitstellen. Dit lijkt hem verstandiger, dan nu definitieve conclusies te trekken.

De voorzitter merkt nog op dat de raad zelf in de strategische raadsagenda heeft aangegeven, verder over de beste werkwijze voor de gemeenteraad na te willen denken. Wat dat betreft adviseert hij de raad de wethouder in deze te volgen.

Wethouder Kosmeijer vervolgt zijn betoog en zegt dat hij nu de laatste motie, over het sportcomplex in Vries, wil bespreken. Ook hierbij adviseert het college om niet nu te besluiten. Er was een prachtig debat tussen de PvdA en Leefbaar Tynaarlo over wie nu wie dwingt tot welke actie. De reactie van het college is dat zij met een zorgvuldig proces bezig is waarin juist de bevolking wordt meegenomen in een afwegingsproces om uiteindelijk te komen tot een goed onderbouwd voorstel. Dit voorstel kan dan volgens het college rekenen op draagvlak binnen de bevolking. Als hier nu een motie zou worden aangenomen, zou dat proces dat nu juist in goede communicatie is bediscussieerd juist worden gefrustreerd, doorkruist en geblokkeerd. Dat lijkt spreker geen goede uitkomst van dit debat.

De heer Kloos is het geheel met de wethouder eens. Daar loopt dwars doorheen, dat de PvdA voornemens is om daarop vooruitlopend een discussie aan te zwengelen in de raad. Dat wil de heer Kloos op een of andere manier voorkomen. De PvdA kan het voorstel richting de griffier intrekken, in die zin dat er geen intentie is dat dit onderwerp dit jaar in de raad terechtkomt, maar pas volgend jaar wanneer het college klaar is met de burgers.

De heer Kalk is zeer verbaasd. De heer Kloos vraagt aan de PvdA om dit niet bij het presidium in te brengen omdat er dan over wordt gepraat. De PvdA fractie wil juist graag haar mening toetsen aan de mening van anderen. De PvdA wil graag het debat aangaan met de andere partijen en met de bevolking. Als de PvdA aangeeft dit aan te brengen in het presidium zegt de heer Kloos dat niet leuk te vinden en gaat vervolgens een motie indienen waar alle standpunten zo ongeveer in genoemd zijn. Dat is volgens spreker pas echt dichttimmeren.

Volgens de heer Kloos vertaalt deze motie precies wat uiteindelijk bij de burgers ook leeft.

De heer Kalk verbaast zich erover dat de Kloos dat nu al weet.

De heer Kloos zegt dat het college in de raad op een duidelijke manier bezig is. Binnenkort is er weer een bijeenkomst waar het sportgebeuren wordt bekeken, hoe met bepaalde zaken omgegaan moet worden en wat volgens het college belangrijk is. De heer Kalk fietst daar dwars door heen en wil een discussie in de raad voordat er een goede discussie is geweest met de burgers. Voor Leefbaar Tynaarlo heeft de discussie met de burgers voorrang en daarna komt de raad pas aan de beurt.

De voorzitter vat samen dat er een verschil van opvatting is. Er kan ook eerst een discussie op hoofdlijnen worden gevoerd in de raad, alvorens naar de burgers te gaan. Er zitten dus verschillende intenties in. De heer Kloos heeft een motie ingediend en daar zal straks over gestemd worden.

Wethouder Kosmeijer heeft nog een slotopmerking. De fractie van Leefbaar Tynaarlo claimt het gevoel van de burger te vertalen. Het kenmerk van de gemeentepolitiek is echter dat er acht fracties in de raad zitten, die uiteindelijk in staat zijn om de bevolking van Tynaarlo echt in de volle breedte te vertegenwoordigen. Daarom is het niet verstandig deze motie op dit moment in stemming te brengen. Als de motie wel in stemming wordt gebracht moet deze worden afgewezen.

Een correctie op de motie van de heer Hoogenboom over de discussie omtrent de kapitaalgoederen en hoe daar mee om te gaan. In eerste termijn is door spreker al toegezegd, dat het college daar graag een nader antwoord op formuleert. Dat gebeurt zo objectief mogelijk, omdat daar geen enkele politieke doelstelling mee gemoeid zou zijn. Dat komt alleen niet bij de kaderbrief, maar bij de voorjaarsnota. Als dat de correctie is die kan worden afgesproken, kan het college daar volledig medewerking aan verlenen.

Mevrouw Van den Berg-Huisman wil graag antwoord op de vraag of in de voorjaarsnota de brief van de concerncontroller kan worden bijgevoegd.

Wethouder Kosmeijer antwoordt dat het niet mogelijk is om deze bij te voegen.

Wethouder Assies gaat in op de Q-liner. Het probleem is dat er sprake is van een concessie. Binnen de concessie zijn afspraken gemaakt over wat de verschillende buslijnen mogen kosten en wat de mogelijkheden zijn. Bij de Q-liner is het probleem dat het extra reistijd kost en dit vraagt extra inzet van extra bussen. Dat is binnen de huidige concessie niet te realiseren. Men heeft berekend dat het vijf minuten per reistijd extra kost. Dat is niet te realiseren. Dan de cirkelbus. Binnen de WMO is afgesproken dat er zal worden gestart met visieontwikkeling. Daar wordt de raad bij betrokken. Er is afgesproken dat fase 2, qua discussie, midden volgend jaar wordt afgerond. Er komt dan meer duidelijkheid ten aanzien van hoe het ouderen- en gehandicaptenvervoer in de toekomst handen en voeten zal worden gegeven. De discussie over millenniumgemeente is opgestart. Mensen uit de raad gaan meediscussieren. Intern zal de discussie worden opgestart. Het valt onder het thema duurzaam inkopen. Meerdere thema's komen dan aan bod. Er zal worden geprobeerd, er handen en voeten aan te geven en het binnen de verschillende programma's te financieren. Dat is de opzet. In principe hoeft het ook niet meer te kosten. Agenda 22 valt onder de dekking WMO. Voor wat betreft de verkeersveiligheid heeft de wethouder al gezegd dat dit najaar de rotonde Zuidlaren aangepakt zal worden.

De heer Kloos heeft geen antwoord gehoord op zijn opmerking over de traverse.

Wethouder Assies vindt het een leuke vraag, maar hij gaat er vanuit dat deze vraag gesteld

wordt bij het technische deel. Van hem kan niet worden verwacht dat hij deze vraag kan beantwoorden.

De heer Kloos vindt het een bedrijfsmatige vraag. Het is communicatie onderling.

Wethouder Assies antwoordt dat hij verwacht dat de heer Kloos deze vraag aan de betreffende afdeling stelt. Hij geeft aan dat de vraag schriftelijk beantwoord zal worden. Rest hem nog de beantwoording van de vraag van het CDA over de ouderen. De gemeente gaat in het kader van het minimabeleid altijd uit van 120% van het minimum. De ouderen vallen onder dit beleid. Geen bijstandsniveau, maar 120% van het minimum. De gemeente heeft niet het voornemen om iets extra's in algemene zin voor ouderen te doen.

De voorzitter komt terug op het verzoek om een spreekuur voor het college in te stellen. Het college is niet van plan dit te doen. De bereikbaarheid van de collegeleden is dusdanig goed, dat er geen klachten worden ontvangen van mensen die niet bij het college terecht zouden kunnen. Er zijn geen persoonlijke klachten, via de email of via de telefoon binnengekomen. Daarom gaat het college door met haar werk zoals dit tot nu toe gedaan werd.

De heer Prins heeft een procedurele opmerking. Hij vraagt of de motie van het CDA en Leefbaar Tynaarlo voor de bussen om welbekende redenen als eerste of als laatste kan worden behandeld.

De voorzitter stemt hier mee in.

De heer Stel zegt dat er een motie ligt over de 30 programma's waarop door de heer Kosmeijer is gereageerd. Hij heeft er behoefte aan om deze reactie in een korte schorsing kort te sluiten met andere fracties.

De voorzitter schorst de vergadering voor de duur van vijf minuten.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de heer Kremers van het CDA.

De heer Kremers zegt dat de vijf minuten schorsing is gebruikt om met de andere fracties te overleggen. Onder andere ook met de fractie van Leefbaar Tynaarlo. Er is besloten de motie rondom de aanvraag van middelen voor een busje in te trekken. De stichting TRIAS zal zo snel mogelijk worden benaderd om met een aanvraag richting deze raad te komen.

De voorzitter stelt vast dat motie 7 over het autovervoer wordt ingetrokken. Deze maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen. Vervolgens gaat hij over tot stemming. Allereerst motie 1 over de 30 programma's. Wie is er voor? Het zijn de fracties van Leefbaar Tynaarlo, D66, VVD, ChristenUnie, Gemeentebelangen en het CDA. Hiermee is de motie aangenomen.

Motie 2 over het maatschappijgat te Tynaarlo. Voor zijn Leefbaar Tynaarlo en Gemeentebelangen, de motie is verworpen

Motie 3, de voedselbank in Roden. Voor zijn Leefbaar Tynaarlo en mevrouw Bomhof-Ruijs van de Partij van de Arbeid. De motie is verworpen.

Motie 4, de 30 borden voor het jeugdbasketbal. Voor zijn Leefbaar Tynaarlo en het CDA. De motie is verworpen.

Motie 5, de bibliotheek, € 5.000. Voor is Leefbaar Tynaarlo. De motie is verworpen.

Motie 6, de motie van Leefbaar Tynaarlo over sport- en recreatievoorzieningen te Vries.

De heer Kloos geeft aan voor deze motie een mondelinge stemming te willen.

De voorzitter geeft aan een hoofdelijke stemming te houden. Nummertje 3 wordt getrokken, er wordt dus begonnen met de heer Bolhuis.

De heer Stel vraagt of een stemverklaring mag worden gegeven.

De voorzitter antwoordt bevestigend.

De heer Stel geeft aan dat de fractie van de VVD deze motie niet ondersteunt. In de discussie met de PvdA is ook al aangegeven, dat het college duidelijk in overleg is. Spreker vindt dat dit niet moet worden gedwarsboomd. Het publiek, de betrokkenen zijn in overleg met het college, vandaar dat de fractie van de VVD deze motie niet ondersteunt.

De voorzitter vervolgt met de heer Bolhuis, tegen, de heer Talens, tegen, de heer Prins, tegen, mevrouw Bomhof-Ruijs, tegen, de heer Stel, tegen, de heer Pieters, tegen, mevrouw Hofstra, tegen, mevrouw Buis, tegen, de heer Kloos, voor, de heer Van Mombergen, voor, de heer Kraaijenbrink, voor, de heer Van Es, voor, de heer Brink, voor, mevrouw Terwal-Arends, voor, de heer Kremers, tegen, mevrouw Van Gelder-van den Berg, tegen, de heer Meerman, tegen, mevrouw Zuiker, tegen, de heer Rietkerk, tegen, mevrouw Van den Berg-Huisman, tegen, de heer Hoogenboom, tegen, de heer Kalk, tegen, mevrouw Brinkman, tegen. Uitgebracht zijn 23 stemmen, daarvan zijn er 6 voor en 17 tegen, zodat de motie is verworpen.

Motie 8, de rekenmethodiek, van de ChristenUnie.

De heer Hoogenboom meldt dat hij vergeten is te zeggen, dat de motie is ingetrokken. Hij biedt hiervoor zijn verontschuldiging aan. De wethouder heeft de toezegging gedaan om deze materie bij de voorjaarsnota op tafel te leggen. De fractie had gevraagd of dit mogelijk was bij de kadernota. Om iemand het mes op de keel te zetten ging de fractie van de

ChristenUnie te ver. De heer Hoogenboom is erg blij met de toezegging van de wethouder. Dat is dan ook de reden dat voor de Hoogenboom de motie niet meer in stemming hoeft te worden gebracht.

De voorzitter geeft aan dat motie 8 van de ChristenUnie over de rekenmethodiek is ingetrokken en geen deel uitmaakt van de beraadslagingen, ondanks het feit dat hij zou zijn aangenomen.

De voorzitter geeft aan te zijn gekomen tot de besluiten. Allereerst agendapunt 7, gevraagd besluit: de Najaarsnota 2007 vast te stellen en akkoord te gaan met de concrete voorstellen genoemd onder 1 tot en met 7 in de toelichting op pagina 2 en verder. De voorzitter vraagt of iedereen daar mee kan instemmen. De fractie van Leefbaar Tynaarlo is tegen. De overige fracties zijn voor. Aldus aangenomen.

Agendapunt 8, de Begroting. Gevraagd besluit: de 30 programma's en de daarbij behorende Begroting 2008 vast te stellen, kennis te nemen van de ontwikkelingen en voorstellen in de meerjarenbegroting 2009-2011 en deze als richtinggevend te beschouwen en het college te autoriseren tot het doen van uitgaven op het niveau van de 30 beleidsprogramma's. De voorzitter vraagt of iedereen daar mee kan instemmen. Iedereen stemt in. Aldus hier besloten.

9. Begrotingswijzigingen

Er wordt zonder hoofdelijke stemming conform het voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten.

10. Informatie uit het college /namens het college

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

11. Ingekomen stukken

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

12. Stukken in de leesmap ter kennisneming

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

De heer Kloos geeft aan, dat zijn fractie de gewoonte heeft om een bijdrage te doen bij een uitje. Hij heeft een envelop, waar de begrotingsgelden in zitten van de leden die hem zullen begeleiden. De heer Kloos spreekt de hoop uit, deze weer terug te zien bij de rekening 2007.

De voorzitter accepteert de donatie van de fractie Leefbaar Tynaarlo.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19.25 uur en wenst een ieder eet smakelijk.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Tynaarlo in zijn openbare vergadering van

De voorzitter,

De griffier,